

1993. évi XLVIII. törvény

a bányászatról¹

E törvény célja az ásványi nyersanyagok bányászatának, a geotermikus energia kutatásának, kitermelésének, a szénhidrogén szállító vezetékek létesítésének és üzemeltetésének, továbbá az ezekhez kapcsolódó tevékenységeknek a szabályozása, az élet, az egészség, a biztonság, a környezet és a tulajdon védelmével, valamint az ásvány- és geotermikus energiavagyon gazdálkodásával összhangban.

I. RÉSZ

Általános Rendelkezők

A törvény hatálya

1. § (1) E törvény hatálya alá tartozik:

- a) az ásványi nyersanyagok bányászata;
- b) a kitermelés szüneteltetése és a kitermelést követő tájrendezés;
- c) meddőhányók létesítése, hasznosítása és megszüntetése;
- d) a megszűnt föld alatti bányák nyitvamaradó térségeinek fenntartása, hasznosítása és felhagyása;
- e)² más törvény hatálya alá nem tartozó, nem bányászati célt szolgáló, bányászati módszerekkel végzett föld alatti tevékenységek (aknamélyítés, mélyfúrás, alagút- és vágathajtás);
- f)³ a szénhidrogén-bányászatban használt technológiai létesítmény, a csővezeték, a szénhidrogén szállító-, a földgázelosztó- és célvezeték, valamint az egyéb gázok és gáztermékek vezetékeinek létesítése, használatba vétele, műszaki üzemeltetése, felhagyása, elbontása;
- g) szénhidrogének tárolására alkalmas földtani szerkezetek kiképezése és tárolásra történő hasznosítása;
- h)⁴ a geotermikus energia kutatása, kinyerése és hasznosítása;
- i)⁵ az állam más törvény hatálya alá nem tartozó földtani feladatai;
- j)⁶ a bányászati hulladék kezelése;
- k)⁷ az energetikai és ipari eredetű szén-dioxid tárolására alkalmas földtani szerkezetek kutatása, tárolásra történő kialakítása, hasznosítása és bezárása, és a szén-dioxid geológiai tárolás céljából csővezetéken történő szállítása;

¹ Kihirdetve: 1993. V. 13.

² Megállapította: 1997. évi XII. törvény 1. § (1). Hatályos: 1997. VI. 24-től.

³ Megállapította: 2011. évi CLXXXII. törvény 22. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.

⁴ Megállapította: 2010. évi IV. törvény 1. §. Hatályos: 2010. II. 23-tól. Lásd: 2010. évi IV. törvény 20. § (2)-(5).

⁵ Megállapította: 2007. évi CXXXIII. törvény 1. §. Hatályos: 2008. I. 8-tól.

⁶ Megállapította: 2010. évi CLXXXI. törvény 1. § (1). Hatályos: 2010. XII. 31-től.

⁷ Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 1. § (1). Hatályos: 2012. V. 30-tól.

l)¹ a földtani kutatás, ide nem értve a nukleáris létesítmény, radioaktív hulladék-tároló és radioaktív hulladék átmeneti tárolója telephelyének vizsgálatához, értékeléséhez, telepítéséhez szükséges földtani kutatást;

m)² a vizek kártételei elleni védelem és védekezés célját szolgáló közcélú vízellátási létesítmények létesítéséhez szükséges ásványi nyersanyag-kinyerő helyek létesítése, üzemeltetése, megszüntetése;

n)³ az a)-m) pontokban felsorolt tevékenységek gyakorlásához szükséges létesítmények és berendezések, valamint a nukleáris létesítmény, a radioaktív hulladék-tároló és a radioaktív hulladék átmeneti tárolója telephelyének vizsgálatához, értékeléséhez, telepítéséhez szükséges földtani kutatást szolgáló sajátos építmények.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott tevékenységnek minősül a torlatban, hordalékban előforduló ásványi nyersanyagok kutatása és kitermelése is.

(3)⁴

(4) A vizekre, ha e törvény másként nem rendelkezik, a környezetvédelmi és a vízügyi jogszabályok az irányadók.

(5)⁵ Nem tartozik e törvény hatálya alá:

a) a szén-dioxidnak új termékekkel és eljárásokkal kapcsolatos kutatás és fejlesztés, vagy tesztelés céljából történő, 100 kilotonna tervezett mennyiséget el nem érő geológiai tárolása,

b) a kézi erővel végzett aranymosás.

(6) A felsorolt - és e törvény hatálya alá tartozó - tevékenységekhez szükséges létesítményeknek minősülnek a bányavasutak, a bányászati kötélpályák és szalagpályák, továbbá a mezőn belüli és a mezők közötti gyűjtő vezetékek.

(7)⁶ A bányafelügyelet engedélyétől eltérő, más hatósági engedély alapján végzett, valamint katasztrófaveszély vagy az Alaptörvény 53. cikke szerinti veszélyhelyzet elhárításához szükséges ásványi nyersanyag kitermelésre a 3. §, 20. §, 25. §, 41. §, 41/A. § és 44. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

(8)⁷ A Magyar Köztársaság gyorsforgalmi közúthálózatának közérdekűségéről és fejlesztéséről szóló 2003. évi CXXVIII. törvény (a továbbiakban: Aptv.) 1. számú mellékletében meghatározott gyorsforgalmi utak, valamint a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségűvé nyilvánított közlekedésfejlesztési projektek földművei megépítéséhez szükséges célkitermelőhelyeken folytatott kitermelő tevékenységre e törvény rendelkezései csak annyiban alkalmazhatók, amennyiben azt az Aptv., illetve a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény elrendeli.

1 Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 1. § (1). Hatályos: 2015. I. 11-től.

2 Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 1. § (1). Hatályos: 2015. I. 11-től.

3 Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 1. § (1). Hatályos: 2015. I. 11-től.

4 Hatályon kívül helyezte: 2014. évi LXXXVI. törvény 39. § a). Hatálytalan: 2015. I. 11-től.

5 Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 43. § (1). Hatályos: 2012. XII. 31-től.

6 Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 1. § (2). Hatályos: 2015. I. 11-től.

7 Megállapította: 2018. évi XCVIII. törvény 15. §. Hatályos: 2018. XII. 25-től.

A tevékenység gyakorlása

2. §¹ (1)² E törvény hatálya alá tartozó tevékenységeket az emberi élet, az egészség, a környezet, a termőföld és a tulajdon védelmének, valamint az ásvány- és geotermikus energiavagyon gazdálkodási követelmények érvényesülésének biztosításával szabad végezni.

(2)³ A bányászati tevékenység során olyan technológiát alkalmazni, amely cianid vagy cianid vegyület felhasználásával jár együtt, tilos.

Az állam joga

3. § (1)⁴ Az ásványi nyersanyagok és a geotermikus energia természetes előfordulási helyükön állami tulajdonban vannak. A bányavállalkozó által kitermelt ásványi nyersanyag a kitermeléssel, az energetikai célra kinyert geotermikus energia a hasznosítással a bányavállalkozó tulajdonába megy át. A föld alatti gáztárolóban, mint természetes előfordulási helyén lévő, állami tulajdonban álló szénhidrogén tulajdonjogát, kérelemre, a külön törvényben meghatározott földgáztárolási működési engedéllyel rendelkező bányavállalkozó - a bányajáradék mértékére vonatkozó általános szabályok alkalmazásával - a 20. § (3) bekezdésének *b)* pontja alapján meghatározott bányajáradék-összeg 1,4-szeresének megfizetésével a kitermelést megelőzően is megszerezheti.

Ebben az esetben az 1,4-szeres bányajáradék-összegnek

*a)*⁵ az ásványi nyersanyag után keletkező érték 12%-át meghaladó részét a tulajdonba adásról rendelkező bányafelügyeleti határozat véglegessé válását követő 60 napon belül,

b) az ásványi nyersanyag után keletkező érték 12%-ának megfelelő részét a kitermeléskor fizeti meg a bányavállalkozó.

A szénhidrogén tulajdonjoga az *a)* pontban meghatározott összeg megfizetésének időpontjában száll át a bányavállalkozóra.

(1a)⁶ Az ásványi nyersanyag a kitermeléssel

*a)*⁷ az (1b) bekezdés szerinti eset kivételével a bányafelügyelet engedélyétől eltérő, más hatósági engedéllyel rendelkező,

b) katasztrófaveszély vagy az Alaptörvény 53. cikke szerinti veszélyhelyzet megszűnését követően más célra történő felhasználás, hasznosítás vagy értékesítés esetén a megyei, fővárosi védelmi bizottság határozata szerint kitermelésre jogosult személy tulajdonába kerül.

¹ Megállapította: 2000. évi CXXXIII. törvény 86. § (1). Hatályos: 2001. I. 1-től.

² Számozását módosította: 2009. évi CXL. törvény 1. §.

³ Beiktatta: 2009. évi CXL. törvény 1. §. Hatályos: 2010. I. 16-tól. A folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

⁴ Megállapította: 2005. évi CXXXVI. törvény 1. §. Hatályos: 2005. XII. 22-től. Az elsőfokú határozattal még el nem bírált, folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

⁵ Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 1.

⁶ Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 44. §. Hatályos: 2012. XII. 31-től.

⁷ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 2. § (1). Hatályos: 2015. I. 11-től.

(1b)¹ Törvény alapján a magyar állam nevében és javára eljáró építtető részére kiadott, a bányafelügyelet engedélyétől eltérő, más hatósági engedély alapján kitermelt és

a) a magyar állam nevében és javára eljáró építtető által a magyar állam tulajdonában lévő ingatlanba beépített vagy

b)² célkitermelőhely vagy bánya rekultiválására felhasznált ásványi nyersanyag a kitermeléssel nem kerül ki a magyar állam tulajdonából. A kitermelt ásványi nyersanyagnak nem az a) vagy b) pont szerint történő felhasználására, hasznosítására a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zártkörűen Működő Részvénytársasággal kötött megállapodás alapján a nemzeti vagyonról szóló törvényben, valamint az állami vagyonról szóló törvényben szabályozott feltételekkel és módon kerülhet sor.

(1c)³ Az anyagnyerő helyről kitermelt és a vizek kártételei elleni védelem és védekezés célját szolgáló önkormányzati tulajdonú közcélú vízilétesítménybe beépített ásványi nyersanyag az önkormányzat tulajdonába kerül.

(2)⁴ A kőolaj, a kőolajtermékek, továbbá - a földgáz kivételével - a szénhidrogén-gázok csővezetéken történő szállítása kizárólagos állami tevékenység.

(3)⁵ A bányászati ügyekért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) - a (4) bekezdésben szabályozott esetek kivételével - a 8. §-ban felsorolt tevékenységek gyakorlását koncessziós szerződéssel meghatározott időre átengedheti.

(4) E törvény 4. §-ában meghatározott felszíni előkutatás bejelentés alapján, az 5-6. §-okban szabályozott bányászati tevékenységek hatósági engedély alapján végezhetők (liberalizált tevékenységek), az 50. § (6) bekezdésében meghatározott esetekben pedig e törvény alapján folytathatók.

Bejelentés alapján végezhető felszíni előkutatás

4. § (1) Nyílt területen, a talaj felszínének megbontásával nem járó előkutatás az ingatlan tulajdonosával (kezelőjével, használójával) kötött megállapodás és a kutatás megkezdése időpontjának a bányafelügyelethez történt előzetes bejelentése alapján végezhető.

(2) Az ingatlan tulajdonosával (kezelőjével, használójával) létrejött megállapodás nem mentesíti az előkutatást végzőt a külön jogszabályban kötelezően előírt egyéb hatósági engedély megszerzése alól.

(3) A felszíni előkutatással okozott károkat a Polgári Törvénykönyv rendelkezései szerint kell megtéríteni.

(4)⁶ A bejelentést elfogadottnak kell tekinteni, ha a bányafelügyelet a kutatás megkezdésére megjelölt határnapot megelőző tizenöt napon belül, a felszíni előkutatás ellen intézkedést nem kezdeményez.

1 Megállapította: 2017. évi CLXXXII. törvény 14. §. Hatályos: 2017. XII. 12-től.

2 Módosította: 2018. évi XCVIII. törvény 16. §.

3 Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 2. § (2). Hatályos: 2015. I. 11-től.

4 Megállapította: 2003. évi XLII. törvény 59. §. Hatályos: 2004. I. 1-től.

5 Módosította: 2006. évi CIX. törvény 168. § (2) e).

6 Beiktatta: 1997. évi XII. törvény 4. §. Hatályos: 1997. VI. 24-től.

A bányafelügyelet engedélye alapján végezhető tevékenységek¹

5. § (1)² A bányafelügyelet engedélyezi:

- a) nyílt területen az ásványi nyersanyagkutatást,
- b)³ a bányatelek megállapítását követően az ásványvagyon feltárását és kitermelését, valamint a kitermelés szüneteltetését,
- c) a meddőhányó hasznosítását,
- d) földgáz tárolására alkalmas földtani szerkezetek kutatását, kiképezését és tárolásra történő hasznosítását, ha ez a környezetet nem veszélyezteti,
- e) az 1. § (1) bekezdés f) pontja szerinti létesítmények, továbbá a föld alatti gáztároló létesítményei létesítését, használatba vételét, elbontását, illetőleg felhagyását,
- f)⁴ a cseppfolyós propán-, butángázok és ezek elegyei tartályban vagy palackban történő forgalmazását, a cseppfolyós propán-, bután gázok és ezek elegyei töltő és tároló létesítményeinek, valamint elosztóvezetékeinek létesítését, használatba vételét és elbontását, valamint felhagyását,
- g)⁵ a geotermikus energia kinyerését és hasznosítását, valamint az ehhez szükséges - külön jogszabályban meghatározott - földalatti és felszíni létesítmények megépítését és használatba vételét, ha a tevékenység nem vízjogi engedély köteles,
- h)⁶ a bányászati hulladék kezelését,
- i)⁷ a polgári robbantási tevékenységet és a polgári felhasználású robbanóanyag forgalmazását,
- j)⁸ a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó nyomástartó berendezések és rendszerek engedélyköteles létesítését, javítását, átalakítását, használatbavételét,
- k)⁹ a földtani kutatást,
- l)¹⁰ a vizek kártételei elleni védelem és védekezés célját szolgáló közcélú vízilétesítmények létesítéséhez szükséges ásványi nyersanyag-kinyerő helyek létesítését, üzemeltetését, megszüntetését,
- m)¹¹ az ásványvagyon-gazdálkodási célokat szolgáló, a szénhidrogén kutatása és kitermelése során alkalmazott rétegrepesztést, rétegsavazást, gázbesajtolást, rétegenergia-pótlást, valamint a rétegrepesztési technológia és rétegenergia-pótlás céljából alkalmazott vízbesajtolást.

¹ Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 2. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

² Megállapította: 2003. évi XLII. törvény 60. § (1). Hatályos: 2004. I. 1-től.

³ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 3. § (1). Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁴ Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 3. § (1). Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵ Megállapította: 2010. évi IV. törvény 2. §. Hatályos: 2010. II. 23-tól. Lásd: 2010. évi IV. törvény 20. § (2)-(5).

⁶ Megállapította: 2011. évi XXIX. törvény 2. §. Hatályos: 2011. VI. 25-től.

⁷ Beiktatta: 2009. évi LVI. törvény 68. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁸ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 3. § (2). Módosította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 17. § a).

⁹ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 3. § (3). Hatályos: 2015. I. 11-től.

¹⁰ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 3. § (3). Hatályos: 2015. I. 11-től.

¹¹ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 3. § (3). Hatályos: 2015. I. 11-től.

(2)¹ A kőolaj- és földgázbányászatra jogosult bányavállalkozó - a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal földgáztárolásra vonatkozó működési engedélyének birtokában - a bányafelügyeletnél kezdeményezheti a bányatelek föld alatti gáztárolásra történő kiterjesztésének engedélyezését, ha az a környezetet nem szennyezi, veszélyezteti vagy károsítja.

(3)² Az e törvény szerint engedélyköteles tevékenységeket a bányafelügyelet által kiadott engedélyek alapján lehet megkezdni, és az abban foglalt feltételek szerint gyakorolni.

(4)³ A bányafelügyelet az engedély kiadását nem tagadhatja meg, ha az engedély iránti kérelemben foglaltak a jogszabályokban meghatározott követelményeknek megfelelnek.

(4a)⁴ A bányafelügyelet kutatási engedélyt nem ad, bányatelket nem állapít meg, valamint az (1) bekezdés szerinti engedély iránti kérelmet - a bányabezárási és tájrendezési műszaki üzemi terv jóváhagyási kérelem kivételével - elutasítja, ha

a)⁵ a kérelmezőnek

aa) koncessziós díj, bányajáradék, felügyeleti díj,

ab) véglegessé vált határozattal megállapított kiesett bányajáradék pótlására megállapított díj, térítési díj, bírság, jogosulatlanul kitermelt ásványi nyersanyag-érték, vagy

ac) az aa) és ab) alpontok szerinti fizetési kötelezettséghez kapcsolódó késedelemi kamat tartozása van, vagy

b) a kérelmező a bányajáradék bevallására vonatkozó kötelezettségét nem teljesítette.

(5)⁶ Az e törvény alapján engedélyköteles bányászati tevékenységre vonatkozó jogvesztő határidőbe, illetve a bányászati tevékenység végzésére engedélyezett időtartamba nem számít bele az a kieső időtartam, amely - a hatóságnak az eljárás lefolytatásával összefüggő, az arra jogszabály alapján nyitva álló határidőn belül folytatott tevékenysége szerinti időtartamot ide nem értve - a bányavállalkozó önhibáján kívül a hatóság döntése, intézkedése vagy mulasztása miatt következett be. A kiesés okát a bányavállalkozónak kell igazolnia.

6. §⁷ (1) A hatósági engedély alapján gyakorolt bányászati jog kérelemre, a bányafelügyelet hozzájárulásával átruházható. A hozzájárulás iránti kérelmet az átvevő nyújtja be.

(2)⁸ A bányászati jog átruházására vonatkozó szerződés a bányafelügyelet határozatának véglegessé válása napján válik hatályossá.

(3)⁹ A bányafelügyelet a bányászati jog átruházása iránti kérelmet elutasítja, ha

1 Megállapította: 2003. évi XLII. törvény 60. § (2). Módosította: 2009. évi LVI. törvény 69. §, 2013. évi XXII. törvény 38. § a).

2 Megállapította: 2003. évi XLII. törvény 60. § (3). Hatályos: 2004. I. 1-től.

3 Beiktatta: 2003. évi XLII. törvény 60. § (3). A korábbi második mondatot hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVI. törvény 70. §. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

4 Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 3. § (4). Hatályos: 2015. I. 11-től.

5 Megállapította: 2018. évi XCIX. törvény 1. §. Hatályos: 2019. I. 15-től.

6 Beiktatta: 2009. évi LVI. törvény 68. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

7 Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 4. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

8 Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 24. § (1) a), 2017. évi L. törvény 50. § 3.

9 Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 4. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

- a)¹ a bányászati jog átadójának vagy átvevőjének
aa) bányajáradék, felügyeleti díj,
ab) véglegessé vált határozattal megállapított kiesett bányajáradék pótlására megállapított díj, térítési díj, jogosulatlanul kitermelt ásványi nyersanyag-érték, bírság, vagy
ac) az aa) és ab) alpontok szerinti fizetési kötelezettséghez kapcsolódó késedelemi kamat tartozása van, vagy
b) a bányászati jog átadója vagy átvevője a bányajáradék bevallására vonatkozó kötelezettségét nem teljesítette.

7. §² (1) A bányavállalkozó tevékenységét a 2. §-ban előírt követelmények teljesítésével és a III. Részben meghatározott általános szabályok szerint köteles végezni.

(2) Az 1. § (2) bekezdés szerint, vízjogi engedély alapján végzett ásványi nyersanyag kitermelésre a törvény III. Részében meghatározott általános szabályok közül csak a 20. és a 41. §-t kell alkalmazni.

II. RÉSZ

A KONCESSZIÓ

8. §³ A miniszter belföldi vagy külföldi természetes személlyel vagy átlátható szervezettel kötött koncessziós szerződéssel meghatározott időre átengedheti:

- a)⁴ zárt területen
aa) az ásványi nyersanyagok kutatását, feltárását, kitermelését,
ab) a geotermikus energia kutatását, kinyerését és hasznosítását,
ac)⁵
b) a kőolaj, a kőolajtermék, továbbá - a földgáz kivételével - az egyéb szénhidrogén-gáz szállítóvezetékek létesítését és üzemben tartását.

A koncessziós területek kijelölése

9. §⁶ (1) Koncessziós pályázatra kijelölhető területként azt a bányafelügyelet által zárt területként kijelölt területet lehet figyelembe venni, amelyen az adott ásványi nyersanyag előfordulása vagy a geotermikus energia kinyerése valószínűsíthető.

(2) A miniszter az érzékenységi és terhelhetőségi vizsgálat eredményének figyelembevételével, a koncessziós pályázati kiírásban azt a zárt területet hirdeti meg, amelyen az ásványi nyersanyag bányászata vagy a geotermikus energia kinyerése energetikai célra kedvezőnek ígérkezik.

1 Megállapította: 2018. évi XCIX. törvény 2. §. Hatályos: 2019. I. 15-től.

2 Megállapította: 1997. évi XII. törvény 7. §. Hatályos: 1997. VI. 24-től.

3 Megállapította: 2003. évi XLII. törvény 61. §. Módosította: 2012. évi CCXVII. törvény 72. § c).

4 Megállapította: 2010. évi IV. törvény 3. §. Hatályos: 2010. II. 23-tól. Lásd: 2010. évi IV. törvény 20. § (2)-(5).

5 Hatályon kívül helyezte: 2012. évi XLVII. törvény 37. §. Hatálytalan: 2012. V. 30-tól.

6 Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 5. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

(3) Ivóvíz-, ásvány-, gyógy- és hévízcélú hasznosításra már igénybevett vízadók, víztestek zárt területként nem jelölhetők ki.

(4)¹ A koncessziós pályázatra kijelölni tervezett zárt területeket a bányafelügyelet közzéteszi. Koncessziós pályázatra kijelölni tervezett területre belföldi vagy külföldi jogi és természetes személy tehet javaslatot. A bányafelügyelet a közzététel során a javaslatot csak akkor veszi figyelembe, ha az (1) bekezdés szerinti feltétel teljesül, és a kijelölés nem ütközik a (3) bekezdés rendelkezésébe.

A koncessziós pályázat

10. § (1)² A koncessziós szerződések megkötésére a miniszter nyilvános pályázatot ír ki.

(2)³ A pályázati kiírásnak a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 8. §-ában foglaltakra is figyelemmel, tartalmaznia kell:

a) a pályázatban meghirdetett terület vagy térrész meghatározását annak feltüntetésével, hogy a területen, vagy a térrészben harmadik személy rendelkezik-e jogosultsággal ásványi nyersanyag bányászatára, geotermikus energia kinyerésére, hasznosítására vagy az e törvény hatálya alá tartozó egyéb tevékenység gyakorlására,

b) a koncessziós tevékenység szakmai követelményeit, valamint az érzékenységi és terhelhetőségi vizsgálat eredménye alapján meghatározott követelményeket, és a követelmények teljesítéséhez szükséges biztosítékadási kötelezettséget,

c)⁴ a benyújtandó kutatási munkaprogram tartalmi követelményeit,

d) a pályázó gazdálkodási, pénzügyi helyzetének bemutatására vonatkozó követelményre, a részvételi díjra vonatkozó tájékoztatást, valamint

e) a koncessziós tevékenységgel érintett terület tájrendezésére, helyreállítására vonatkozó követelményeket és a kötelezettség teljesítésére szolgáló biztosíték meghatározását.

(3)⁵ A nyilvános pályázati felhívást a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvényben foglaltakon túl az Európai Unió Hivatalos Lapjában is meg kell hirdetni a pályázatok benyújtására nyitva álló időtartam lejártát megelőző legalább kilencven nappal.

A pályázatok elbírálása

11. § (1) Azokat a pályázatokat kell elbírálni, amelyek a pályázati feltételeknek megfelelnek.

(2)⁶ A pályázatok értékelésére a miniszter minősítő bizottságot hoz létre. A minősítő bizottság javaslata alapján a koncesszió megadásáról a miniszter dönt. A pályázat eredményét nyilvánosságra kell hozni és arról valamennyi pályázót értesíteni kell.

1 Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 5. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

2 Megállapította: 2013. évi CCXXVII. törvény 1. § (1). Hatályos: 2014. I. 1-től.

3 Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 6. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

4 Módosította: 2013. évi CCXXVII. törvény 2. § a).

5 Beiktatta: 2003. évi XLII. törvény 62. § (2). Hatályos a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától.

6 Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 7. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

A koncessziós szerződés

12. § (1) A pályázat nyertesével a miniszter koncessziós szerződést köt. A koncessziós szerződés legfeljebb 35 évi időtartamra köthető, amely egy alkalommal, legfeljebb a koncessziós szerződés időtartamának felével, meghosszabbítható.

(1a)¹ A koncessziós szerződés meghosszabbítását annak lejárata előtt legalább 6 hónappal korábban kell kezdeményezni. A határidő elmulasztása esetén a szerződést meghosszabbítani nem lehet.

(2)² A koncessziós szerződésben meg kell állapodni a kutatási munkaprogram tartalmában és a teljesítésére szolgáló biztosítékokban. A bányafelügyelet által jóváhagyott kutatási műszaki üzemi tervnek tartalmaznia kell a koncessziós szerződéssel megállapított munkaprogramban vállalt feladatokat. A szerződésben a miniszter kikötheti a munkaprogram befejezéséhez szükséges költségek megtérítését arra az esetre, ha a koncesszió jogosultja az elfogadott munkaprogramban vállalt kötelezettségét nem teljesíti.

(3)³ Ha a koncessziós szerződés megszűnését követően a koncessziós területen kitermelhető ásványi nyersanyag marad vissza, a koncessziós szerződés megszűnését követő 3 hónapon belül a miniszter új koncessziós pályázatot ír ki. Ilyen pályázat esetén az érzékenységi és terhelhetőségi vizsgálatot nem kell lefolytatni. A legkedvezőbb ajánlat feltételeinek vállalása esetén a koncesszió a volt jogosultat illeti meg.

(4) Ha a koncessziós szerződés eltérően nem rendelkezik, a koncessziós szerződés alapján megépített külszíni létesítmények az üzembe helyezés időpontjával a bányavállalkozó tulajdonába kerülnek. Ha a koncessziós szerződés megszűnésekor a létesítmények tovább nem üzemeltethetők, a bányavállalkozó köteles azokat elbontani és a területet helyreállítani.

(5)⁴ Ha a koncesszió úgy szűnik meg, hogy a bánya bezárása nem történik meg, a koncesszió volt jogosultja köteles a bányabezárási és tájrendezési munkákat elvégezni. A bányafelügyelet a bányabezárás és a tájrendezés elfogadását követően hivatalból törli a bányatelket.

12/A. §5 (1) A koncesszióköteles bányászati tevékenység gyakorlásáért az állam részére koncessziós díjat kell fizetni, vagy más ellentételezést kell adni.

(2) A koncessziós díj összegéről, megfizetésének módjáról vagy az (1) bekezdés szerinti ellentételezésről, annak teljesítése módjáról a koncessziós szerződésben kell megállapodni.

(3) A koncessziós díj pályázati kiírásra kerülő legkisebb összegét a miniszter a 20. § (8) bekezdésében foglaltak figyelembevételével állapítja meg, amelynél magasabb összegre a pályázó ajánlatot tehet.

¹ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 8. § (1). Hatályos: 2012. V. 30-tól.

² Megállapította: 2013. évi CCXXVII. törvény 1. § (2). Hatályos: 2014. I. 1-től.

³ Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 8. § (2). Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 1.

⁴ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 8. § (3). Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 9. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

A koncessziós társaság

13. §¹ (1)² A koncessziós szerződést aláírónak olyan gazdasági társaságot (a továbbiakban: koncessziós társaság) kell alapítania, amelyben a társaság megalakulásakor és tevékenysége alatt is a részvények, üzletrészek és szavazatok többségével rendelkezik, valamint kötelezettséget kell vállalnia arra, hogy a koncessziós szerződésben meghatározott követelményeket a gazdasági társaságban tulajdonosként érvényesíteni fogja.

(2) A koncessziós szerződés alapján keletkezett jogok és kötelezettségek a koncessziós társaságot mint bányavállalkozót illetik meg, illetve terhelik.

A BÁNYÁSZATI KONCESSZIÓK

A kutatás, feltárás és kitermelés

14. §³ (1)⁴ A koncesszió időtartamán belül a tervezett ásványi nyersanyag-kutatási, illetve geotermikus energia-kutatási időszak 4 évnél hosszabb nem lehet. A kutatási időszak legfeljebb egy alkalommal, geotermikus energia és nem hagyományos eredetű szénhidrogén esetében két alkalommal, az eredeti kutatási időszak felével meghosszabbítható.

(2)⁵

15. §⁶ Ha a koncesszió jogosultja a szerződésben meghatározott határidőn belül, legkésőbb azonban a bányatelek megállapításától számított 5 éven, illetve a geotermikus védőidőm kijelölésétől számított 3 éven belül a kitermelést, az energetikai célú hasznosítást nem kezdi meg, a szerződésben meghatározott térítést köteles megfizetni. Ha a térítésfizetési kötelezettségnek nem tesz eleget, a koncesszió megszűnik.

Szénhidrogének szállítása és föld alatti tárolása

16. §⁷ (1) Kőolaj, kőolajtermékek és szénhidrogéngázok - a földgáz kivételével - koncessziós szerződés alapján történő szállítására a 10-13. §-okban foglalt rendelkezések az irányadók.

(2) Kőolaj, kőolajtermék és szénhidrogén-gáz szállítóvezeték létesítésére és üzemben tartására adott koncesszió alapján a bányavállalkozó jogosult a szállítóvezeték, valamint az üzemben tartásához szükséges létesítmények megépítése és működtetése iránti engedélykérelmet a bányafelügyelethez benyújtani.

(3) Kőolaj, kőolajtermék és szénhidrogén-gáz szállítóvezeték létesítésére, és üzemeltetésére vonatkozó koncessziók együttesen is adhatók.

¹ Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 10. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

² Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 24. § (2) b).

³ Megállapította: 2010. évi IV. törvény 7. §. Hatályos: 2010. II. 23-tól. Lásd: 2010. évi IV. törvény 20. § (2)-(5).

⁴ Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 48. §. Hatályos: 2012. XII. 31-től.

⁵ Hatályon kívül helyezte: 2012. évi CCXVII. törvény 73. § (1). Hatálytalan: 2012. XII. 31-től.

⁶ Megállapította: 2010. évi IV. törvény 8. §. Hatályos: 2010. II. 23-tól. Lásd: 2010. évi IV. törvény 20. § (2)-(5).

⁷ Megállapította: 2003. évi XLII. törvény 65. §. Hatályos: 2004. I. 1-től.

17. §¹

A koncesszió átruházása

18. §² (1) A bányászati koncessziós tevékenység gyakorlásának joga szerződéssel másra átruházható. A jog átruházásához a miniszter hozzájárulása szükséges. A hozzájárulás iránti kérelmet a jogosult koncessziós társaság és a jog átvevője együttesen nyújtja be a miniszterhez.

(2) A miniszter a hozzájárulást abban az esetben adhatja meg, ha az átvevő átvállalta az átruházót - a koncessziós szerződés és jogszabály alapján - terhelő kötelezettségek teljesítését és megfelel a koncessziós tevékenység gyakorlására meghatározott feltételeknek.

(3) Az (1) bekezdés szerinti átruházás esetén koncessziós pályázatot nem kell kiírni.

A bányászati koncessziós tevékenység gyakorlása

19. §³ (1) A koncesszió jogosultja a bányászati tevékenységet a 2. §-ban előírt követelmények teljesítésével és a III. RÉSZ-ben meghatározott általános szabályok szerint végzi. Ha a koncesszió megszűnik, a bányatelket megállapító határozat - a 12. § (3) bekezdésében foglalt eset kivételével -, továbbá a III. RÉSZ szerint megszerzett hatósági engedélyek hatályukat veszítik.

(2) Nem veszti hatályát a III. RÉSZ szerint megszerzett hatósági engedély, ha az engedélyes a koncesszió megszűnése előtt igazolja, hogy a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó sajátos építményt vagy a bányászati hulladékkezelő létesítményt a koncesszió mellett más bányászati tevékenységgel összefüggésben is használják vagy üzemeltetik.

III. RÉSZ

A BÁNYÁSZATI TEVÉKENYSÉG GYAKORLÁSÁNAK ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

A bányajáradék

20. §⁴ (1) A kitermelt ásványi nyersanyag és geotermikus energia után az államot részesedés, bányajáradék illeti meg.

(2)⁵ Bányajáradékot fizet:

- a) a bányavállalkozó,
- b) az 1. § (2) bekezdése szerinti tevékenységre engedéllyel rendelkező, az 1. § (7) bekezdése szerinti engedélyes, valamint a 3. § (1a) bekezdés b) pontja szerint kitermelésre jogosult, és
- c) a geotermikus energiát kitermelő jogalany

¹ Hatályon kívül helyezte: 2003. évi XLII. törvény 54. § (1) a). A korábbi alcímet hatályon kívül helyezte: 2007. évi CXXXIII. törvény 22. § (4) a). Hatálytalan: 2008. I. 8-tól.

² Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 11. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

³ Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 49. §. Hatályos: 2012. XII. 31-től.

⁴ Megállapította: 1997. évi XII. törvény 11. §. Hatályos: 1997. VI. 24-től.

⁵ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 6. § (1). Hatályos: 2015. I. 11-től.

az általa kitermelt ásványi nyersanyag és geotermikus energia, illetve föld alatti szénelgázosítással történő kitermelés esetében az általa igénybevett ásványi nyersanyag után.

(3)¹ A bányajáradék mértéke a hatósági engedély alapján kitermelt ásványi nyersanyag mennyisége után keletkező értéknek:

a)² a termelési műszaki üzemi terv alapján 2008. január 1. előtt üzemszerűen termelésbe állított szénhidrogén mezőkön kitermelt kőolaj és földgáz esetében - a b), d) és e) pontban foglalt kivétellel - 16%-a

b) az 1998. január 1. előtt termelésbe állított szénhidrogén mezőkön kitermelt földgáz esetében

ba)³ J%-a, ahol

$$J = \frac{P-A \cdot k}{P} \cdot 100$$

J: a bányajáradék százalékos mértéke;

A: a hazai kitermelésű földgáz elismert értéke 2003-ban;

P: az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók ellátása érdekében értékesített földgáz esetén az egyetemes szolgáltatók részére vételre felajánlott földgázforrás és a hazai termelésű földgáz mennyiségéről és áráról, valamint az igénybevételre jogosultak és kötelezettek köréről szóló jogszabályban megállapított hatósági ár; szabadáras értékesítés esetén a földgázpiaci egyetemes szolgáltatáshoz kapcsolódó árak képzéséről szóló miniszteri rendeletben elismert földgáz aktuális ár tárgyévét megelőző, éves, USA-dollárban kifejezett átlagának és az MNB hivatalos napi árfolyamainak átlagának szorzata;

k: korrekciós tényező, melynek értéke 2003-ban 1, és az ezt követő években évenként 0,24-gyel növekszik;

bb)⁴ 12%-a, amennyiben a bányajáradék ba) pont szerint számított mértéke a 12%-ot nem éri el;

c)⁵ a próbatermelés során, valamint a termelési műszaki üzemi terv alapján 2008. január 1. után üzemszerűen termelésbe állított szénhidrogén mezőkön kitermelt kőolaj és földgáz esetében a d) és e) pontban foglalt kivétellel

ca) 12%-a, ha a szénhidrogén mezőből a kitermelt földgáz mennyisége évente a 300 millió m³-t, kőolaj esetében az 50 kt-t nem halad meg,

cb) 20%-a, ha a szénhidrogén mezőből éves szinten a kitermelt földgáz mennyisége a 300 millió m³-nél nagyobb, de 500 millió m³-t nem halad meg, kőolaj esetében 50 kt-nál nagyobb, de 200 kt-t nem halad meg,

cc) 30%-a, ha a szénhidrogén mezőből éves szinten a kitermelt földgáz mennyisége 500 millió m³-t meghalad, kőolaj esetében 200 kt-t meghalad;

1 Megállapította: 2007. évi CXXXIII. törvény 5. §. A korábbi záró szövegrészt hatályon kívül helyezte: 2010. évi CLXXXI. törvény 4. §. Hatálytalan: 2010. XII. 31-től.

2 Megállapította: 2013. évi CXXIII. törvény 1. § (1). Hatályos: 2013. VIII. 1-től.

3 Megállapította: 2015. évi LIII. törvény 1. § (1). Hatályos: 2015. V. 9-től.

4 Módosította: 2008. évi LXXXI. törvény 235. §.

5 Módosította: 2009. évi LVI. törvény 69. §, 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 2.

d)¹ a 2007. július 1-jét megelőzően működésbe állított föld alatti gáztárolás kényszerű párnagáz lecseréléséből származó földgáz, valamint a szén-dioxid gáz esetében 12%-a;

e) a magas inertgáz tartalmú földgáz esetében 8%-a;

f) az energiahordozók kivételével a külfejtéssel termelt nemfémes ásványi nyersanyagok esetében 5%-a;

g)² kőszének mélyműveléses bányászata esetén 0%-a;

h) egyéb szilárd ásványi nyersanyagok esetében 2%-a;

i)³ a nem hagyományos eredetű és különleges eljárással kitermelhető szénhidrogén esetében, továbbá a termálvízzel kitermelt kísérőgázból kinyert szénhidrogén hasznosítása esetében 2%-a.

(3a)⁴ A bányajáradék mértéke

a) az 1. § (7) bekezdése szerinti más hatósági engedély alapján kitermelt és az engedélyben foglalt tevékenységgel össze nem függő célra, vagy

b) a 3. § (1a) bekezdés b) pontja szerint a katasztrófaveszély vagy az Alaptörvény 53. cikke szerinti veszélyhelyzet megszűnését követően más célra felhasznált, hasznosított vagy értékesített ásványi nyersanyag mennyisége után keletkező értéknek az 50%-a.

(3b)⁵ A föld alatti szénelgázosítással történő kitermelés esetében a bányajáradék mértéke az igénybevett ásványi nyersanyag mennyisége után keletkező értéknek a 2%-a.

(4)⁶ Ha a Brent kőolaj tőzsdei jegyzésárának havi átlaga a 80 USD/bbl árat eléri vagy meghaladja, a (3) bekezdés a)-c) pontok szerinti bányajáradék mértéke 3-3 százalékponttal emelkedik. Ha a Brent kőolaj tőzsdei jegyzésárának havi átlaga a 90 USD/bbl árat eléri vagy meghaladja, a (3) bekezdés a)-c) pontok szerinti bányajáradék mértéke további 3-3 százalékponttal emelkedik.

(5)⁷ A bányajáradék mértéke 0% a növelt hatékonyságú művelési eljárások alkalmazásával kitermelt szénhidrogén mennyisége után.

(6)⁸ Nem kell bányajáradékot fizetni

a) az 1. § (7) bekezdése szerinti esetben, az építési engedély alapján kitermelt 500 m³-t meg nem haladó ásványi nyersanyag mennyisége után, függetlenül a felhasználás céljától,

b) a közúti közlekedésről szóló törvény, valamint a vasúti közlekedésről szóló törvény szerint a magyar állam nevében és javára eljáró építető részére kiadott, a bányafelügyelet engedélyétől eltérő, más hatósági engedély alapján végzett tevékenység során kitermelt ásványi nyersanyag mennyisége után,

c) az anyagnyerő helyről kitermelt és a vizek kártételei elleni védelem és védekezés célját szolgáló önkormányzati tulajdonú közcélú vízilétesítménybe beépített ásványi nyersanyag után,

1 Módosította: 2015. évi LIII. törvény 4. §.

2 Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 3.

3 Megállapította: 2018. évi XCIX. törvény 3. §. Hatályos: 2019. I. 15-től.

4 Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 6. § (2). Hatályos: 2015. I. 11-től.

5 Beiktatta: 2013. évi CCXXVII. törvény 1. § (4). Hatályos: 2014. I. 1-től.

6 Megállapította: 2013. évi CXXIII. törvény 1. § (2). Hatályos: 2013. VIII. 1-től.

7 Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 6. § (3). Hatályos: 2015. I. 11-től.

8 Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 6. § (4). Hatályos: 2015. I. 11-től.

d) a 30 C°-ot el nem érő energiahordozóból kinyert geotermikus energia után,

e) a kitermelt geotermikus energia 50%-ot meghaladóan hasznosított mennyisége után, valamint

f)¹ a vízjogi engedély alapján gyógyászati (balneológiai) célra hasznosított termálvíz visszahűtéséből származó geotermikus energiának (hőenergiának), továbbá a kísérőgázból kinyert szénhidrogénnek az engedélyes saját céljára történő hasznosítása után.

(7)² A bányajáradék mértéke geotermikus energia esetében a kitermelt geotermikus energia értékének 2%-a.

(8)³ A bányajáradék mértékét koncessziós szerződés (12. §) alapján gyakorolt bányászati tevékenység esetén a miniszter

a) az ásványi nyersanyag fajták,

b) a kitermelés, illetve a geotermikus energia hasznosítás eredményességét befolyásoló természeti adottságok és

c) egyéb közérdek

különbözőségének figyelembevételével kitermelési helyenként állapítja meg.

(9)⁴ A bányajáradékot pénzben kell teljesíteni. A befizetett bányajáradék költségként számolható el.

(10)⁵

(11)⁶ A bányajáradék pénzben kifejezett összege a kitermelt ásványi nyersanyag vagy geotermikus energia értékének e törvényben vagy a koncessziós szerződésben meghatározott százaléka. A bányajáradék számításának alapja az ásványi nyersanyag természetes előfordulási helyéről kitermelt, a bányanyíláson kiszállított, kútfejen vagy ennek hiányában a kútfejre visszaszármaztatott módon mért mennyiség értéke.

(12)-(13)⁷

(14)⁸ A bányateleknek az 5. § (2) bekezdés szerinti kiterjesztése, valamint bányatelek föld alatti gáztárolásra történő engedélyezése során a bányafelügyelet állapítja meg annak a föld alatti gáztárolóban lévő, állami tulajdonban álló szénhidrogénnek a mennyiségét, amelyre a bányatelek jogosultja tulajdonjogot szerezhet. A bányavállalkozó a föld alatti gáztárolásra megállapított bányatelekről rendelkező határozat véglegessé válásától számított 180 napon belül kérheti a föld alatti gáztárolóban levő, állami tulajdonban álló szénhidrogén tulajdonba adását. A kérelemről a bányafelügyelet dönt. A bányajáradékot az első műszaki üzemi terv jóváhagyását követő 30 napon belül meg kell állapítani.

1 Megállapította: 2018. évi XCIX. törvény 4. §. Hatályos: 2019. I. 15-től.

2 Megállapította: 2010. évi IV. törvény 9. § (1). Hatályos: 2010. II. 23-tól. Lásd: 2010. évi IV. törvény 20. § (2)-(5).

3 Megállapította: 2010. évi IV. törvény 9. § (1). Hatályos: 2010. II. 23-tól. Lásd: 2010. évi IV. törvény 20. § (2)-(5).

4 Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 50. § (2). Hatályos: 2012. XII. 31-től.

5 Hatályon kívül helyezte: 2012. évi CCXVII. törvény 73. § (1). Hatálytalan: 2012. XII. 31-től.

6 Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 12. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

7 Hatályon kívül helyezte: 2004. évi CXXXVIII. törvény 26. § (3) a). Hatálytalan: 2005. II. 12-től.

8 Beiktatta: 2004. évi CXXXVIII. törvény 4. § (3). Az első mondat szövegét módosította: 2007. évi CXXXIII. törvény 22. § (4) a). Módosította: 2009. évi LVI. törvény 70. §, 2017. évi L. törvény 50. § 4.

(15)¹ A bányavállalkozó, bányászati jogának fennállása alatt - ideértve a szüneteltetést is - köteles a bányafelügyeletnek bejelenteni, ha ellene a bíróság felszámolási eljárást indított, vagy az arra jogosult végelszámolást rendelt el.

20/A. §²

A bányászati tevékenység engedélyezése

21. § (1) A bányavállalkozó a bányászati tevékenységet a bányafelügyelet engedélyével kezdheti meg, és az abban foglalt feltételek megtartásával végezheti.

(2)³ Kutatási jogot adományozni vagy kutatást engedélyezni, valamint bányateleket megállapítani kizárólag az ásványi nyersanyagok és a geotermikus energia fajlagos értékének, valamint az értékszámítás módjának meghatározásáról szóló kormányrendelet szerinti ásványi nyersanyagok tekintetében lehet.

(3)⁴ Az első feltérési, kitermelési műszaki üzemi terv jóváhagyását követően a bányavállalkozónak a bányabezárás (mezőfelhagyás), illetve tájrendezés bányafelügyeleti elfogadásáig folyamatosan rendelkeznie kell hatályos kitermelési, szüneteltetési, bányabezárási vagy tájrendezési műszaki üzemi tervvel.

A kutatás engedélyezése

22. § (1)⁵ Zárt területen koncesszió keretében meghatározott ásványi nyersanyag vagy geotermikus energia kutatására a miniszter a koncessziós szerződésben kutatási jogot adományoz. Nyílt területen meghatározott ásványi nyersanyag kutatására a bányafelügyelet kutatási engedélyt ad.

(2)⁶ Az adományozott kutatási jog vagy a kutatási engedély a kutatási területen a bányavállalkozónak kizárólagos jogot ad az ásványi nyersanyag-, illetve geotermikusenergia-kutatási műszaki üzemi terv benyújtására, a jóváhagyás kezdeményezésére és az ásványi nyersanyag, illetve geotermikus energia jóváhagyott kutatási műszaki üzemi terv alapján végzett kutatására és elfogadott kutatási zárójelentés alapján a bányatelek megállapításának, a geotermikus védőidom kijelölésének kezdeményezésére.

(3)⁷ A kutatási tevékenység az (1) bekezdésben meghatározott feltételen túlmenően csak jóváhagyott kutatási műszaki üzemi terv alapján kezdhető meg. A kutatási műszaki üzemi tervet a bányafelügyelet hagyja jóvá.

¹ Beiktatta: 2004. évi CXXXVIII. törvény 4. § (4). Hatályos: 2005. II. 12-től.

² A korábbi alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 2006. évi CXXI. törvény 29. § (4). Hatálytalan: 2007. I. 1-től.

³ Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 51. §. Hatályos: 2012. XII. 31-től.

⁴ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 7. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁵ Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 52. § (1). Hatályos: 2012. XII. 31-től.

⁶ Megállapította: 2010. évi IV. törvény 10. § (1). Módosította: 2012. évi CCXVII. törvény 72. § d).

⁷ Megállapította: 2004. évi CXXXVIII. törvény 5. § (1). A második mondat szövegét módosította: 2006. évi CIX. törvény 97. § a). A korábbi harmadik mondatot hatályon kívül helyezte: ugyane törvényhely. Hatálytalan: 2007. I. 1-től.

(4) A kutatási terület kialakítására és mértékére vonatkozó szabályokat a Kormány állapítja meg.

(5)¹ A tervezett kutatási időszakra a koncessziónál előírt határidőt a kutatás engedélyezése esetében is alkalmazni kell.

(6)² A koncesszió jogosultja a szerződésben, a bányászatra hatósági engedéllyel rendelkező pedig az engedélyben meghatározott területen és feltételek szerint kizárólagosan jogosult kutatási munkaprogramjának végrehajtására. Ennek keretében jogosult az ásványi nyersanyagok fellelhetőségére, elhelyezkedésére, mennyiségének és minőségének, illetve a geotermikus energia földkéregbeli viszonyainak a meghatározására szolgáló műszeres mérések, vizsgálatok, fúrások elvégzésére, kutató vágatok és aknák létesítésére, valamint a bányatelek megállapításának, illetve a geotermikus védőidom kijelölésének a kezdeményezésére.

(7)³ Ha a bányavállalkozó a kutatási tevékenység végzése során olyan ásványi nyersanyagra bukkan, amelyre jogosultsága nem terjed ki, az előfordulást köteles bejelenteni a bányafelügyeletnek, és kezdeményezheti a kutatási engedélynek erre az ásványi nyersanyagra történő kiterjesztését. A kutatási engedély nem terjeszthető ki olyan ásványi nyersanyagra, amelynek szempontjából a kutatási terület zártnak minősül.

(8)⁴ Az (1) bekezdésben foglaltak alapján adományozott vagy engedélyezett kutatási jog megszűnik, ha a jogosult a kutatási jogot adományozó koncessziós szerződés hatálybalépésétől, illetve a kutatást engedélyező határozat véglegessé válásától számított 6 hónapon belül a kutatási műszaki üzemi terv jóváhagyását a bányafelügyeletnél nem kérelmezi, vagy a műszaki üzemi terv jóváhagyása iránti kérelmet a bányafelügyelet véglegessé vált határozatában elutasította.

(9)⁵ Ha a bányavállalkozó a munkaprogramban vagy a jóváhagyott műszaki üzemi tervben meghatározott kutatási feladatainak időarányos részét neki felróható okból nem hajtotta végre, a kutatási engedélyt a bányafelügyelet visszavonja vagy a miniszternél kezdeményezi a koncessziós szerződésbe foglalt jogkövetkezmények alkalmazását.

(10)⁶ Ha a kutatási jogadomány vagy a kutatási engedély olyan, részben vagy egészben fedő vagy magában foglaló földtani szerkezetre vonatkozik, amelyre más bányavállalkozó bányászati jogát már megállapították, a kutatási jogadomány vagy a kutatási engedély jogosítottja köteles tevékenységét a már bányászati joggal rendelkező bányavállalkozóval összehangolni, és az erre vonatkozó megállapodást közokiratba vagy ügyvéd vagy kamarai jogtanácsos által ellenjegyzett okiratba foglalni. A megállapodás létrejöttéhez a bányafelügyelet - e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott szempontok alapján történő - jóváhagyása szükséges. A felek a megállapodástól a bányafelügyelet hozzájárulásával állhatnak el, azt a bányafelügyelet hozzájárulásával bonthatják fel, szüntethetik meg, mondhatják fel vagy módosíthatják.

1 Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 8. § (1). Hatályos: 2015. I. 11-től.

2 Megállapította: 2010. évi IV. törvény 10. § (2). Hatályos: 2010. II. 23-tól. Lásd: 2010. évi IV. törvény 20. § (2)-(5).

3 Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 52. § (3). Hatályos: 2012. XII. 31-től.

4 Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 52. § (3). Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 5.

5 Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 52. § (3). Hatályos: 2012. XII. 31-től.

6 Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 52. § (3). Módosította: 2017. évi CXXXVI. törvény 25. §.

(11)¹ A megállapodásnak tartalmaznia kell:

a) a bányászati tevékenységek végzésének feltételeit, meghatározva a műszaki, biztonsági és környezetvédelmi feladatok sorrendjét és a végrehajtás módját, illetve az együttműködésre kötelezett felek költségviselését,

b) a felszíni ingatlanok igénybevételeinek összehangolását,

c) az egymás tevékenységének kölcsönös biztosítására vonatkozó kifejezett rendelkezést.

(12)² A kutatási jogadományt vagy a kutatási engedélyt szerző fél köteles a megállapodást a kutatási műszaki üzemi terv jóváhagyása iránti kérelméhez mellékelni. Megállapodás hiányában az együttműködés szükségességéről és tartalmáról a bányafelügyelet a kutatási műszaki üzemi terv jóváhagyási eljárás során dönt.

(13)³ A bányavállalkozó a kutatási tevékenység befejezésétől, de legkésőbb az engedélyezett kutatási időszak utolsó napjától számított öt hónapon belül köteles kutatási zárójelentést benyújtani a bányafelügyelethez. A határidő elmulasztása esetén, vagy ha a bányafelügyelet a kutatási zárójelentést véglegessé vált határozatában elutasította, a bányavállalkozó kutatási joga megszűnik.

(14)⁴ A kutatásra engedélyezett időszakon belül a bányavállalkozó a kutatási területet vagy annak egy részét visszaadhatja. A bányafelügyelet a terület-visszaadást akkor fogadhatja el, ha a visszaadásra bejelentett területen a bányakárokat megtérítették, továbbá a tájrendezési, a környezetvédelmi, a földvédelmi és talajvédelmi kötelezettségeket teljesítették. A visszaadott területen a határozat véglegessé válásának napján az adományozott kutatási joga megszűnik vagy a jogosult kutatási engedélye hatályát veszti.

A szénhidrogén-kutatás, -feltárás és -kitermelés engedélyezésének sajátos szabályai⁵

22/A. § (1)⁷ A miniszter a 9. §-ban foglaltak alapján kijelöli azokat a zárt területeket, amelyeken a szénhidrogének kutatásának, feltárásának és kitermelésének koncesszió keretében történő engedélyezése a területeknek két országos terjesztésű napilapban és az Európai Unió Hivatalos Lapjában történt közzétételét (hirdetmény) követő 90 nap elteltével, a benyújtott pályázatok egyidejű elbírálásával kezdődik meg.

(2)⁸

1 Beiktatta: 2009. évi LVI. törvény 68. § (3). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

2 Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 52. § (4). Módosította: 2013. évi CCXXVII. törvény 3. § a).

3 Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 8. § (2). Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 2.

4 Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 52. § (4). Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 6.

5 Beiktatta: 2004. évi CXXXVIII. törvény 6. §. Hatályos: 2005. II. 12-től.

6 Beiktatta: 2004. évi CXXXVIII. törvény 6. §. Hatályos: 2005. II. 12-től.

7 Módosította: 2013. évi CCXXVII. törvény 3. § b).

8 Hatályon kívül helyezte: 2013. évi CCXXVII. törvény 3. § c). Hatálytalan: 2014. I. 1-től.

(3) A hirdetményben meg kell határozni, hogy a koncesszió milyen tevékenységekre vonatkozik, azt a földrajzi területet, amelyre pályázatot lehet benyújtani, továbbá az elbírálás tervezett időpontját vagy határidejét, illetőleg az előnyben részesítés esetleges szempontjait. E szempontok meghatározásánál az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A hirdetményben fel kell tüntetni azt is, hogy a területre és az engedélyezési eljárásra vonatkozóan hol lehet részletes információkat kapni.

(4)¹

(5)-(6)²

(7) Nemzetbiztonsági okokból megtagadható vagy visszavonható az engedély olyan vállalkozás esetében, amely az Európai Unió tekintetében harmadik országok vagy harmadik országok állampolgárainak irányítása alatt áll.

(8)³ A szénhidrogénekre vonatkozó kutatás engedélyezése iránti kérelemhez mellékelni kell a kutatási munkaprogramot és annak költségvetését. A kutatási jog adományozásának vagy a kutatási engedély megadásának feltétele kutatási blokkonként 200 millió forint, de - az egy vállalkozó jogosultságában álló kutatási területek számától és nagyságától, illetve az összes kutatási költségtől függetlenül - egyidejűleg legfeljebb 1 milliárd forint pénzügyi biztosíték nyújtása. A pénzügyi biztosíték összege a költségvetésben megosztható a kutatási munkaprogram végrehajtásával kapcsolatos feladatok, valamint a várható bányakárok, tájrendezési és környezetmegóvási kötelezettségek fedezetére. Pénzügyi biztosíték az Európai Gazdasági Térség valamely tagállamában székhellyel rendelkező hitelintézettel kötött garanciaszerződés lehet. Olyan hitelintézettel kötött garanciaszerződés, amelynek székhelye nem az Európai Gazdasági Térség valamely tagállamában van, csak akkor fogadható el, ha azt az Európai Gazdasági Térség valamely tagállamában székhellyel rendelkező hitelintézet felülgarantálja.

(9)⁴ Pénzügyi biztosítékként visszavonhatatlan vagy a bányafelügyelet jóváhagyásához kötött visszavonható garanciaszerződés fogadható el. A bányafelügyelet a pénzügyi biztosíték visszavonását akkor hagyja jóvá, ha a bányavállalkozó a kutatási munkaprogramját teljesítette, vagy a kutatási területet visszaadta és a kutatással összefüggésben keletkezett bányakártalanítási, illetve tájrendezési, környezetmegóvási kötelezettsége nem maradt fenn. A pénzügyi biztosíték visszavonása - a költségvetésben szereplő (8) bekezdés szerinti megosztásnak megfelelően - a végrehajtott kutatási és kártalanítási kötelezettségekkel arányosan, részösszegekre is engedélyezhető. Abban az esetben, ha a bányafelügyelet a 22. § (9) bekezdése alapján a kutatási engedélyt visszavonja, vagy koncessziós szerződés esetén a miniszter, a bányafelügyelet kezdeményezése alapján, a szerződésszegés jogkövetkezményeit alkalmazza, a pénzügyi biztosítéket a kötelezettségszegés mértékéig érvényesíteni kell a központi költségvetés javára. A pénzügyi biztosíték igénybevételeéről a bányafelügyelet a (8) bekezdésben foglaltak figyelembevételével dönt.

¹ Hatályon kívül helyezte: 2012. évi CCXVII. törvény 73. § (1). Hatálytalan: 2012. XII. 31-től.

² Hatályon kívül helyezte: 2014. évi LXXXVI. törvény 39. § b). Hatálytalan: 2015. I. 11-től.

³ Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 53. § (1). Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 24. § (1) b), c).

⁴ Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 68. § (4). Módosította: 2012. évi CCXVII. törvény 72. § e), 2013. évi CCLII. törvény 24. § (1) d).

(10)¹ Szénhidrogének esetében a kutatás engedélyezésére, a kutatás műszaki üzemi tervének jóváhagyására, illetőleg a bányászati jog átruházására irányuló eljárásban az e törvényben és a külön jogszabályban megállapított általános követelményeken túl a bányafelügyeletnek vizsgálnia kell

- a) a kérelmezők műszaki és pénzügyi alkalmasságát;
- b) azt, hogy a kérelmezők mikor és milyen módon tervezik a kutatást (feltárást, illetőleg kitermelést) megkezdeni, illetve végrehajtani,
- c) azt, hogy a kérelmezők a korábbi engedélyeik alapján tevékenységüket milyen hatékonysággal és felelősséggel végezték,
- d) átruházási szándék esetén az a)-c) pontokban foglaltak mellett azt is, hogy a kérelmező átvevő milyen összeget vállal fizetni az engedély elnyerése érdekében.

(11)² Nem minősül az (1) bekezdés szerinti engedély megadásának:³

a)⁴ a kutatási engedély, valamint a bányatelek jogosultjának névátírása, ha az a meglévő engedéllyel rendelkező vállalkozás névváltozásából vagy tulajdonosváltozásából, vagy az ilyen vállalkozás tulajdonosi összetételének változásából ered,

b)⁵ kutatási engedélyt vagy bányatelek megállapítását követően a kutatási, illetve feltárási, kitermelési műszaki üzemi terv jóváhagyása;

c) a bányafelügyelet olyan eljárás keretében hozott határozata, amely a tevékenységek megkezdésére, félbeszakítására, meghosszabbítására vagy megszüntetésére, illetve magának az engedélynek a meghosszabbítására vonatkozik.

(12)⁶ Ha egyes szénhidrogén-bányászati tevékenységek megkezdéséhez, illetve e tevékenységek végzéséhez szükséges létesítmények megépítéséhez jogszabály környezetvédelmi-, vagy egységes környezethasználati engedély megszerzését írja elő, akkor e tevékenységeket, illetve ilyen létesítmények megépítését a bányafelügyelet csak véglegessé vált környezetvédelmi-, illetve egységes környezethasználati engedély megléte esetén engedélyezi.

(13)⁷ Szénhidrogének esetében egy bányavállalkozó kutatási joga vagy kutatási engedélye összesen legfeljebb 20 000 km² szénhidrogén kutatási területre terjedhet ki. A kutatási terület megállapítása során a kutatási jogot vagy a kutatási engedélyt megszerezni kívánó bányavállalkozóban a Polgári Törvénykönyv szerinti többségi befolyással rendelkező bányavállalkozó kutatási területét is figyelembe kell venni.

22/B. §⁸ (1)⁹ Zárt területen a geotermikus energia kutatásának, kinyerésének és hasznosításának engedélyezésére a szénhidrogén-bányászat engedélyezésére vonatkozó sajátos szabályokat kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy geotermikus energiára bányatelket megállapítani nem lehet.

1 Számozását módosította: 2005. évi CXXXVI. törvény 3. §. Módosította: 2012. évi CCXVII. törvény 72. § f).

2 Számozását módosította: 2005. évi CXXXVI. törvény 3. §.

3 Módosította: 2018. évi XCIX. törvény 15. § a).

4 Módosította: 2012. évi CCXVII. törvény 72. § g).

5 Módosította: 2012. évi CCXVII. törvény 72. § h).

6 Beiktatta: 2010. évi IV. törvény 11. §. Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 2.

7 Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 53. § (2). Módosította: 2013. évi CCXXVII. törvény 2. § b), 2018. évi XCIX. törvény 14. § a).

8 Beiktatta: 2007. évi CXXXIII. törvény 7. §. Hatályos: 2008. I. 8-tól.

9 Megállapította: 2010. évi IV. törvény 12. § (1). Hatályos: 2010. II. 23-tól. Lásd: 2010. évi IV. törvény 20. § (2)-(5).

(2)¹ Zárt területen geotermikus energiát kinyerni csak a földkéreg e célra elhatárolt részéből (geotermikus védőidom) szabad.

(3) A geotermikus védőidomot a bányafelügyelet jelöli ki.

(4) A geotermikus védőidomon belül a jogosult írásbeli hozzájáruló nyilatkozata nélkül geotermikus energia kinyerését szolgáló létesítmény más részére nem engedélyezhető.

(5)² A geotermikusenergia-hasznosító létesítményekről, a kitermelt és hasznosított geotermikus energia mennyiségéről, valamint a megállapított geotermikus védőidomokról a bányafelügyelet nyilvántartást vezet.

(6)³ Geotermikus energia szempontjából nyílt területen, a felszín alatti vízkészletből termálvíz használatára adott vízjogi engedély egyidejűleg geotermikus energia kinyerési- és hasznosítási engedélynek is minősül. A geotermikus energia vízjogi engedély alapján történő hasznosítására e törvény 3. §-ának, 20. §-ának, 22/B. § (5) bekezdésének, 25. § (2) bekezdése b) pontjának és 41. §-ának rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell, egyebekben a vízügyi és környezetvédelmi jogszabályok az irányadók.

(7)⁴ Nyílt területen geotermikus energia nem vízjogi engedély alapján végzett kinyerésének és hasznosításának engedélyezésére a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó, sajátos építményfajtákra vonatkozó külön jogszabály rendelkezéseit kell alkalmazni.

(8)⁵

A szénhidrogén mezők ismételt kutatása⁶

22/C. §⁷ (1) A bányavállalkozó a bányatelek megállapítását követően köteles - a hatályos műszaki üzemi terv alapján üzemelő szénhidrogén mező és működő föld alatti gáztároló kivételével - a bányatelekhez tartozó szénhidrogén mezők kutatását ismételten elvégezni.

(2) Az ismételt kutatásra vonatkozó műszaki üzemi tervet első alkalommal a bányatelek megállapításától számított tizedik év leteltét követő két éven belül kell a bányafelügyelethez benyújtani.

(3) Az első alkalommal elvégzett ismételt kutatást követően, az ismételt kutatásra vonatkozó műszaki üzemi tervet az előző ismételt kutatás befejezését követő tizenkettedik év végéig kell benyújtani a bányafelügyeletnek.

(4) Az ismételt kutatást a kutatási műszaki üzemi terv jóváhagyását követő négy éven belül kell befejezni. Az ismételt kutatási időszak nem hosszabbítható meg.

1 Megállapította: 2010. évi IV. törvény 12. § (1). Hatályos: 2010. II. 23-tól. Lásd: 2010. évi IV. törvény 20. § (2)-(5).

2 Megállapította: 2010. évi IV. törvény 12. § (2). Hatályos: 2010. II. 23-tól. Lásd: 2010. évi IV. törvény 20. § (2)-(5).

3 Beiktatta: 2010. évi IV. törvény 12. § (3). Hatályos: 2010. II. 23-tól. Lásd: 2010. évi IV. törvény 20. § (2)-(5).

4 Beiktatta: 2010. évi IV. törvény 12. § (3). Hatályos: 2010. II. 23-tól. Lásd: 2010. évi IV. törvény 20. § (2)-(5).

5 Hatályon kívül helyezte: 2016. évi CXLIII. törvény 3. §. Hatálytalan: 2017. I. 1-től.

6 Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 54. §. Hatályos: 2012. XII. 31-től.

7 Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 54. §. Hatályos: 2012. XII. 31-től.

(5)¹ A bányafelügyelet a bányatelket csökkenti annak a bányatelek résznek a területével, amelyre vonatkozóan a bányavállalkozó az (1)-(4) bekezdésben foglalt kötelezettséget neki felróható okból nem teljesíti, vagy az ismételt kutatási műszaki üzemi terv iránti kérelmet a bányafelügyelet elutasította -, és a döntés véglegessé vált.

(6) E § alkalmazásában hatályos műszaki üzemi terv alapján üzemelő szénhidrogén mező az,

a) amelyről kitermelt ásványi nyersanyag után a bányavállalkozónak abban a bányajáradék-bevallási időszakban, amelyben az ismételt kutatásra vonatkozó műszaki üzemi terv benyújtásra kerül, bányajáradék-befizetési kötelezettsége keletkezik, vagy

b) amelyen a bányavállalkozó növelt hatékonyságú művelési eljárások alkalmazásával történő kitermelést végez.

A földtani kutatás²

22/D. §³ (1) A földtani kutatásra a bányafelügyelet földtani kutatási engedélyt ad. Földtani kutatást koncessziós pályázatra kijelölt területen engedélyezni nem lehet. A földtani kutatás kőolaj, földgáz, valamint a szén-dioxid gáz kitermelésére vagy a föld alatti gáztárolásra megállapított bányatelek és geotermikus védőidom területén vagy kőolaj, földgáz, valamint szén-dioxid gáz kutatási területen akkor engedélyezhető, ha ahhoz a bányászati jog jogosultja hozzájárult.

(2) A földtani kutatási engedélyben lehatárolt térrészre a földtani kutatási engedély hatálya alatt újabb azonos célú földtani kutatás nem engedélyezhető.

(3) A földtani kutatási engedély alapján a földtani kutatásra jogosult a földtani kutatási engedélyben lehatárolt térrészben jogosult az engedélyben meghatározott célból a földkéreg anyagi, szerkezeti és fejlődéstörténeti sajátosságainak megismerésére szolgáló műszeres mérések, vizsgálatok, fúrások elvégzésére, mintavételezésre, valamint bányászati kutatóépítmények kivitelezésére.

(4)⁴ Földtani kutatást csak a bányafelügyelet részére a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerint bejelentett személy vezethet.

(5)⁵ A földtani kutatásról összefoglaló földtani jelentést kell készíteni, amelyet a kutatás befejezésétől számított 6 hónapon belül kell a bányafelügyeletnek benyújtani. Az összefoglaló földtani jelentés benyújtását megelőzően, vagy a benyújtás elmulasztása esetén, vagy ha az összefoglaló földtani jelentést a bányafelügyelet véglegessé vált határozatában elutasította, a kutatás során megismert földtani adatokat a földtani kutatásra jogosult nem használhatja fel, és nem hasznosíthatja.

(6)⁶ A földtani kutatási engedély hatályát veszti, ha a földtani kutatásra jogosult a kutatási tevékenységet a földtani kutatási engedély véglegessé válásától számított 6 hónapon belül nem kezdi meg.

¹ Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 2.

² Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 9. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

³ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 9. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁴ Megállapította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 15. § (1). Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁵ Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 2.

⁶ Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 3.

(7) Ha a földtani kutatási engedély iránti kérelem olyan földtani szerkezetre vonatkozik, amelyre más bányavállalkozó bányászati jogát már megállapították, a földtani kutatási engedély iránti kérelmet benyújtó a 22. § (10) és (11) bekezdése szerint köteles eljárni.

(8) A földtani kutatási engedélyt kérelmező köteles a (7) bekezdés szerinti megállapodást a földtani kutatási engedély iránti kérelméhez mellékelni. Megállapodás hiányában az együttműködés szükségességéről és tartalmáról a bányafelügyelet a földtani kutatási engedély jóváhagyására irányuló eljárás során dönt.

(9) A földtani kutatásra jogosult köteles a 41. § (7) bekezdése szerinti biztosítékot nyújtani.

A feltárás, kitermelés és a meddőhányó hasznosításának engedélyezése

23. § (1)¹ Az ásványvagyon feltárására és kitermelésére, valamint a szénhidrogén föld alatti tárolására - a 26. § (2) bekezdésében foglalt kivétellel - a bányatelek jogosultja kaphat engedélyt.

(1a)² A koncessziós szerződésben vagy a kutatást engedélyező határozatban megállapított kutatási időszak végétől számított második évet követően a feltárás és kitermelés szénhidrogén esetében is csak bányatelken folytatható.

(1b)³ Föld alatti szénelgázosítással történő ásványi nyersanyag kitermelés a kutatási zárójelentés elfogadását követően kísérleti jelleggel a feltárási műszaki üzemi terv hatályán belül legfeljebb hat hónapig bányatelek megállapítása nélkül is folytatható.

(2)⁴ Az ásványi nyersanyag feltárását és kitermelését, a föld alatti gáztárolást, valamint a meddőhányó hasznosítását a bányafelügyelet a műszaki üzemi terv (27. §) jóváhagyásával engedélyezi. A meddőhányóból történő ásványi nyersanyag kitermelésre a külfejtéssel történő kitermelés szabályait kell alkalmazni.

(2a)⁵ Az (1a) bekezdés szerinti feltárás és kitermelés engedélyezésére vonatkozó műszaki üzemi terv hatályát veszti, ha a bányavállalkozó a kutatási zárójelentés benyújtására nyitva álló határidőt elmulasztja, vagy a bányafelügyelet a kutatási zárójelentés elfogadása iránti kérelmet véglegessé vált döntésével elutasította vagy az eljárást megszüntette.

(3)⁶ A bányavállalkozó a koncessziós szerződésben vagy a bányászatra kiadott hatósági engedélyben meghatározott területen és feltételek szerint kizárólag jogosult a bányászati tevékenység végzésére és a haszonanyag értékesítésére és e tevékenységekhez szükséges létesítmények elhelyezésére, továbbá a szerződésben vagy a hatósági engedélyben meghatározott létesítmények használatára.

(4)⁷

¹ Megállapította: 2013. évi CCXXVII. törvény 1. § (5). Hatályos: 2014. I. 1-től.

² Beiktatta: 2013. évi CCXXVII. törvény 1. § (5). Hatályos: 2014. I. 1-től.

³ Beiktatta: 2013. évi CCXXVII. törvény 1. § (5). Hatályos: 2014. I. 1-től.

⁴ Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 4.

⁵ Beiktatta: 2013. évi CCXXVII. törvény 1. § (6). Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 2.

⁶ Módosította: 2011. évi CLXXXII. törvény 28. §.

⁷ Hatályon kívül helyezte: 2013. évi CCXXVII. törvény 3. § e). Hatálytalan: 2014. I. 1-től.

**A szénhidrogén-szállítóvezeték, a földgázelosztó és -célvezeték,
valamint -tároló létesítmény, egyéb gáz- és gáztermékvezeték
létesítése és üzemeltetése¹**

24. § (1)² A szénhidrogén szállítóvezeték létesítésére és üzemben tartására adott koncesszió vagy hatósági engedély alapján az engedélyes jogosult a szállítóvezeték, valamint az üzemben tartásához szükséges létesítményeket megépíteni és működtetni, továbbá a szerződésben meghatározott létesítményeket használni. A szénhidrogén szállítóvezeték önállóan forgalom tárgya lehet.

(2)³ Földgázszállító-, elosztóvezeték, föld alatti gáztárolót a külön törvény alapján engedéllyel rendelkező szállítói, elosztói, tárolói engedélyes üzemeltethet. A bányafelügyelet a szállítóvezeték használatba vételét engedélyező határozatában megállapítja a vezeték biztonsági övezetét, és határidő tűzésével rendelkezik a szolgálat alapításáról.

(3)⁴ A szénhidrogén szállítóvezeték, a földgázelosztó és -célvezeték, valamint -tároló létesítmény, egyéb gáz- és gáztermékvezeték tervezésére, létesítésére, felújítására, üzemeltetésére és elbontására az engedélyesnek és az egyéb gáz- és gáztermékvezeték üzemeltetőjének műszaki-biztonsági irányítási rendszert kell kidolgozni, amelyet a bányafelügyelet hagy jóvá és felügyel.

(4)⁵ A földgázszállító-, -elosztóvezetékhez és a föld alatti gáztárolókhoz való szabad hozzáférésre külön törvény rendelkezései az irányadók.

(5)⁶ A kőolaj- és földgázbányászatban használt mezők közötti technológiai csővezetékek, a kapcsolódó gázüzemi és tároló létesítmények, valamint a kőolaj szállítóvezetékek és tárolók szabad kapacitásának belföldi kitermelésű szénhidrogének szállítása, illetve tárolása céljára történő rendelkezésre bocsátása külön jogszabályban előírható. A hozzáférés akkor adható meg, ha

- a) az igény kielégítésére alkalmas szabad kapacitás rendelkezésre áll, és
- b) az ásványi nyersanyag a használni tervezett rendszer működésében nem okoz zavart.

24/A. §⁷ (1) A kőolaj szállítóvezeték üzemeltetésére engedéllyel rendelkező üzemeltető (a továbbiakban: kőolaj szállítóvezeték üzemeltető) a kőolaj szállítóvezeték szerződéssel le nem kötött kapacitásait és a szállításhoz szükséges tárolói kapacitásokat, továbbá a szerződéssel lekötött kapacitás felett rendelkező személy a szállítóvezeték fel nem használt kapacitásait és a szállításhoz szükséges tárolói kapacitásokat köteles - átláthatóan és diszkriminációmentesen - értékesítésre felajánlani.

(2) A szerződéssel lekötött, de fel nem használt kapacitások értékesítése esetén a kapacitás-értékesítési díj nem lehet magasabb, mint az adott kapacitás lekötésért fizetett díj.

1 Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 10. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

2 Megállapította: 2003. évi XLII. törvény 67. § (1). Hatályos: 2003. VII. 1-től.

3 Megállapította: 2004. évi CXXXVIII. törvény 8. §. Hatályos: 2005. II. 12-től.

4 Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 14. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

5 Beiktatta: 2003. évi XLII. törvény 67. § (3). Hatályos: 2004. I. 1-től.

6 Beiktatta: 2003. évi XLII. törvény 67. § (3). Módosította: 2011. évi CLXXXII. törvény 28. §.

7 Beiktatta: 2011. évi CXXXVII. törvény 5. §. Hatályos: 2011. X. 26-tól.

(3)¹ A behozott kőolaj és kőolajtermék biztonsági készletezéséről szóló törvény szerinti kőolaj- és kőolajtermék-ellátási válsághelyzetben, vagy ha annak bekövetkezése valószínűsíthető, a kőolaj szállítóvezeték és a szállításhoz szükséges tároló szerződéssel lekötött, de fel nem használt kapacitásai felett a kőolaj szállítóvezeték üzemeltetője rendelkezik. A kőolaj szállítóvezeték üzemeltetője köteles a szerződéssel lekötött, de fel nem használt kapacitásokat a tényleges szállítást igénylők részére - átláthatóan és diszkriminációmentesen - értékesítésre felajánlani.

(4) A kőolaj szállítóvezeték üzemeltetője és a szerződéssel lekötött, de fel nem használt kapacitások felett rendelkező személy közötti, a (3) bekezdésben foglaltak alapján szükséges pénzügyi elszámolás szabályairól a felek a kapacitás-lekötésről szóló szerződésben rendelkeznek.

(5) A (3) bekezdés szerinti esetben, ha a szerződéssel le nem kötött, és a szerződéssel lekötött, de fel nem használt kapacitásokat meghaladó igények merülnek fel, a kapacitásokat - a (3) bekezdésben foglaltakra figyelemmel - az igényelt mennyiségek arányában kell értékesíteni.

(6)² Jogszabállyal kihirdetett nemzetközi szerződés rendelkezése esetén a (3)-(5) bekezdés szerint kell eljárni a részes fél területén bekövetkező, a szerződésben meghatározott kőolaj- és kőolajtermék-ellátási válsághelyzetben, a válsághelyzet beálltáról szóló szerződés szerinti értesítést követően azzal, hogy a szerződéssel lekötött, de fel nem használt kapacitásokat a tényleges szállítást igénylők részére kell felajánlani.

Földtani adatszolgáltatás és az adatok kezelése

25. § (1)⁴ A bányavállalkozó a bányászati tevékenység, valamint a földtani kutatásra jogosult a földtani kutatás során nyert földtani adatokat évente köteles az állami földtani feladatokat ellátó szervnek megküldeni.

(2)⁵ A bányavállalkozó köteles

a) az ásványi nyersanyag mennyiségére, minőségére és elhelyezkedésére, a geotermikus energia földkéregbeli viszonyaira vonatkozó kezdeti adatokat a kutatási zárójelentésben,

b) a termelés megkezdését követően az ásványvagyonban bekövetkezett változást, illetve a kinyert és a hasznosított geotermikus energia mennyiségére vonatkozó jelentést évente, továbbá

c) a bánya bezárásakor, illetve a mező felhagyásakor a visszahagyott ásványvagyonról készített kimutatást az állami földtani feladatokat ellátó szervnek megküldeni.

(2a)⁶ A 3. § (1a) bekezdésében meghatározott személy az adott évben kitermelt ásványi nyersanyagonkénti mennyiséget köteles a tárgyévet követő év február 28-ig a bányafelügyeletnek bejelenteni.

(3)⁷ Üzleti titokként kell kezelni

1 Módosította: 2012. évi XLVII. törvény 36. §.

2 Módosította: 2011. évi CLXXXII. törvény 28. §, 2012. évi XLVII. törvény 36. §.

3 Megállapította: 1997. évi XII. törvény 13. §. Hatályos: 1997. VI. 24-től.

4 Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 11. § (1). Hatályos: 2015. I. 11-től.

5 Megállapította: 2010. évi IV. törvény 13. §. Hatályos: 2010. II. 23-tól. Lásd: 2010. évi IV. törvény 20. § (2)-(5).

6 Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 11. § (2). Hatályos: 2015. I. 11-től.

7 Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 11. § (3). Hatályos: 2015. I. 11-től.

a)¹ a bányavállalkozó által a kutatás során szolgáltatott adatokat a kutatási jog megszűnéséig, de legkésőbb a bányatelek megállapítására irányuló kérelem tárgyában meghozott döntés véglegessé válásáig,

b) a bányatelken belül a bányavállalkozó által szolgáltatott földtani adatokat a bányászati jog megszűnéséig, de legkésőbb az adatszolgáltatási kötelezettség időpontjától számított három évig,

c)² a földtani kutatás engedélyese által szolgáltatott adatokat az összefoglaló földtani jelentést elfogadó határozat véglegessé válásától számított egy évig,

d) az együttes művelési tervhez szolgáltatott földtani adatokat, a 29. § (2) bekezdése szerinti műszaki üzemi terv teljesítési idejét követő három évig.

(3a)³ Az adat keletkezésének idejétől függetlenül közérdekből nyilvános adatnak minősül:

a) az elvégzett kutatások, illetve földtani kutatások helyére és idejére,

b) a kutatási, illetve földtani kutatási adatok birtokosára,

c) a bányatelket megállapító vagy módosító határozatban szereplő vagy ahhoz csatolt, az ásványi nyersanyag elhelyezkedésére, a földtani és kitermelhető vagyon mennyiségére és minőségére,

d) az éves kitermelt ásványi nyersanyag mennyiségére, minőségére, a tárgyév végén a bányatelekben található ásványi nyersanyag elhelyezkedésére, a földtani és kitermelhető vagyon mennyiségére és minőségére, a kinyert geotermikus energia mennyiségére,

e) a kitermelés, kinyerés helyére, és

f) a bevallott bányajáradék összegére
vonatkozó információ.

(4)⁴ A bányavállalkozó és a földtani kutatásra jogosult felelős a szolgáltatott adatok valódiságáért, amelyet az állami földtani feladatokat ellátó szerv jogosult ellenőrizni.

(5)⁵ Az állami földtani feladatokat ellátó szerv vezeti az állami ásványi nyersanyag és geotermikus energiavagyon, valamint az energetikai és ipari eredetű szén-dioxidot tároló földtani szerkezetek nyilvántartását, amelyekkel kapcsolatban a jogosult kérelmére, külön jogszabályban meghatározott díjazásért, igazolást ad ki.

Bányatelek

26. §⁶ (1)⁷ Ásványi nyersanyagot feltárni és kitermelni, szénhidrogén felszín alatti tárolására földtani szerkezetet hasznosítani a föld felszínének és mélyének e célra elhatárolt részén (a továbbiakban: bányatelek) szabad.

(2) Nem kell bányatelket megállapítani az ásványi nyersanyagoknak a kutatás keretében, továbbá a meddőhányónak a hasznosítása során végzett feltárására és kitermelésére.

1 Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 7.

2 Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 4.

3 Megállapította: 2018. évi XCIX. törvény 5. §. Hatályos: 2019. I. 15-től.

4 Módosította: 2006. évi CIX. törvény 96. § (6) a), 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 5.

5 Megállapította: 2011. évi XXIX. törvény 8. §. Hatályos: 2011. VI. 25-től.

6 Megállapította: 2004. évi CXXXVIII. törvény 10. §. Hatályos: 2005. II. 12-től.

7 Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 16. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

(3)¹ A bányatelket kérelemre, külfejtéses művelésre vonatkozó bányatelek esetében az ingatlantulajdonosoknak a bányatelekkel lefedni tervezett ingatlanok várható igénybevételi ütemtervével és az ingatlanok használati, hasznosítási, illetve rendelkezési jogával kapcsolatos észrevételei figyelembevételével a bányafelügyelet állapítja meg.

(4)² A bányafelügyelet a bányatelek megállapításáról szóló véglegessé vált határozatot megküldi az ingatlanügyi hatóságnak a bányatelek ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése végett. Nem kell az ingatlan-nyilvántartásba bejegyeztetni a kőolaj, földgáz - ideértve a szén-dioxid gázt is - kitermelésére és a föld alatti gáztárolásra megállapított bányatelket.

(5)³ A bányatelek megállapítása és az ingatlan-nyilvántartásba történt bejegyzése nem változtatja meg a bányatelekkel lefedett felszíni ingatlanok tulajdonjogát, rendeltetését és használatát. A bányatelek megállapítása nem minősül a terület-igénybevétel megkezdésének.

26/A. §4 (1)⁵ A bányavállalkozó a kutatási zárójelentést elfogadó határozat véglegessé válásától számított 5 hónapon belül kezdeményezheti a bányatelek megállapítását, illetve a geotermikus védőidom kijelölését. Az 5 hónapos időtartamba nem számít bele a környezetvédelmi engedélyezési eljárás és a 23. § (1a) és (1b) bekezdése szerint tevékenység időtartama. A határidő elmulasztása esetén a bányavállalkozó bányatelek megállapításának, illetve geotermikus védőidom kijelölésének kezdeményezésére vonatkozó joga megszűnik.

(2)⁶ Bányatelek megállapítását jogszerűen megszerzett adattári adatok, új elméleti földtani értelmezés eredményei vagy bejelentés alapján végzett felszíni előkutatás adatai felhasználásával készített készletszámítási jelentés alapján is lehet kérelmezni. A készletszámítási jelentés alapján benyújtott kérelem esetén a bányafelügyelet felhívja a kérelmezőt - a kőolaj, földgáz, ideértve a szén-dioxid gáz ásványi nyersanyagra irányuló bányatelek megállapítás kivételével - a környezetvédelmi engedélyezési eljárás megindítására, és a környezetvédelmi engedélyezési eljárás véglegessé vált döntéssel való lezárásáig a bányatelek megállapítási eljárást felfüggeszti.

(3) Meghatározott ásványi nyersanyag feltárására és kitermelésére a bányafelügyelet a bányatelket akkor állapítja meg, ha a kérelmező

a) kutatási adatokkal (kutatási zárójelentés vagy készletszámítási jelentés) igazolja, hogy a bányatelekkel lehatárolni kért lelőhely kitermelhető ásványi nyersanyag-vagyonnal rendelkezik,

b)⁷ szilárd ásványi nyersanyag feltárása és kitermelése esetében - a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló kormányrendeletben meghatározott esetekben - a tevékenység végzéséhez szükséges környezetvédelmi, illetve egységes környezethasználati engedéllyel vagy a környezetvédelmi hatóság előzetes vizsgálati eljárást lezáró végleges határozatával rendelkezik,

1 Megállapította: 2007. évi CXXXIII. törvény 8. §. Módosította: 2009. évi LVI. törvény 70. §.

2 Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 56. §. Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 2.

3 Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 56. §. Hatályos: 2012. XII. 31-től.

4 Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 57. §. Hatályos: 2012. XII. 31-től.

5 Megállapította: 2013. évi CCXXVII. törvény 1. § (7). Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 3.

6 Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 9.

7 Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 10.

c) meghatározza az általa alkalmazni kívánt bányaművelési technológiát (mélyművelés, külfejtés, fűrőlyukas kitermelés), és műszaki leírással igazolja a kitermelési feltételek teljesíthetőségét, valamint megjelöli a kitermelés ütemterv szerinti időpontját,

d) teljesíti a bányatelek-dokumentáció tartalmára jogszabályban előírt követelményeket.

(3a)¹ A külfejtéses művelésű bányatelket akkor lehet megállapítani vagy horizontálisan bővíteni, ha a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló törvény bányatelek-megállapításra vonatkozó előírásai teljesülnek.

(4)² A bányavállalkozó a bányatelek megállapításától számított 5 éven, közös államhatár mentén lévő szénhidrogén-előfordulás esetében 10 éven belül köteles az üzemszerű kitermelést megkezdni. A bányavállalkozó egy bányatelekre vonatkozóan legfeljebb egy alkalommal kérheti a bányafelügyeletről az üzemszerű kitermelés megkezdésére megállapított határidő legfeljebb 5 évvel történő meghosszabbítását. Meghosszabbítás esetén a bányavállalkozó térítést köteles fizetni.

(5) A bányafelügyelet a bányavállalkozó bányászati jogát törli, ha a bányavállalkozó

a) az üzemszerű kitermelés megkezdésére megállapított határidő lejártáig az üzemszerű kitermelést nem kezdi meg, és

aa) a kitermelési határidő meghosszabbítását a bányafelügyeletnél nem kezdeményezi, vagy

ab)³ a bányafelügyelet a meghosszabbítás iránti kérelmet végleges döntésében elutasította,

b)⁴ a térítésfizetési kötelezettségének határidőre nem tesz eleget, vagy

c) a gazdálkodó szervezet jogutód nélkül megszűnik.

(6)⁵ A 12. § (3) bekezdése szerinti eset kivételével a bányatelken fennálló bányászati jog új jogosultjának kijelölése céljából a bányafelügyelet, ha arra - előzetes megkeresés alapján - a magyar állam tulajdonosi jogköreit gyakorló szerv nem tart igényt, az ásványvagyon gazdálkodási szempontjai, a környezetvédelem és a gazdaságosság, az állam számára a várható bevétel, megtakarítás vagy más előny figyelembevételével pályázatot írhat ki.

(6a)⁶ Ha az új jogosult kijelölése olyan bányatelek tekintetében történik, amelyen a bányatelek megállapítását követően még kitermelési tevékenységet nem végeztek, akkor az új jogosult a kijelöléstől számított öt éven belül köteles az üzemszerű kitermelést megkezdni. Az ötéves határidő a (4) bekezdésben foglaltak szerint meghosszabbítható. Az (5) bekezdésben foglalt jogkövetkezményeket az új jogosult tekintetében is alkalmazni kell.

1 Beiktatta: 2018. évi CXXXIX. törvény 97. §. Hatályos: 2019. III. 15-től.

2 Megállapította: 2017. évi LXXV. törvény 1. §. Hatályos: 2017. VI. 24-től.

3 Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 11.

4 Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 6.

5 Megállapította: 2017. évi LXXV. törvény 2. §. Hatályos: 2017. VI. 24-től.

6 Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 12. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

(6b)¹ Ha az új jogosult kijelölése olyan bányatelek tekintetében történik, amelyen a bányatelek megállapítását követően már megkezdtek a kitermelést, akkor az új jogosult a kijelöléstől számított egy éven belül köteles az üzemszerű kitermelést megkezdni. Az egyéves határidő nem hosszabbítható meg. Az egyéves határidőbe a kitermelés megkezdéséhez szükséges hatósági engedélyek megszerzéséhez szükséges hatósági eljárások időtartama nem számít bele.

(7) A pályázatot a bányafelügyelet a honlapján és a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Hivatalos Értesítőben - szénhidrogének esetében az Európai Unió hivatalos lapjában is - meghirdeti.

(8)² Nem lehet a (6) bekezdés szerinti pályázaton meghirdetni az olyan bányatelket, amely a benne található ásványi nyersanyag tekintetében zárt területnek minősül. A bányatelket a bányászati jogot törölő határozat véglegessé válását követően a bányafelügyelet hivatalból törli a nyilvántartásból.

26/B. §3 (1)⁴ Kúlfajtéses bányaművelésre szolgáló bányatelek megállapítását követően, de legkésőbb a 26/A. § (3) bekezdésének c) pontjában említett ütemtervben megjelölt időpont előtt 5 évvel a bányavállalkozó jogosult a bányatelekkel fedett ingatlanokra a vonatkozó építésügyi jogszabályok rendelkezései szerint építési és telekalakítási tilalom elrendelésének kezdeményezését kérni a bányafelügyeletről. A határidő elmulasztása esetén a bányavállalkozónak az építési és telekalakítási tilalom kezdeményezésére vonatkozó jogai megszűnnek.

(2) Mélyművelésre szolgáló bányatelek esetében a bányavállalkozó akkor jogosult az építési és telekalakítási tilalom elrendelését kezdeményezni, ha a bányászati tevékenység előreláthatóan kihat a felszíni ingatlanra.

(3)⁵ A bányatelek megállapítására vagy módosítására (bővítésére, csökkentésére, egyesítésére vagy megosztására) irányuló kérelem elbírálási eljárásában a bányafelügyelet a kutatási (készletszámítási) adatok alapján megállapítja a bányatelekben található ásványi nyersanyagok mennyiségét, haszonanyagként vagy meddőanyagként történő besorolását.

(3a)⁶ A kutatási területről és a bányatelekről a bányafelügyelet nyilvántartást vezet. A nyilvántartásnak tartalmaznia kell:

a) a kutatási terület esetében

aa)⁷ a kutatást engedélyező határozat számát és véglegessé válásának napját, kutatási jogadomány esetén a koncessziós szerződés iktatási számát és hatálybalépésének időpontját,

ab) a kutatási terület közigazgatási megjelölését az érintett települések megnevezésével, valamint az egységes országos vetületi rendszer (a továbbiakban: EOVS rendszer) szerinti koordinátákkal történő lehatárolását, a kutatási blokkok EOVS rendszer szerinti koordinátákkal történő lehatárolását, a kutatási terület alap- és fedőlapját,

1 Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 12. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

2 Megállapította: 2017. évi LXXV. törvény 3. §. Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 3., 2018. évi XCIX. törvény 15. § b).

3 Beiktatta: 2004. évi CXXXVIII. törvény 10. §. Hatályos: 2005. II. 12-től.

4 Megállapította: 2005. évi CXXXVI. törvény 6. §. Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 7.

5 Megállapította: 2013. évi LXXXIV. törvény 8. § (1). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

6 Beiktatta: 2013. évi LXXXIV. törvény 8. § (1). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

7 Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 12.

ac) a kutatásra engedélyezett ásványi nyersanyag megnevezését,
ad) a kutatási jog jogosítottjának nevét és lakóhelyét, illetve megnevezését és székhelyét,

ae) a kutatásra engedélyezett időtartamot,

af) a kutatási jog visszavonása esetén, a kutatási jog megszűnésének napját,

b) a bányatelek esetében

ba)¹ a bányatelket megállapító határozat számát, véglegessé válásának napját,

bb) a bányatelek védnevét, jogosítottjának nevét és lakóhelyét, illetve megnevezését és székhelyét, határvonal töréspontjainak EOVS rendszer szerinti koordinátáit, területét (felszíni vetületét), alap- és fedőlapját,

bc) a bányatelekben található ásványi nyersanyagok megnevezését, mennyiségét (földtani és kitermelhető vagyon),

bd) az ásványi nyersanyag kitermelésének módját,

be)² a bányatelket törölő határozat számát, véglegessé válásának napját.

(3b)³ A (3a) bekezdés szerinti nyilvántartás - a jogosítottjának neve és lakóhelye, illetve megnevezése és székhelye kivételével - közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(4)⁴ A bányafelügyelet a bányatelket kérelemre módosíthatja. Ha a módosítás az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett bányatelket érint, a módosításról rendelkező véglegessé vált határozattal megkeresi az ingatlanügyi hatóságot a bányatelekben bekövetkezett módosulás ingatlan-nyilvántartási bejegyzése végett. A bányatelek módosítására a bányatelek megállapítására vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

(5)⁵ Ha a bányavállalkozó kérelmére vagy hivatalból a bányafelügyelet törli a bányatelket, a törlés tényét a nyilvántartásában átvezeti és erről az érintetteket értesíti. A véglegessé vált törlő határozattal megkeresi az ingatlanügyi hatóságot a bányatelek-bejegyzés ingatlan-nyilvántartásból történő törlése végett. A bányatelek volt jogosultjának kötelezettségei a bányakárok megtérítése, a tájrendezés és a biztonság, valamint a környezet- és természetvédelem tekintetében a bányatelek törlését követően is fennállnak.

26/C. §⁶ (1)⁷ Ha a bányászati munkák végzése során a művelésre engedélyezett bányatelek területén a bányabezárási műszaki üzemi terv benyújtása előtt olyan természeti, környezeti, műemléki vagy régészeti érték válik ismertté, amely más módon nem védhető meg, az érintett hatóság határozata alapján - amelyben rendelkezni kell a bányavállalkozó kártalanításáról is - a bányafelügyelet a bányatelket hivatalból csökkentheti.

1 Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 12.

2 Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 12.

3 Beiktatta: 2013. évi LXXXIV. törvény 8. § (1). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

4 Megállapította: 2007. évi CXXXIII. törvény 10. §. Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 8.

5 Megállapította: 2018. évi XCIX. törvény 6. §. Hatályos: 2019. I. 15-től.

6 Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 58. §. Hatályos: 2012. XII. 31-től.

7 Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 8.

(2)¹ A bányatelek területének az (1) bekezdés alapján hivatalból történt csökkentése miatt a bányavállalkozót megillető kártalanításra a Polgári Törvénykönyv rendelkezéseit kell alkalmazni. A kártalanítási összeget az (1) bekezdés szerinti érintett hatóság köteles megfizetni - kivéve ha az érzékenységi és terhelhetőségi vizsgálat alkalmával vagy a bányafelügyelet hatósági eljárásában a természeti, környezeti, műemléki vagy régészeti érték meglétét, vagy annak korábbi tényadatokra, geológiai adottságokra alapozott valószínűsíthetőségét a szakkérdés vizsgálata során jelezte - az általa hozott határozat véglegessé válásától számított 30 napon belül.

(3)² Ha a már megállapított bányatelek területét a bányabezárási műszaki üzemi terv benyújtása előtt kivett helyé nyilvánítják, az ebből eredő károkért a bányavállalkozót kártalanítás illeti meg. A kivett helyé nyilvánításról szóló határozatban a kártalanításról is rendelkezni kell. A kártalanítási összeget a kivett helyé nyilvánító határozat véglegessé válásától számított 30 napon belül kell megfizetni.

Műszaki üzemi terv

27. §³ (1)⁴ A feltárási, kitermelési, föld alatti gáztárolási és meddőhányó-hasznosítási tevékenységet jóváhagyott műszaki üzemi terv szerint kell végezni.

(2)⁵ A műszaki üzemi tervet a műszaki-biztonsági, az egészségvédelmi, a tűzvédelmi szabályok és az ásványvagyon-gazdálkodási, a vízgazdálkodási, valamint a környezet-, természet- és tájvédelmi követelmények figyelembevételével úgy kell elkészíteni, hogy az biztosítsa az élet, az egészség, a felszíni és a föld alatti létesítmények, valamint a mező- és erdőgazdasági rendeltetésű földek megóvását, a bányakárok, a környezeti-természeti károk lehetséges megelőzését, illetve csökkentését, a településrendezési eszközökben foglaltaknak való megfelelést, továbbá a tájrendezés teljesítését.

(3)⁶

(4)⁷ A műszaki üzemi tervet a bányafelügyelet a (2) bekezdésben meghatározott szempontokra és az ingatlan-igénybevételi ütemtervre figyelemmel akkor hagyja jóvá, ha a bányavállalkozó a műszaki üzemi tervben meghatározott bányászati tevékenységekkel érinteni tervezett ingatlanokra vonatkozóan igénybevételi jogosultságát igazolta.

(5)⁸ A bányafelügyelet a tájrendezés elvégzéséhez szükséges mértéket meghaladó meddő értékesítését a műszaki üzemi terv jóváhagyása során engedélyezi.

1 Megállapította: 2015. évi VI. törvény 6. § (1). Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 3.

2 Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 9., 2017. évi L. törvény 50. § 3.

3 Megállapította: 1997. évi XII. törvény 15. §. Hatályos: 1997. VI. 24-től.

4 Módosította: 2012. évi XLVII. törvény 36. §, 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 10.

5 Megállapította: 2018. évi XCIX. törvény 7. §. Hatályos: 2019. I. 15-től.

6 Hatályon kívül helyezte: 2004. évi CXXXVIII. törvény 26. § (3) a). Hatálytalan: 2005. II. 12-től.

7 Megállapította: 2004. évi CXXXVIII. törvény 11. § (2). Hatályos: 2005. II. 12-től.

8 Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 18. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

(6)¹ A bányászati tevékenység során feltárt, szakmai-tudományos szempontból jelentős ásványokról, ásványtársulásokról, ősmaradványokról a bányavállalkozó köteles tájékoztatni a védett természeti területek természetvédelmi kezeléséért felelős szervet és lehetővé tenni a lelet mentését.

Üzemeltetési szabályok²

28. §³ (1) A bányavállalkozó köteles e törvény és a végrehajtására kiadott rendeletekben meghatározott műszaki-, technológiai biztonsági rendelkezések előírásait megtartani, végrehajtásukról gondoskodni.

(2)⁴ A bányavállalkozó a bányauzembe felelős műszaki vezetőt és helyettesét (a továbbiakban együtt: bányauzemi felelős műszaki vezető) köteles megbízni. Szénhidrogén-bányauzemben egyes speciális bányászati tevékenységek tekintetében külön bányauzemi felelős műszaki vezető is megbízható. A bányauzemi felelős műszaki vezetőt a bányafelügyelethez be kell jelenteni.

(3)⁵ Aki bányauzemi felelős műszaki vezetői tevékenységet kíván folytatni, köteles az erre irányuló szándékát a bányafelügyelet részére a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerint bejelenteni. Bányauzemi felelős műszaki vezetői tevékenységet az folytathat, aki büntetlen előéletű, és megfelel a bányauzem felelős műszaki vezetőjének kijelöléséről szóló rendeletben meghatározott feltételeknek.

(4)⁶ A bányafelügyelet által a bányauzemi felelős műszaki vezetői tevékenység végzésére jogosult személyekről vezetett nyilvántartás tartalmazza a tevékenység végzésére jogosult személy természetes személyazonosító adatait, iskolai végzettségének megnevezését és oklevelének számát.

(4a)⁷ A (4) bekezdés szerinti nyilvántartás - a természetes személyazonosító adatok kivételével - közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(5)⁸ A bányauzemi felelős műszaki vezető felel a 27. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezések, a műszaki előírások és bányabiztonsági szabályok bányauzemben történő végrehajtásáért, valamint megtartásuk ellenőrzéséért, e körben a bányavállalkozó képviselőjének minősül. Felelőssége nem zárja ki a bányavállalkozó vagy beosztása, munkaköre alapján más személy felelősségét. Ha a bányauzemi felelős műszaki vezetői megbízás egyes bányászati tevékenységek tekintetében áll fenn, a bányauzemi felelős műszaki vezető felelőssége e körben kizárólagos.

28/A. §⁹

¹ Megállapította: 2005. évi CXXXI. törvény 7. §. Módosította: 2006. évi CIX. törvény 145. § (5) e).

² Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 60. §. Hatályos: 2012. XII. 31-től.

³ Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 60. §. Hatályos: 2012. XII. 31-től.

⁴ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 13. § (1). Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁵ Megállapította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 15. § (2). Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁶ Megállapította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 15. § (2). Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁷ Beiktatta: 2013. évi LXXXIV. törvény 8. § (2). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁸ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 13. § (3). Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁹ Hatályon kívül helyezte: 2014. évi LXXXVI. törvény 39. § d). Hatálytalan: 2015. I. 11-től.

Együttes kitermelés

29. §¹ (1) Ha egy szénhidrogén-lelőhely kutatási fázisú próbatermelésére, feltárására vagy kitermelésére több bányavállalkozó jogosult, és valamennyi bányavállalkozó rendelkezik a kitermeléshez szükséges feltételekkel, úgy a szénhidrogén mező feltárására és kitermelésére a bányavállalkozóknak együttes művelési tervet kell készíteni. Az együttes művelési tervben meg kell határozni a kitermelés sorrendjét, mennyiségét és feltételeit, továbbá az ásványvagyon védelmét. A bányavállalkozók kötelesek szolgáltatni az együttes művelési terv elkészítéséhez szükséges földtani adatokat. A bányafelügyelet az adatszolgáltatást nem teljesítő bányavállalkozót kötelezi a földtani adatok szolgáltatására.

(2) A bányavállalkozók a feltárási, kitermelési tevékenységüket az együttes művelési terv alapján, de önálló műszaki üzemi terv szerint végzik. Ha a bányavállalkozók az együttes művelési tervet nem készítik el az első műszaki üzemi terv jóváhagyási kérelem benyújtásáig, az együttes művelési tervet a bányafelügyelet készítteti el a bányavállalkozók költségére. Ha az együttes művelési tervet a bányafelügyelet készítteti el, a műszaki üzemi terv jóváhagyási eljárást az együttes művelési terv elkészítéséig felfüggeszti.

29/A. §² (1)³ Ha egymást fedő, vagy egymással közvetlenül vagy védőpillérek által érintkező szilárd ásványi nyersanyaglelőhely kitermelésére több bányavállalkozó jogosult, a bányavállalkozóknak feltárási, kitermelési tevékenységüket össze kell hangolniuk, és az erre vonatkozó megállapodást közokiratba vagy ügyvéd vagy kamarai jogtanácsos által ellenjegyzett okiratba kell foglalniuk. A megállapodás létrejöttéhez a bányafelügyelet jóváhagyása szükséges. A felek a megállapodástól a bányafelügyelet hozzájárulásával állhatnak el, azt a bányafelügyelet hozzájárulásával bonthatják fel, szüntethetik meg, mondhatják fel vagy módosíthatják.

(2) Az (1) bekezdés szerinti megállapodásnak tartalmaznia kell:

a) a bányászati tevékenységek végzésének feltételeit, meghatározva a műszaki, biztonsági és környezetvédelmi feladatok sorrendjét és a végrehajtás módját, az együttműködésre kötelezett felek költségviselésére vonatkozó szabályokat,

b) a felszíni ingatlanok igénybevételeinek összehangolását, és

c) az egymás tevékenységének kölcsönös biztosítására vonatkozó kifejezett rendelkezést.

(3) Az (1) bekezdés szerinti megállapodást a feltárási, kitermelési műszaki üzemi terv jóváhagyása iránti kérelemhez kell mellékelni. Megállapodás hiányában az együttműködés szükségességéről és tartalmáról a bányafelügyelet a műszaki üzemi terv jóváhagyási eljárás során dönt.

A kitermelés szüneteltetése

¹ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 14. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

² Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 14. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

³ Módosította: 2017. évi CXXXVI. törvény 25. §.

30. §¹ (1)² A bányavállalkozó a kitermelésre jóváhagyott műszaki üzemi terv időtartama alatt, legfeljebb 12 hónapig a kitermelést szüneteltetheti. A kitermelést 12 hónapot meghaladóan szüneteltetni a bányafelügyelet engedélyével, a jóváhagyott szüneteltetési műszaki üzemi terv alapján lehet.

(2) A szüneteltetés időtartamára a miniszter a koncessziós szerződésben, más bányavállalkozó esetében a bányafelügyelet a szüneteltetésre készült műszaki üzemi tervet jóváhagyó határozatban a kieső bányajáradék pótlására díjfizetési kötelezettséget állapít meg. A bányajáradék pótlására díj nem állapítható meg, ha a kitermelés szüneteltetését elemi csapás vagy bányaveszély tette szükségessé.

(3)³ A kiesett bányajáradék pótlására a bányavállalkozó által fizetendő díj mértékének meghatározásánál a jóváhagyott műszaki üzemi tervet vagy az alapjául szolgáló művelési tervet kell figyelembe venni. A bányavállalkozó által fizetendő éves díj mértéke a szünetelést megelőző kitermelési műszaki üzemi tervben az utolsó évre jóváhagyott kitermelési mennyiség értéke után a 20. § szerint meghatározott bányajáradék mértékének 30%-a.

(4) A bányafelügyelet - a mélyműveléses ércbánya kivételével - hivatalból elrendeli a bánya bezárását és a tájrendezés elvégzését, ha⁴

a)⁵ a kitermelés szüneteltetésének időtartama eléri a 6 évet,

b)⁶ a bányavállalkozó a kiesett bányajáradék pótlására megállapított díjfizetési kötelezettségének felhívás ellenére határidőre nem tesz eleget vagy

c)⁷ a bányavállalkozónak a szüneteltetést követő időszakra vonatkozó műszaki üzemi terv jóváhagyása iránti kérelmét - a bányabezárási és tájrendezési műszaki üzemi terv kivételével - a bányafelügyelet véglegessé vált döntésben elutasította vagy az eljárást megszüntette.

(4a)⁸ A bányavállalkozó a bánya bezárását és a tájrendezés elvégzését elrendelő bányafelügyeleti határozat véglegessé válásától számított 30 napon belül köteles a 42. § szerinti műszaki üzemi terv jóváhagyása iránti kérelmet benyújtani.

(5)⁹ Ha a bányavállalkozó a (4a) bekezdésben előírt kötelezettségét nem teljesíti vagy az általa benyújtott bányabezárási műszaki üzemi tervet a bányafelügyelet véglegessé vált határozatával elutasította, vagy az eljárást véglegessé vált döntéssel megszüntette, a koncessziós szerződés alapján folytatott bányászati tevékenység esetén a koncessziós szerződés megszűnik, a bányafelügyeleti engedély alapján folytatott bányászati tevékenység esetén a bányafelügyelet törli a bányavállalkozó bányászati jogát.

(6)¹⁰ Ha az (5) bekezdés alapján

a) a koncessziós szerződés megszűnik, a 12. § (3) bekezdésében, vagy

b) a bányafelügyelet a bányászati jogot törli, a 26/A. § (6b) és (7) bekezdésében foglaltakat kell alkalmazni.

1 Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 19. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

2 Módosította: 2016. évi CXLIII. törvény 2. § a).

3 Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 15. § (1). Hatályos: 2015. I. 11-től.

4 Módosította: 2013. évi CCXXVII. törvény 2. § c).

5 Módosította: 2012. évi CCXVII. törvény 72. § j).

6 Módosította: 2013. évi CCXXVII. törvény 2. § d).

7 Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 13.

8 Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 15. § (2). Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 3.

9 Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 15. § (3). Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 14.

10 Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 15. § (4). Hatályos: 2015. I. 11-től.

Létesítési előírások

31. §¹ (1)² A bányafelügyelet engedélye szükséges

a) az 1. § (1) bekezdés a)-m) pontjában meghatározott tevékenységek gyakorlásához szükséges építmények, létesítmények és berendezések, továbbá a cseppfolyós propán-, butángázok és ezek elegyei töltő és tároló létesítményeinek és elosztóvezetékének építéséhez, használatbavételéhez, javításához, átalakításához, bontásához és felhagyásához, valamint

b) egyes nyomástartó berendezések építéséhez, használatbavételéhez, javításához, átalakításához [a továbbiakban az a)-b) pont szerinti építmények együttesen: sajátos építmény].

(2) A bányafelügyelet azzal az építetővel szemben, aki vagy amely

a)³ a sajátos építményre vagy annak egy részére vonatkozó építési tevékenységet véglegessé vált vagy azonnal végrehajthatónak nyilvánított engedély nélkül végzi,

b) az építési tevékenységet az a) pontban meghatározott engedélytől eltérően végzi,

c) a sajátos építményre vagy annak egy részére vonatkozó építési tevékenységet bejelentés nélkül vagy attól eltérően végzi,

d) sajátos építményt vagy annak részét a településrendezési eszközök és az általános érvényű kötelező építésügyi előírások és biztonsági szabályzatok megszegésével létesít, vagy

e) építési engedélyhez kötött sajátos építményt használatbavételi engedély nélkül használ

(a továbbiakban az a)-e) pont együttesen: szabálytalan építési tevékenység), bírságot szab ki, továbbá az építetőt az a)-d) pontok esetében eltiltja a tevékenység folytatásától, az e) pont esetében eltiltja a használattól.

(3)⁴ Ha a sajátos építményt a (2) bekezdés a), b) vagy c) pontja szerint létesítették, a bányafelügyelet arra fennmaradási engedélyt adhat, ha a szabályossá tétel feltételei fennállnak vagy megteremthetők. Ha a sajátos építményt a (2) bekezdés d) pontja alapján létesítették, a bányafelügyelet elrendeli a sajátos építmény bontását.

(4)⁵ Nem lehet a (2) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott esetekben bírságot kiszabni, ha az azonnal végrehajthatónak nyilvánított építési engedélyt megsemmisítették, vagy azt a bíróság hatályon kívül helyezte.

31/A. §⁶ A bányafelügyelet által engedélyezett sajátos építmények tulajdonjoga - eltérő megállapodás hiányában - az építetőt illeti meg.

Biztonsági övezet és védőpillér

1 Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 16. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

2 Megállapította: 2015. évi LIII. törvény 2. §. Hatályos: 2015. V. 9-től.

3 Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 15.

4 Módosította: 2015. évi LIII. törvény 3. § (1) a), b).

5 Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 16.

6 Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 17. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

32. §¹ (1)² A szénhidrogén-szállító-, földgázelosztó-, az egyéb gáz- és gáztermékvezeték (e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: vezeték), valamint a bányászati létesítmény és a célvezeték, továbbá környezetük védelme érdekében biztonsági övezetet kell kijelölni. A biztonsági övezet terjedelmét és a biztonsági övezetben érvényesítendő tilalmakat és korlátozásokat az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály állapítja meg. A vezeték és a célvezeték biztonsági övezete hatásterületnek minősül.

(2)³ Az (1) bekezdésben meghatározott létesítménnyel összefüggésben folytatott tevékenység hatásától a lakótelepülést, a felszíni vagy föld alatti egyéb létesítményt, a vízkészletet, a folyó-, illetőleg állóvizet, műemléki ingatlant, régészeti, védett természeti területet szükség esetén védőpillér (határpillér, védőidom) kijelölésével kell megóvni. A védőpillért a tevékenység folytatása során veszélyeztetni nem lehet. A bányafelügyelet az érintettek meghallgatásával a védőpillér lefejtését vagy meggyengítését engedélyezheti, ha annak rendeltetése megszűnt, vagy ha a biztonsági és védelmi követelmények más módon is kielégíthetők.

(3)⁴ A biztonsági övezeten belül tilos, illetve korlátozás alá esik olyan anyagot, épületet vagy létesítményt - e törvény hatálya alá tartozó kivétellel - elhelyezni, olyan növényzetet (fát) ültetni, illetve olyan tevékenységet folytatni, amely a vezeték biztonságát, az életet, a testi épséget vagy a vagyonbiztonságot veszélyezteti. A tilalmakat és a korlátozások részletes szabályait e törvény végrehajtására kiadott jogszabály állapítja meg.

(4) A vezeték nyomvonalát úgy kell kijelölni és megtervezni, hogy az lehetőleg közterületen haladjon és a lehető legkisebb mértékben érintsen termőföldet vagy egyéb nem köztulajdonban lévő ingatlant. A vezetéket úgy kell tervezni, kivitelezni és üzemeltetni, hogy annak hatása az érintett terület lakosságának egészségét ne veszélyeztesse, a természeti környezetet és tájképi értékét és általában a környezet elemeit a lehető legkisebb mértékben változtassa meg.

(5)⁵

Bányatérkép

33. § (1) A bányavállalkozó köteles a bányaműveléssel és a bányászati létesítményekkel kapcsolatos, a bányabiztonsági szabályzatokban előírt térképeket (bányatérkép) elkészíteni és a változásokkal kiegészíteni.

(2) A bányaművelés befejeztével a bányatérkép egy példányát megőrzésre át kell adni a bányafelügyeletnek.

A bányászati és a gázipari tevékenység biztonsága és üzemi felügyelete

1 Megállapította: 2003. évi XLII. törvény 70. §. Hatályos: 2004. I. 1-től.

2 Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 18. §. Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 17.

3 A harmadik mondat szövegét módosította: 2006. évi CIX. törvény 97. § a). Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 18.

4 Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 61. §. Hatályos: 2012. XII. 31-től.

5 Hatályon kívül helyezte: 2014. évi LXXXVI. törvény 39. § e). Hatálytalan: 2015. I. 11-től.

6 Megállapította: 2003. évi XLII. törvény 71. §. Hatályos: 2004. I. 1-től.

34. § (1)¹ A bányászati és a külön törvényben meghatározott gázipari tevékenységet a biztonsági előírások szerint kell végezni.

(2)² A biztonsági szabályzatokat külön jogszabály teszi közzé.³

(3)⁴ A bányavállalkozó, illetve a gázipari engedélyes köteles gondoskodni a biztonsági előírások megtartásának ellenőrzéséről és a tevékenység felügyeletéről, továbbá arról, hogy a személyek, a környezet és a vagyon védelmére kidolgozott üzemi szabályzatok a munkavállalók rendelkezésére álljanak.

(4) A bányavállalkozónak a bányafelügyelet által kijelölt üzemekben bányamentő, illetőleg kitörésvédelmi szolgálatról kell gondoskodni és üzemzavar elhárítási, illetőleg kitörésvédelmi tervet kell készíteni. A tervet a bányafelügyeletnek meg kell küldeni.

(5)⁵ A bányavállalkozó köteles gondoskodni arról, hogy a bányának a fő bányaveszélyek (vízveszély, gázkitörés-veszély, sújtólégveszély, szénporrobbanás-veszély, tűzveszély, porártalom-veszély és szilikózisveszély) szempontjából való minősítését elkészítsék.

(6)⁶ A bányafelügyelet a bányavállalkozót, valamint a gázipari engedélyest, mint munkáltatót, arra kötelezheti, hogy írásban adjon tájékoztatást a megjelölt munkavédelmi követelmények teljesítéséről.

34/A. §⁷ A gázelosztó vezetékek és a cseppfolyós propán-, butángáz tartályok létesítési és üzemeltetési tapasztalatainak figyelemmel kísérése, valamint a műszaki haladás eredményeinek a gázelosztás és forgalmazás biztonságát növelő széles körű alkalmazásának elősegítése a szakági műszakibizottságok feladata.

Súlyos balesetek és súlyos üzemzavarok

35. § (1)⁸ A súlyos balesetet és súlyos üzemzavart a bányavállalkozó és a gázipari engedélyes köteles azonnal a bányafelügyeletnek, amennyiben vízbetörés vagy bányászati hulladékkezelés során következik be, a vízvédelmi hatóságnak vagy a környezetvédelmi hatóságnak is bejelenteni. A bejelentés és vizsgálat rendjét a bányabiztonsági szabályzatban kell meghatározni. A súlyos üzemzavar körét a miniszter rendeletben állapítja meg.

(2) A súlyos balesetet és a súlyos üzemzavart a bányafelügyelet köteles megvizsgálni. Ennek során megállapítja a baleset, illetőleg az üzemzavar okát, és megteszi a hasonló esetek megelőzéséhez szükséges intézkedéseket.

Tájérendezés

¹ Megállapította: 2003. évi XLII. törvény 71. §. Hatályos: 2004. I. 1-től.

² Megállapította: 2003. évi XLII. törvény 71. §. Hatályos: 2004. I. 1-től.

³ Lásd: 4/2001. (II. 23.) GM rendelet, 12/2003. (III. 14.) GKM rendelet.

⁴ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 19. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁵ Megállapította: 1997. évi XII. törvény 17. §. Hatályos: 1997. VI. 24-től.

⁶ Beiktatta: 2004. évi CXXXVIII. törvény 14. §. Módosította: 2006. évi CIX. törvény 96. § (6) a), 2009. évi LVI. törvény 70. §.

⁷ Beiktatta: 2017. évi LXXV. törvény 4. §. Hatályos: 2017. VI. 24-től.

⁸ Megállapította: 2013. évi CCXXVII. törvény 1. § (8). Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 11.

36. §¹ (1)² A bányavállalkozó vagy a földtani kutatásra jogosult köteles azt a külszíni területet, amelynek használhatósága a bányászati vagy földtani kutatási tevékenység következtében megszűnt vagy lényegesen korlátozódott, fokozatosan helyreállítani, és ezzel a területet újrahasznosításra alkalmas állapotba hozni vagy a természeti környezetbe illően kialakítani (a továbbiakban: tájrendezés).

(2)³ A bányafelügyelet a tájrendezéshez szükséges feladatokról a műszaki üzemi terv, valamint a (4) bekezdés szerinti használaton kívüli bányászati célú mélyfúrás tájrendezési tervének jóváhagyási eljárása során dönt.

(3)⁴

(4)⁵ Az e törvény hatálybalépése előtt keletkezett, használaton kívüli bányászati célú mélyfúrásokkal kapcsolatos tájrendezési feladatok elvégzésére az köteles, aki 2004. december 31-én e bányászati célú mélyfúrások tulajdonosa, vagy aki e határidő után a mélyfúrás tulajdonjogát megszerezte.

(5)⁶ A tulajdonos köteles a (4) bekezdés szerinti feladatok elvégzésére vonatkozó - a tájrendezés végrehajtásának ütemezését is magában foglaló - tájrendezési tervet készíteni, és a bányafelügyelethez jóváhagyásra benyújtani.

(5a)⁷ A tulajdonosnak a tájrendezést úgy kell ütemezni, hogy 2020. évtől kezdődően, minden évben a használaton kívüli bányászati célú mélyfúrások tájrendezési kötelezettségének legalább 1/13 részét teljesíteni kell. A tulajdonos köteles a tulajdonában lévő összes használaton kívüli bányászati célú mélyfúrás tájrendezését 2032. december 31-ig befejezni.

(6)⁸ Nem kell elvégezni azoknak a bányászati célú mélyfúrásoknak a tájrendezését, amelyek nem bányászati célú hasznosításra kerülnek. A bányafelügyelet dönt arról, hogy a használaton kívüli bányászati célú mélyfúrás bányászati célra már nem alkalmas. A bányafelügyelet döntése nem jogosít a nem bányászati célú hasznosítás megkezdésére, ahhoz meg kell szerezni a hatáskörrel rendelkező hatóság engedélyét.

(7)⁹ Amennyiben a (6) bekezdés szerinti bányafelügyeleti határozat véglegessé válásától számított fél éven belül a tulajdonos nem kezdeményezi a nem bányászati célú hasznosítás engedélyezését a hatáskörrel rendelkező hatóságnál, vagy ha az engedélyben meghatározott időtartamon belül a hasznosítást nem kezdi meg, köteles a tájrendezést elvégezni.

(8)¹⁰ A bányafelügyelet a használaton kívüli bányászati célú mélyfúrásokról nyilvántartást vezet.

Bányakárok

1 Megállapította: 2004. évi CXXXVIII. törvény 15. §. Hatályos: 2005. II. 12-től.
2 Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 20. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.
3 Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 20. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.
4 Hatályon kívül helyezte: 2014. évi LXXXVI. törvény 39. § f). Hatálytalan: 2015. I. 11-től.
5 Megállapította: 2007. évi CXXXIII. törvény 12. §. Hatályos: 2008. I. 8-tól.
6 Beiktatta: 2007. évi CXXXIII. törvény 12. §. Hatályos: 2008. I. 8-tól. Lásd még: 2007. évi CXXXIII. törvény 22. § (6).
7 Megállapította: 2013. évi CCXXVII. törvény 1. § (9). Módosította: 2015. évi LXXII. törvény 41. §, 2016. évi LXVII. törvény 38. §, 2017. évi LXXII. törvény 12. §, 2018. évi XL. törvény 10. § 1.
8 Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 62. § (2). Hatályos: 2012. XII. 31-től.
9 Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 62. § (2). Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 3.
10 Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 62. § (2). Hatályos: 2012. XII. 31-től.

37. § (1)¹ A bányavállalkozó vagy a földtani kutatásra jogosult a (2) bekezdésben meghatározott károkat (bányakár) a (3)-(5) bekezdésekben foglalt rendelkezések szerint köteles megtéríteni.

(2)² Bányakárnak minősülnek a bányászati és földtani kutatási tevékenységgel idegen ingatlanban, épületben, az ingatlan más alkotórészében és tartozékában okozott, továbbá a vízelvonás folytán keletkezett károkat, beleértve a károkat megelőzésére, csökkentésére és elhárítására fordított kiadásokat is.

(3) Nem jár kártalanítás az építményben keletkezett kárért, ha az építményt bányaművelésre fenntartott területen vagy bányatelek határain belül építési engedély nélkül vagy abban - a kárelhárítás érdekében - megszabott feltételek megsértésével emelték.

(4) A bányakártalanítást - eltérő megállapodás hiányában - pénzben kell megfizetni.

(5)³ Az esedékessé vált kártalanításban a bányavállalkozónak vagy a földtani kutatásra jogosultnak meg kell kísérelni az egyezség létrehozását. Megegyezés hiányában a bányavállalkozó vagy a földtani kutatásra jogosult a kártalanítás esedékessé válásától számított 30 napon belül, szakértői véleménnyel alátámasztott összegű kártalanítást köteles a károsultnak kifizetni.

(6)⁴ A károsult az esedékessé vált, de az előírt határidőn belül nem teljesített kártalanítási követelését, továbbá a már kifizetett kártalanítást meghaladó többletkártalanítási igényét a bányavállalkozó vagy a földtani kutatásra jogosult ellen indított polgári peres eljárás keretében érvényesítheti.

(7)⁵ Szolgalmi jog vagy kisajátítás alapján elhelyezett bányászati létesítmény által az ingatlan rendeltetésszerű használatában keletkezett hátrány nem bányakár. Az akadályoztatásért vagy egyéb hátrányért (pl. az ingatlan forgalmi értékében bekövetkezett csökkenésért) járó kártalanítást az ingatlan tulajdonosa (kezelője, használója) részére a szolgalom alapításakor, illetőleg a kisajátítási eljárás során kell megállapítani.

Felszíni ingatlantulajdon korlátozása

38. § (1)⁶ Az ingatlan tulajdonosa (kezelője, használója) köteles tűrni, hogy a bányavállalkozó vagy a földtani kutatásra jogosult az ingatlanon megfigyeléseket, méréseket végezzen, jeleket helyezzen el. A bányavállalkozó, valamint a földtani kutatásra jogosult e tevékenységével és az ingatlan rendeltetésszerű használatának ideiglenes akadályozásával vagy zavarásával okozott károkat a bányakárookra vonatkozó szabályok szerint köteles megtéríteni.

(1a)⁷ Az ingatlan tulajdonosa köteles tűrni, hogy a használaton kívüli mélyfúrás 36. § (4) bekezdése szerinti tulajdonosa a mélyfúrás tájrendezését elvégezze. A tájrendezés során okozott károkat a mélyfúrás tulajdonosa a bányakárookra vonatkozó szabályok szerint köteles megtéríteni.

¹ Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 12.

² Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 21. § (1). Hatályos: 2015. I. 11-től.

³ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 21. § (2). Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁴ Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 13.

⁵ Módosította: 2013. évi CCXXVII. törvény 3. § f).

⁶ Módosította: 2009. évi LVI. törvény 69. §, 70. §, 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 14.

⁷ Beiktatta: 2013. évi CCXXVII. törvény 1. § (10). Hatályos: 2014. I. 1-től.

(2)¹ Az (1) bekezdés szerinti tevékenységnek kell tekinteni a szeizmikus mérések helyszínére történő behajtást, a mérési pontok és nyomvonalak kitűzését, a mérések elvégzését, ideértve a többdimenziós szeizmikus méréseket és a felvételezést is. A geofizikai mérések elvégzése nem minősül a termőföld védelméről szóló törvényben meghatározott termőföld időleges más célú hasznosításának.

(3)² Az ingatlan rendeltetésszerű használatát akadályozó bányászati létesítmény, szénhidrogén-szállítóvezeték, egyéb gáz- és gáztermékvezeték, valamint a kutatási műveletekhez szükséges berendezés elhelyezése érdekében - megállapodás hiányában - a bányavállalkozó és az egyéb gáz- és gáztermékvezeték üzemeltetője az ingatlan használatára az építés, kutatás végzéséhez, annak befejezéséig, az ingatlan tulajdonosának fizetendő kártalanítás ellenében szolgálat alapítását igényelheti. Az okozott kárt a bányakárookra vonatkozó szabályok szerint kell megtéríteni.

(4)³ Az ingatlan rendeltetésszerű használatát akadályozó bányászati létesítmény, szénhidrogén-szállítóvezeték és egyéb gáz- és gáztermékvezeték üzemelésének - beleértve az üzemelés megszüntetésével járó tevékenységet is - időtartamára a bányavállalkozó és az egyéb gáz- és gáztermékvezeték üzemeltető az ingatlan tulajdonosának fizetendő kártalanítás ellenében szolgalmi jog alapítását igényelheti. Az e törvény hatálya alá tartozó létesítmények rendeltetésszerű üzemeltetéséhez szükséges eszközök, energiaellátó, adatátviteli, katódvédelmi eszközök, technológiai célú csővezetékek és egyéb eszközök elhelyezése, üzemben tartása céljára a bányavállalkozó és az egyéb gáz- és gáztermékvezeték üzemeltetője a biztonsági övezet mértékében, az ingatlantulajdonosnak fizetendő kártalanítás ellenében szolgálat alapítását igényelheti.

(5)⁴ A szolgálat alapján a bányavállalkozó és az egyéb gáz- és gáztermékvezeték üzemeltetője jogosult a tevékenység végzéséhez szükséges mértékben az ingatlan igénybevétele, ellenőrzés, javítás, karbantartás, kapacitásfenntartás és -bővítés, az üzemelés és a biztonság fenntartása, az üzemzavar megelőzése és elhárítása érdekében szükséges intézkedések végrehajtására.

(6)⁵ Az ingatlan igénybevétele során okozott kárt a bányakárookra vonatkozó szabályok szerint kell megtéríteni. A szolgálat szerinti korlátozással megegyezően kell az ingatlanban keletkezett kárt megtéríteni. A szolgálat alapításáról, továbbá a kártalanítás módjáról és mértékéről a bányavállalkozónak, az egyéb gáz- és gáztermékvezeték üzemeltetőjének az ingatlan tulajdonosával, vagyonkezelőjével vagy használójával - ajánlat megküldésével - kell az egyezség létrehozását megkísérlnie.

1 Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 21. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

2 Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 21. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

3 Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 21. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

4 Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 21. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól. Végre nem hajtható módosítására lásd: 2012. évi XCIII. törvény 22. §.

5 Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 21. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

(6a)¹ Megegyezés hiányában a szolgálat alapítását és az annak fejében járó kártalanítást a bányavállalkozó vagy az egyéb gáz- és gáztermékvezeték üzemeltetője kérelmére a kisajátítási hatóság állapítja meg. A szolgálat alapítására irányuló eljárásra a kisajátításról szóló törvény eljárási szabályait kell alkalmazni. A megállapodáson és a hatósági határozaton alapuló jog a Polgári Törvénykönyv 5:27. és 5:164. §-ában, valamint az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény 16. § f) pontjában foglalt rendelkezések alkalmazása során azonos megítélés alá esik.

(7)² A koncessziós szerződésben az állam által vállalt kisajátítással kapcsolatban felmerült kiadásokat (kártalanítás, eljárási költségek stb.) a bányavállalkozó köteles viselni. A kiadások összegét a bányavállalkozó köteles a kisajátítási eljárásban az állam képviselőjében eljáró szervezetnek megelőlegezni. Egyéb esetben a bányászati célból történő kisajátítást a bányavállalkozó harmadik személy kisajátítást kérőként kérheti, a kisajátítással kapcsolatos kártalanítást, költségeket a bányavállalkozó köteles megfizetni. A kisajátított ingatlan mindkét esetben az állam tulajdonába kerül, a kisajátított ingatlanon - a bányászati jogosultság időtartama alatt - a bányavállalkozót megilletik az ingatlan birtoklására és ingyenes használatára vonatkozó jogok.

(8)³ A bányászati célú kisajátítás esetén a bányavállalkozó kisajátított ingatlanra vonatkozó használati jogát az ingatlanügyi hatóság a véglegessé vált kisajátítási határozat alapján jegyzi be az ingatlan-nyilvántartásba.

(9)⁴ Ha a bányászati célú kisajátítás feltételei állami tulajdonban álló ingatlan tekintetében állnak fenn, akkor az ingatlan tekintetében szolgálatalapítási eljárást kell lefolytatni a bányavállalkozó kérelmére attól függetlenül, hogy a bányászati célú igénybevétele az ingatlan rendeltetésszerű használatát kizárja.

(10)⁵ Közterületen elhelyezendő bányászati létesítmény, szénhidrogén-szállítóvezeték és egyéb gáz- és gáztermékvezeték elhelyezésére vagy üzemeltetésére szolgálmi jogot alapítani nem lehet. A bányászati létesítmény, szénhidrogén-szállítóvezeték és egyéb gáz- és gáztermékvezeték közterületen történő elhelyezését, illetve üzemeltetését a közterület tulajdonosa túrni köteles. A közterület igénybevétele - beleértve a közterület használati korlátozását is - okozott károkért az építtető köteles kártalanítást fizetni.

(11)⁶ Nem lehet szolgálmi jogot alapítani akkor sem, ha a bányászati létesítmény, a szénhidrogén-szállítóvezeték és az egyéb gáz- és gáztermékvezeték vasúti pályát, folyóvizek, csatornák területét érinti. Az ilyen terület építési tevékenységgel történő igénybevétele és a létesítmények üzemeltetésére az érintetteknek megállapodást kell kötni. A megállapodás alkalmas az építési jogosultság igazolására.

(12)⁷ A (11) bekezdés szerinti megállapodás nem korlátozhatja az (5) bekezdésben foglalt jogokat.

1 Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 21. §. Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 24. § (1) e), 2016. évi CIV. törvény 20. § (3) a), 2018. évi XCIX. törvény 14. § b).

2 Megállapította: 2007. évi CXXIII. törvény 42. § (2) j). Hatályos: 2008. I. 1-től.

3 Megállapította: 2013. évi CCXXVII. törvény 1. § (11). Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 8.

4 Beiktatta: 2013. évi CCXXVII. törvény 1. § (11). Hatályos: 2014. I. 1-től.

5 Beiktatta: 2013. évi CCXXVII. törvény 1. § (11). Hatályos: 2014. I. 1-től.

6 Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 22. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

7 Beiktatta: 2013. évi CCXXVII. törvény 1. § (11). Hatályos: 2014. I. 1-től.

38/A. §¹ (1) A gázellátásról szóló külön törvény szerinti elosztói engedélyes, illetve az elosztóvezeték tulajdonosa és a vezetékes propán-, butángáz-szolgáltató (a továbbiakban együtt: engedélyes) idegen ingatlan használatára

- a) előmunkálati jogot,
- b) vezetékJogot,
- c) használati jogot, illetve
- d) kisajátítást

kérhet.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott jogok gyakorlása során

- a) a jelek elhelyezésével, a mérésekkel, a vizsgálatokkal,
- b) a létesítmények elhelyezésével, illetőleg azok megközelítésével, az azokon való munkavégzéssel,

c) az ingatlan használatának akadályozásával (korlátozásával), valamint piaci értékének csökkenésével

okozott kárt az engedélyes az ingatlan tulajdonosának, használójának (a továbbiakban együtt: tulajdonos) köteles megtéríteni.

(3)² Az (1) bekezdésben felsorolt jogok egyéb kivett helyen is kizárólag a kivett hely jogosítottja előzetes hozzájárulásával gyakorolhatók.

(4) Az (1) bekezdés szerinti jogok megszűnése esetén az engedélyes, illetőleg az elosztóvezeték tulajdonosa köteles az ingatlan eredeti állapotát helyreállítani.

(5)³ Előmunkálati jog, vezetékJog, valamint használati jog az engedélyesnek az ingatlan tulajdonosával kötött megállapodása alapján keletkezik. Megállapodás hiányában az előmunkálati jogot, a vezetékJogot, valamint a használati jogot a bányafelügyelet engedélyezi.

(5a)⁴ Közterületen elhelyezendő elosztóvezetésekre vagy a 38/D. § (1) bekezdésében meghatározott létesítményre és ezek közterületet érintő biztonsági övezetére vezetékJogot vagy használati jogot alapítani nem lehet. Az elosztóvezeték vagy a 38/D. § (1) bekezdésében meghatározott létesítmény közterületen történő elhelyezését a közterület tulajdonosa túrni köteles. A közterület igénybevétele - beleértve a közterület használati korlátozását is - okozott károkért az építtető köteles kártalanítást fizetni.

(5b)⁵ Nem lehet vezetékJogot vagy használati jogot alapítani akkor sem, ha az elosztóvezeték vagy a 38/D. § (1) bekezdésében meghatározott létesítmény vasúti pályát, folyóvizek, csatornák területét érinti. Az ilyen terület építési tevékenységgel történő igénybevétele és a létesítmények üzemeltetésére az érintetteknek megállapodást kell kötni. A megállapodás alkalmas az építési jogosultság igazolására. Amennyiben a vezetékJog biztonsági övezete a vasúti pályával, folyóvizekkel vagy csatornával szomszédos idegen ingatlant is érinti, és a biztonsági övezet csökkentésére nincs lehetőség, a szomszédos idegen ingatlanra vezetékJogot kell alapítani.

1 Beiktatta: 2003. évi XLII. törvény 73. §. Hatályos: 2004. I. 1-től.

2 Megállapította: 2005. évi CXXXI. törvény 9. §. Módosította: 2006. évi CIX. törvény 145. § (5) e), 146. § a). A korábbi első mondatot hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVI. törvény 70. §. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

3 Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 22. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

4 Megállapította: 2013. évi CCXXVII. törvény 1. § (12). Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 15.

5 Megállapította: 2015. évi LXXIX. törvény 6. §. Hatályos: 2015. VII. 3-tól.

(5c)¹ Az (5b) bekezdés szerinti megállapodás a vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény 31. § (2) bekezdés c) pontjában és (4) bekezdésében, valamint a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 17. § (9) bekezdésében, 18. §-ában, 24. § (3), (5) és (6) bekezdésében meghatározott korlátozásoknál nagyobb mértékben nem korlátozhatja a 38/C. § (5) bekezdés a)-c) pontjában és a 38/D. § (2) bekezdésében foglalt jogokat.

(5d)² Az országos közút és tartozékai, illetve a törzshálózati vasúti pálya és tartozékai építése kapcsán kiváltásra, illetve kiépítésre kerülő elosztóvezeték esetében a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 29. § (1) bekezdése, illetve a vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény 44. § (1) bekezdése szerinti építtető külön kérelme nélkül a hatóság - az összes kiváltással, illetve kiépítéssel érintett ingatlan vonatkozásában, melyek nem tartoznak az (5a) vagy az (5b) bekezdés hatálya alá - a létesítési engedélyezési eljárás keretében rendelkezik a vezetékjoggal kapcsolatosan.

(5e)³

(5f)⁴ A hatóság a vezetékjogi rendelkezést tartalmazó jogerős határozatával megkeresi az ingatlanügyi hatóságot a vezetékjog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése iránt. Ha a vezetékjog nem az egész földterületet, hanem annak csak egy részletét érinti, akkor a hatósági határozathoz mellékelni szükséges az ingatlannak a vezetékjoggal érintett részét ábrázoló, az ingatlanügyi hatóság által záradékolt vázrajzot is.

(6) A felszíni ingatlan korlátozására vonatkozó jogok tartalmával, engedélyezésével, megszűnésével és a kártalanítással kapcsolatos részletes szabályokat a Kormány rendeletben állapítja meg.

(7)-(9)⁵

(10)⁶ Az (5d) és (5f) bekezdés rendelkezéseit az elosztóvezetékhez tartozó gázfogadó és nyomásszabályozó állomásokra is alkalmazni kell, azzal, hogy a bányafelügyelet az (5d) bekezdés szerinti eljárásban használati jogot állapít meg.

Előmunkálati jog⁷

38/B. §⁸ (1) A gázelosztó-vezeték (a továbbiakban: elosztóvezeték) létesítésével kapcsolatban az engedélyes, illetőleg az elosztóvezeték tulajdonosa előmunkálati jog engedélyezését kérheti.

(2) Az előmunkálati jog alapján az ingatlan tulajdonosa kártalanítás ellenében köteles tűrni, hogy ingatlanán a szükséges jeleket elhelyezzék, a méréseket és a talajvizsgálatot elvégezzék. A munkálatok megkezdése előtt az ingatlan tulajdonosát értesíteni kell.

Vezetékjog⁹

1 Megállapította: 2015. évi LXXIX. törvény 6. §. Hatályos: 2015. VII. 3-tól.

2 Beiktatta: 2017. évi CLXXXII. törvény 15. § (1). Hatályos: 2017. XII. 12-től.

3 Hatályon kívül helyezte: 2018. évi XCIX. törvény 15. § c). Hatálytalan: 2019. I. 15-től.

4 Beiktatta: 2017. évi CLXXXII. törvény 15. § (1). Hatályos: 2017. XII. 12-től.

5 Hatályon kívül helyezte: 2018. évi XCIX. törvény 15. § d). Hatálytalan: 2019. I. 15-től.

6 Megállapította: 2018. évi XCIX. törvény 8. §. Hatályos: 2019. I. 15-től.

7 Beiktatta: 2003. évi XLII. törvény 73. §. Hatályos: 2004. I. 1-től.

8 Beiktatta: 2003. évi XLII. törvény 73. §. Hatályos: 2004. I. 1-től.

9 Beiktatta: 2003. évi XLII. törvény 73. §. Hatályos: 2004. I. 1-től.

38/C. §¹ (1) Az elosztóvezeték idegen ingatlanon történő elhelyezésére, illetve üzemeltetésére, kártalanítás ellenében, az engedélyes vagy az elosztóvezeték tulajdonosa javára a bányafelügyelet a biztonsági övezet mértékének megfelelően vezetékJogot állapíthat meg, ha az ingatlan használatát az lényegesen nem akadályozza.

(2)² A véglegessé vált határozattal a bányafelügyelet - a (3) bekezdésben foglaltak kivételével - megkeresi az ingatlanügyi hatóságot a vezetékJog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése iránt.

(3)³ Ha a vezetékJog az ingatlan tulajdonosának az engedéllyessel vagy az elosztóvezeték tulajdonosával kötött megállapodása alapján jön létre, a vezetékJog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését az engedélyes vagy az elosztóvezeték tulajdonosa köteles kérni. A vezetékJog a gázelosztó-vezeték mindenkor engedélyesét vagy tulajdonosát illeti meg, és az ingatlant terheli.

(4)⁴ A vezetékJog a véglegessé vált határozat, illetve a tulajdonos hozzájárulása alapján a bejegyzés előtt is gyakorolható.

(5) Az engedélyes, illetőleg az elosztóvezeték tulajdonosa a vezetékJog alapján az idegen ingatlanon

a) az elosztóvezeték - a hozzá tartozó szerelvényekkel együtt - elhelyezheti és üzemeltetheti,

b) az elhelyezett létesítményeket karbantarthatja, kijavíthatja, átalakíthatja és eltávolíthatja,

c) a vezetékek mentén lévő, a biztonsági övezetet sértő növényzetet, fákat, bokrokat, azok ágait, gyökereit eltávolíthatja,

d)⁵ a miniszternek a vízgazdálkodásért felelős miniszter, a környezetvédelemért felelős miniszter, valamint az elektronikus hírközlésért felelős miniszter egyetértésével kiadott rendeletében meghatározott módon nyomvonalas létesítményt, folyót, vízfolyást, tavat, csatornát és építményt megközelíthet, keresztezhet.

(6) A bányafelügyelet határozatával alapított vezetékJog megszűnik, ha az engedélyes, illetőleg az elosztóvezeték tulajdonosa az (5) bekezdés a) pontjában meghatározott létesítményeket az engedélyezéstől számított öt éven belül nem építi meg, vagy azokat véglegesen eltávolítja. A vezetékJog megszűnését az engedélyes, illetve az elosztóvezeték tulajdonosa az azt követő 30 napon belül köteles bejelenteni a bányafelügyeletnek. A bányafelügyelet a vezetékJog megszűnését az engedélyes, illetve az elosztóvezeték tulajdonosának bejelentése, vagy annak hiányában az ingatlan tulajdonos kérelmére, vagy egyéb módon történő tudomásszerzése alapján hivatalból határozatban állapítja meg.

(7)⁶ A vezetékJog megszűnése esetén a bányafelügyelet a vezetékJog megszűnését megállapító véglegessé vált határozattal keresi meg az ingatlanügyi hatóságot a vezetékJog ingatlan-nyilvántartásból történő törlése iránt.

1 Megállapította: 2011. évi XXIX. törvény 12. §. Hatályos: 2011. VI. 25-től.

2 Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 2.

3 Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 23. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

4 A korábbi második mondatot hatályon kívül helyezte: 2012. évi XLVII. törvény 37. §. Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 8.

5 Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 16.

6 Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 2.

Használati jog¹

38/D. §² (1) Az elosztóvezetékhez tartozó gázfogadó állomás, mérőállomás, körzeti vagy egyedi nyomásszabályozó állomás, vezetékes propán-, butángáz-szolgáltatás esetén a propán-, butángázok és ezek elegyeinek tárolására szolgáló tartály, konténer idegen ingatlanon történő elhelyezésére, valamint üzemeltetésére, kártalanítás ellenében, az engedélyes vagy az elosztóvezeték tulajdonosa javára a bányafelügyelet a biztonsági övezet mértékének megfelelően használati jogot állapíthat meg, ha az ingatlan használatát az lényegesen nem akadályozza.

(2) A használati jogra a 38/C. § rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy az engedélyes vagy az elosztóvezeték tulajdonosa a használati jog alapján az idegen ingatlanon elhelyezett létesítményeket - legfeljebb a biztonsági övezet mértékéig - bekerítheti.

(3) A használati jog esetében a 38/C. § (5) bekezdés d) pontja nem alkalmazható.

38/E. §³

A földgáz célvezetékkel kapcsolatos jogok⁴

38/F. §⁵ A célvezeték létesítésével és üzemeltetésével kapcsolatos idegen ingatlant terhelő jogok alapítása, fennállása, megszüntetése tekintetében a Polgári Törvénykönyv rendelkezéseit kell alkalmazni.

Építési tilalom és korlátozások

39. §⁶ (1) A bányavállalkozó a 26/B. § (1) bekezdésében foglalt határidőn belül kérheti a bányafelügyelettől, hogy az kezdeményezze az illetékes építésügyi hatóságnál a mélyművelésre vagy külfejtéses művelésre megállapított bányatelek határai közt fekvő ingatlanra építési és telekalakítási tilalom elrendelését. Az ebből eredő károkat a bányavállalkozó az ingatlan tulajdonosának (vagyonkezelőjének, használójának) köteles megtéríteni. Nem kérheti a bányavállalkozó az építési és telekalakítási tilalom elrendelésének kezdeményezését, ha a bányatelket az ingatlan-nyilvántartásba nem jegyezték be.

(2)⁷ A bányavállalkozó a bányatelket vagy biztonsági övezetet érintő valamennyi építési vagy telekalakítási eljárásban ügyfélnek minősül. Ha a bányavállalkozó az építéshez vagy telekalakításhoz olyan feltételek előírását kezdeményezi, amelyek kifejezetten a bányaművelés okozta hátrányok elkerülését célozzák, úgy köteles az ebből eredő, még meg nem térített károkat az ingatlan tulajdonosának (vagyonkezelőjének, használójának) megtéríteni.

¹ Beiktatta: 2003. évi XLII. törvény 73. §. Hatályos: 2004. I. 1-től.

² Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 24. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

³ A korábbi alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 2012. évi XLVII. törvény 37. §. Hatálytalan: 2012. V. 30-tól.

⁴ Beiktatta: 2003. évi XLII. törvény 73. §. Hatályos: 2004. I. 1-től.

⁵ Beiktatta: 2003. évi XLII. törvény 73. §. Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 24. § (1) f).

⁶ Megállapította: 2004. évi CXXXVIII. törvény 17. §. Hatályos: 2005. II. 12-től.

⁷ Módosította: 2009. évi LVI. törvény 69. §.

(3)¹ A területrendezési tervek, illetőleg a településrendezési eszközök kidolgozásánál - a bányafelügyelet megkeresésével - figyelembe kell venni a nyilvántartott ásványi nyersanyagvagyont tartalmazó területeket. A bányafelügyelet javaslatára a megállapított bányatelek területén a helyi építési szabályzatban területfelhasználási, illetőleg építési korlátozásokat lehet életbe léptetni.

(4)² A bányafelügyelet a bányászati tevékenység befejezését követően megkeresi az illetékes települési önkormányzatot a bányászati tevékenységgel vagy megszüntetett sajátos építményekkel veszélyeztetett ingatlanra vonatkozó építési tilalom vagy korlátozás elrendelése érdekében.

(5)³ A bányafelügyelet a bányatelek törlését követően az (1) bekezdés alapján elrendelt építési és telekalakítási tilalom törlése érdekében megkeresi az illetékes települési önkormányzatot.

40. §⁴

Bírság, intézkedések és biztosítékok

41. §⁵ (1)⁶ A bányafelügyelet azt a jogi vagy természetes személyt, aki vagy amely jogosulatlanul bányászati tevékenységet végez vagy végeztet, bírsággal sújtja és eltiltja a tevékenység folytatásától, valamint kötelezi a jogosulatlanul kitermelt érték megfizetésére. Jogosulatlanul az folytat bányászati tevékenységet, aki

- a) a 4. § szerinti felszíni előkutatást a kötelező bejelentést elmulasztva végzi,
- b) bányászati koncesszió vagy bányafelügyeleti engedély nélkül ásványi nyersanyagot termel ki, vagy geotermikus energiát hasznosít,
- c) külön jogszabályban előírt hatósági engedély nélkül vagy attól eltérően folytatott tevékenysége során ásványi nyersanyagot termel ki vagy geotermikus energiát hasznosít,

d)-e)⁷

(1a)⁸ A bányafelügyelet azt a jogi vagy természetes személyt, amely bányászati hulladékkezelési tevékenységet engedély nélkül vagy engedélytől eltérően végez vagy végeztet, bírsággal sújtja és eltiltja a szabálytalanul végzett tevékenység folytatásától, valamint kötelezi a jogellenes állapot megszüntetésére.

(2)⁹ Ha a bányavállalkozó a bányászati tevékenységet szabálytalanul gyakorolja, a bányafelügyelet a bányavállalkozót bírsággal sújthatja, a tevékenység folytatását felfüggesztheti, az engedélyt visszavonhatja és elrendelheti az eredeti állapot helyreállítását, vagy ha ez nem lehetséges, a tájrendezést, vagy a bányavállalkozó bányászati jogát törölheti, amely esetben a 26/A. § (6)-(7) bekezdését is alkalmazni kell. Koncesszió esetén a bányafelügyelet a koncessziós szerződés megszüntetését is kezdeményezheti.

1 Módosította: 2012. évi CCXVII. törvény 72. § n).

2 Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 24. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

3 Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 24. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

4 Hatályon kívül helyezte a korábban előtte volt címmel együtt: 2004. évi CXXXVIII. törvény 26. § (3) a). Hatálytalan: 2005. II. 12-től.

5 Megállapította: 2004. évi CXXXVIII. törvény 18. §. Hatályos: 2005. II. 12-től.

6 Megállapította: 2010. évi IV. törvény 14. §. Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 24. § (1) g), 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 17.

7 Hatályon kívül helyezte: 2012. évi XLVII. törvény 37. §. Hatálytalan: 2012. V. 30-tól.

8 Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 25. § (1). Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 24. § (2) d).

9 Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 25. § (2). Módosította: 2012. évi CCXVII. törvény 72. § o).

(3)¹ Szabálytalanul folytatja a bányászati tevékenységet a bányavállalkozó, ha azt

a)² a bányafelügyelet engedélye nélkül vagy attól eltérően,

b) e törvény III. Részében előírt szabályok megszegésével,

c) a bányajáradék megállapítására vonatkozó, jogszabályban előírt bejelentési, önbevallási vagy befizetési kötelezettségét hibásan, késedelmesen vagy azt elmulasztva,

d) a bányászati tevékenység során keletkező hulladék kezelésére vonatkozó szabályok megsértésével,

e) a geotermikus energia kutatására, kinyerésére, hasznosítására vonatkozó szabályoktól eltérően gyakorolja.

(3a)³ A szabálytalan bányászati tevékenység végzése során kitermelt ásványi nyersanyag tulajdonjoga akkor száll át a bányavállalkozóra, ha a bányafelügyelet az eredeti állapot helyreállítását nem rendelte el és a bányavállalkozó a bányajáradékot megfizette.

(3b)⁴ A bányafelügyelet a (2) bekezdés szerinti jogkövetkezmények közül azt alkalmazza, amely a leghatékonyabban szolgálja a jogsértő állapot megszüntetését. A bányafelügyelet a jogkövetkezményeket együttesen is alkalmazhatja.

(3c)⁵ Ha a bányavállalkozó a kitermelést engedély nélkül szüneteltette, a bányafelügyelet a bányavállalkozót az engedély nélküli szüneteltetés időtartamára a 30. § (3) bekezdés alapján számított díj megfizetésére kötelezi.

(4)⁶ A bányafelügyelet azt a természetes vagy jogi személyt, aki, illetőleg amely külön jogszabály hatálya alá tartozó, a bányafelügyelet által kiadott hatósági engedélyhez kötött gázipari tevékenységet (földgáz tárolása, vezetéken történő elosztása, szállítása, egyéb gázok vezetéken történő szállítása, cseppfolyós propán-bután gázok és ezek elegyei vezetéken történő elosztása, tartályban vagy palackban történő forgalmazása) engedély nélkül végez, bírsággal sújtja és eltilthatja a tevékenység folytatásától.

(5)⁷ Azt a (4) bekezdésben meghatározott gázipari tevékenység végzésére jogosult engedélyest, amely a tevékenységét jogszabályban vagy a bányafelügyelet határozatában foglalt előírásoktól eltérően gyakorolja, a bányafelügyelet bírsággal sújtja és a tevékenységét felfüggesztheti vagy a bányafelügyelet által kiadott engedélyt visszavonhatja. Abban az esetben, ha az intézkedés a földgázellátásról szóló törvény hatálya alá tartozó földgázipari tevékenységet érint, a bányafelügyelet a javasolt intézkedésről értesíti a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalt.

(6) A bírság ismételten kiszabható.

1 Megállapította: 2007. évi CXXXIII. törvény 13. § (1). Hatályos: 2008. I. 8-tól.

2 Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 25. § (3). Hatályos: 2012. V. 30-tól.

3 Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 25. § (4). Hatályos: 2012. V. 30-tól.

4 Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 25. § (1). Hatályos: 2015. I. 11-től.

5 Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 25. § (1). Hatályos: 2015. I. 11-től.

6 Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 24. § (2) e), 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 17.

7 Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 25. § (5). Módosította: 2013. évi XXII. törvény 38. § b), 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 17.

(7)¹ A bányavállalkozó bányászati tevékenységből eredő kötelezettségei teljesítésének pénzügyi fedezetére a miniszter a koncessziós szerződésben, a bányafelügyelet az engedélyben a bányavállalkozó ajánlata figyelembevételével biztosítási szerződés megkötését vagy biztosíték adását írja elő. E pénzügyi fedezetnek ki kell terjednie a bányakárok megtérítésére, valamint a tájrendezési kötelezettség teljesítésére - ideértve a hulladékkezelő létesítmények környezeti kárait és rehabilitációs munkálatait - is.

(7a)² A bányászati tevékenységből származó államot terhelő tájrendezési kötelezettség esetén biztosítékadási kötelezettség nem írható elő.

(7b)³ Ha a bányavállalkozó a megadott határidőre biztosítékadási kötelezettségének nem tesz eleget, a bányafelügyelet - a kötelezettség teljesítéséig - a bányászati tevékenység megkezdését vagy folytatását megtiltja. Ha a bányavállalkozó nem tett eleget a biztosítékadási kötelezettségének a bányafelügyelet bányászati tevékenység megkezdését vagy folytatását megtiltó határozatának véglegessé válását követő kilencven napon belül, a bányafelügyelet törli a bányavállalkozó bányászati jogát, amely esetben a 26/A. § (6) és (7) bekezdését kell alkalmazni.

(8)⁴

(9)⁵ Amennyiben a (4)-(5) bekezdésben foglalt eljárások során a bányafelügyelet megállapítja, hogy az ügy más hatóság hatáskörébe is tartozik, haladéktalanul köteles tájékoztatni a hatáskörrel rendelkező hatóságot.

41/A. § (1)⁷ A bányafelügyelet bírsággal sújtja azt a természetes vagy jogi személyt, aki vagy amely

a) a bányafelügyelet tűzvédelmi hatósági jogkörébe tartozó létesítményekre vonatkozó tűzvédelmi jogszabályokban vagy tűzvédelmi szabályzatokban foglalt előírásokat megszegi,

b) a bányafelügyelet hatósági felügyeleti jogkörébe tartozó nyomástartó berendezést vagy tároló tartályt előzetes vizsgálat nélkül vagy annak kedvezőtlen eredménye ellenére, vagy az engedély hatályának lejártá után üzemben tart,

c)⁸ a bányafelügyelet hatósági felügyeleti jogkörébe tartozó nyomástartó berendezés vagy tároló-tartály üzemeltetésére vonatkozó biztonsági szabályokat megszegi, vagy a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes nyomástartó berendezések hatósági felügyeletéről szóló rendeletben előírt bejelentési kötelezettségét nem teljesíti,

d) a földgáz, a kőolaj, a kőolajtermék, valamint az egyéb gáz és gáztermék vezetéken történő szállítására, elosztására, tárolására vagy az ehhez szükséges létesítmények biztonsági övezetére vonatkozó jogszabályban vagy hatósági határozatban előírtakat megszegi,

e) a bányatelekkel kapcsolatos rendelkezéseket vagy a bányabiztonsági szabályzatok előírásait megszegi, vagy

1 Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 25. § (2). Hatályos: 2015. I. 11-től.

2 Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 25. § (6). Hatályos: 2012. V. 30-tól.

3 Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 25. § (3). Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 3.

4 Hatályon kívül helyezte: 2017. évi CLIX. törvény 36. §. Hatálytalan: 2018. I. 1-től.

5 Módosította: 2009. évi LVI. törvény 69. §. A korábbi második mondatot hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVI. törvény 70. §. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

6 Beiktatta: 2012. évi XXXI. törvény 5. §. Hatályos: 2012. V. 15-től.

7 Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 24. § (2) f).

8 Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 26. § (1). Hatályos: 2015. I. 11-től.

f)¹ a földtani kutatási munka megkezdését vagy befejezését a bányafelügyeletnek nem jelenti be,

g)² e törvény hatálya alá tartozó tevékenységek végzése során a villamos berendezés és készülék, a villamos fogyasztó berendezés létesítésére és üzemben tartására vonatkozó biztonsági előírást megszegi,

h)³ a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó polgári robbantási tevékenységre vonatkozó biztonsági szabályokat vagy a hatósági határozatban előírtakat megszegi.

(1a)⁴ Ha az (1) bekezdés d) pontja szerinti jogsértést az ingatlan tulajdonosa (kezelője, használója) követi el, a bírság vele szemben akkor alkalmazható, ha az ingatlan tulajdonosa (kezelője, használója) az (1) bekezdés d) pontja szerinti létesítmény tulajdonosát vagy üzemeltetőjét a jogellenes állapot megszüntetésében akadályozza.

(1b)⁵ Az (1) bekezdés d) pontjában meghatározott jogsértések megállapítására és bírság kiszabására a jogsértő magatartás elkövetésétől számított 10 évig indítható eljárás.

(2) A bányafelügyelet bírsággal sújtja azt a természetes személyt, aki a bányafelügyelet hatósági felügyeleti jogkörébe tartozó tevékenységgel összefüggésben

a) a munka egészséges és biztonságos végzésére vagy annak ellenőrzésére vonatkozó szabályokat megszegi, vagy feladatkörében e szabályok végrehajtásának mellőzését eltűri,

b) a foglalkozási megbetegedéssel kapcsolatos bejelentési, kivizsgálási, nyilvántartási kötelezettségét nem teljesíti, vagy a kivizsgálást - ideértve az ehhez szükséges adatszolgáltatás megtagadását - akadályozza,

c) munkáltatóként a munkabalesettel kapcsolatban nyilvántartási, kivizsgálási, jegyzőkönyv-készítési és bejelentési kötelezettségét kellő időben nem teljesíti, vagy valótlan adatot közöl, illetve a baleset valódi okát eltitkolja, vagy feltárását megakadályozza, vagy

d) munkáltatóként a munkavédelmi képviselőt a munkavédelemre vonatkozó szabályban biztosított jogainak gyakorlásában szándékosan akadályozza, vagy a munkavédelmi képviselővel szemben jogainak gyakorlása miatt hátrányos intézkedést tesz.

(3) A bányafelügyelet bírsággal sújtja azt a munkáltatót, aki az e törvényben meghatározott súlyos üzemzavarral, valamint bányászati munkabalesettel kapcsolatos azonnali bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget, valótlan adatot közöl, az üzemzavar valódi okát eltitkolja, vagy feltárását megakadályozza.

(4)⁶ A bányafelügyelet bírsággal sújtja azt az általa nyilvántartásba vett személyt, aki adatváltozás-bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget.

(5)⁷ A bányafelügyelet bírsággal sújtja azt a bányauzemi felelős műszaki vezetőt, aki a műszaki üzemi tervben foglalt rendelkezések végrehajtását, továbbá a műszaki előírások, a bányabiztonsági szabályok, a munkabiztonsági, a környezetvédelmi vagy az ásványvagyon-gazdálkodási szabályok bányauzemben történő betartását, valamint annak ellenőrzését elmulasztja.

1 Módosította: 2015. évi VI. törvény 6. § (4) a).

2 Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 63. § (1). Hatályos: 2013. I. 26-tól.

3 Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 63. § (1). Hatályos: 2013. I. 26-tól.

4 Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 26. § (2). Hatályos: 2015. I. 11-től.

5 Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 26. § (2). Hatályos: 2015. I. 11-től.

6 Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 63. § (3). Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 17.

7 Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 63. § (3). Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 17.

(6)¹ A bányafelügyelet bírsággal sújtja azt a bányászati hulladékok kezeléséről szóló rendelet szerinti illetékes személyt, aki a rendeletből eredő feladatait elmulasztja.

(7)² A bányafelügyelet bírsággal sújtja azt a cseppfolyós propán-, butángázok és ezek elegyei tartályban vagy palackban történő forgalmazásának szabályairól és hatósági felügyeletéről szóló rendelet szerinti gázforgalmazói engedélyest, aki a nyomástartó berendezés használatbavételére vonatkozó bejelentési kötelezettségét elmulasztja.

(8)³ A bányafelügyelet bírsággal sújtja azt, a 3. § (1a) bekezdésében meghatározott személyt, aki a 25. § (2a) bekezdésében meghatározott adatszolgáltatási kötelezettségét nem teljesíti.

(9)⁴ A bányafelügyelet bírsággal sújtja azt

a) a hites bányamérőt,

b) a nyomástartó berendezést vizsgáló szakembert vagy felügyeleti személyt és

c) a földtani szakértőt,

aki a tevékenységére, továbbá a hites bányamérő tekintetében a bányatérképre is vonatkozó, az e törvény végrehajtására szolgáló jogszabályokban meghatározott követelményeket megsértette.

(10)⁵ Ha a hites bányamérő, a nyomástartó berendezést vizsgáló szakember vagy felügyeleti személy, valamint a földtani szakértő a (9) bekezdés szerinti követelményeket, továbbá a bányauzemi felelős műszaki vezető az (5) bekezdés szerinti követelményeket úgy sértette meg, hogy ezzel a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó tevékenység során bekövetkezett súlyos üzemzavar és súlyos baleset bejelentésének és vizsgálatának rendjéről szóló jogszabályban meghatározott súlyos üzemzavart, súlyos balesetet vagy harmadik személynek igazoltan ötvenmillió forint értéket meghaladó kárt okozott, a bányafelügyelet - bírság kiszabása mellett - legfeljebb két évre eltilthatja a tevékenység folytatásától.

Bányabezárás, mező felhagyás

42. § (1)⁶ A kitermelés befejezésekor a bányabezárásra, a szénhidrogén mező felhagyására kidolgozott műszaki üzemi terv elbírálása során vizsgálni kell a megszűnt bánya föld alatti térségeinek és egyéb közcélra hasznosítható létesítményeinek, illetve a felhagyott szénhidrogéntelepnek más célú hasznosítási lehetőségét is. Ennek során figyelemmel kell lenni a meddőhányó(k) hasznosítására és megszüntetésére.

(2) A hasznosításra nem kerülő föld alatti bányatérseget olyan állapotban szabad felhagyni, hogy az sem a környezetre, sem a felszínre veszélyt ne jelentsen.

(3)⁷ A föld alatti bányatérsegek és egyéb bányászati létesítmények más célú hasznosítására készített műszaki tervet a bányafelügyelet engedélyezi, és annak végrehajtását ellenőrzi.

1 Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 63. § (3). Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 17.

2 Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 63. § (3). Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 17.

3 Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 26. § (3). Hatályos: 2015. I. 11-től.

4 Beiktatta: 2016. évi CXLIII. törvény 1. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

5 Megállapította: 2017. évi LXXV. törvény 5. §. Hatályos: 2017. VI. 24-től.

6 Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 39. § g).

7 Megállapította: 2007. évi CXXXIII. törvény 14. §. Hatályos: 2008. I. 8-tól.

(4)¹ A bányafelügyeletnek a (3) bekezdésben meghatározott engedélyében az érintett önkormányzat hozzájárulása alapján intézkednie kell a közüzemi vízellátást szolgáló létesítmények megszüntetéséről vagy közérdekből történő további üzemeltetéséről.

(5)² A bányavállalkozó a bányabezárási műszaki üzemi terv jóváhagyása iránti kérelemhez az ingatlan igénybevételi jogosultságát igazoló okiratot akkor köteles mellékelni, ha a bányabezárás során ásványi nyersanyag kitermelést - ide nem értve a végállapotú rézsűk és bányatalp kialakítását - is tervez.

III/A. RÉSZ³

AZ ENERGETIKAI ÉS IPARI EREDETŰ SZÉN-DIOXID GEOLÓGIAI TÁROLÁSÁRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK⁴

42/A. §⁵ E rész és a szén-dioxid geológiai tárolásáról szóló kormányrendelet alkalmazásában:

1. *bezárást követő időszak*: tárolóhely bezárása utáni időszak, beleértve a bányafelügyeletnek történő felelősségátadás utáni időszakot is;

2.6 *szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatás*: a potenciális tárolókomplexumok felmérése szén-dioxid geológiai tárolása céljából a felszín alá behatoló olyan tevékenységekkel, mint a potenciális tárolókomplexum rétegeivel kapcsolatos földtani információk fúrással történő megszerzése, valamint a tárolóhely jellemzőinek megállapítása céljából végzett próbabeszámoló;

3. *geológiai formáció*: olyan litosztratigráfiai egység, amelyen belül kőzetrétegek különíthetők el és térképezhetők fel;

4. *hozzáadott anyagok*: olyan anyagok, amelyek a szén-dioxid tárolóhelyen belüli mozgásának ellenőrzése vagy megfigyelése érdekében szándékosan kerülnek hozzáadásra a szén-dioxid-áramhoz;

5. *jelentős kockázat*: káresemény valószínűségének és a várható kár nagyságának olyan együttese, amely fennállása esetén az adott tárolóhely vonatkozásában bizonytalanná válik a szén-dioxidnak a környezet és az emberi egészség védelme szempontjából biztonságos geológiai tárolása;

6. *jelentős rendellenesség*: a beszámoló vagy a tárolási műveletben vagy a tárolókomplexum állapotában bekövetkező olyan rendellenesség, amely a szivárgás kockázatát hordozza magában, vagy kockázatot jelenthet a környezetre vagy az emberi egészségre;

7. *jelentős változás*: a tárolási engedélyben foglaltakhoz képest bekövetkező olyan változás, amely a tárolási tevékenység környezetre vagy az emberi egészségre gyakorolt hatását kedvezőtlenül befolyásolhatja;

8. *korrekciós intézkedés*: a jelentős rendellenesség vagy a szivárgás megszüntetése érdekében hozott olyan intézkedés, amely célja a tárolókomplexumból való szén-dioxid-szivárgás megelőzése vagy annak megszüntetése;

1 Módosította: 2006. évi CIX. törvény 97. § a), 2017. évi L. törvény 50. § 19.

2 Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 26. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

3 Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

4 Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

5 Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

6 Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 18.

9. *szállítóhálózat*: a szén-dioxidnak a tárolóhelyre történő eljuttatását lehetővé tevő szén-dioxidszállító-vezetékek hálózata;

10. *szállítóhálózat üzemeltetője*: az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely a szén-dioxidszállító-vezeték üzemelteti és a szállítóvezeték felett ellenőrzést gyakorol;

11. *szén-dioxid-áram*: az energetikai és ipari eredetű szén-dioxid-elkülönítési folyamatokból származó, terméknek nem minősülő anyagáram;

12. *szén-dioxid geológiai tárolása*: a szén-dioxid-áramoknak a földfelszín alatti geológiai formációkba történő besajtolása az ott megvalósuló tárolással együtt;

13. *szén-dioxid-szállítóvezeték*: a szén-dioxidnak a tárolóhelyre történő eljuttatását lehetővé tevő csővezeték, beleértve a kapcsolódó nyomásfokozó állomásokat is;

14. *szivárgás*: szén-dioxid eltávozása a tárolókomplexumból;

15. *tárolóhely*: egy földtani szerkezetnek az energetikai és ipari eredetű szén-dioxid föld alatti tárolására használt, meghatározott kiterjedésű térrésze, az ehhez kapcsolódó felszíni és besajtoló berendezésekkel együtt;

16. *tárolóhely bezárása*: a bányafelügyelet engedélye alapján a szén-dioxid-besajtolás végleges befejezése céljából a tárolóhely műszaki lezárása és a besajtolóberendezések eltávolítása;

17. *tárolókomplexum*: a tárolóhely és azok a környező földtani összletek, amelyek hatással lehetnek a tárolás biztonságosságára;

18. *üzemeltető*: az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely a tárolóhelyet üzemelteti, a tárolóhely felett ellenőrzést gyakorol, és a tárolóhely műszaki üzemeltetése felett meghatározó gazdasági befolyással rendelkezik;

19. *vízoszlop*: a víztest felülete és mederfenéki üledéke között elhelyezkedő, függőleges értelemben vett folytonos víztömeg.

Tárolókapacitás felmérése¹

42/B. §² A bányafelügyelet felmérést végez az ország területén rendelkezésre álló, szén-dioxid geológiai tárolására potenciálisan alkalmas földtani szerkezetekről és ezek kapacitásáról.

A szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatási engedély³

42/C. §⁴ (1) A szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatás a bányafelügyelet által kiadott szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatási engedély alapján végezhető.

(2) A szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatási engedély jogosítottja kizárólagosan jogosult a kutatási területen a kutatási tevékenység elvégzésére.

¹ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

² Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

³ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 27. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁴ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 27. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

(3) A szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatási engedély megadásának feltétele, hogy az üzemeltető rendelkezzen kutatási blokkonként 200 millió forint kutatási biztosítékkal. A kutatási biztosíték összege - a kutatási blokkok számától függetlenül - legfeljebb 1 milliárd forint lehet. A kutatási biztosítéknak a várható tevékenység végzésével okozott károk tájrendezési és környezetmegóvási fedezeti része a tárolási engedélyhez nyújtandó pénzügyi biztosítékba beszámítható.

(4) A szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatás időtartama legfeljebb 4 év. Ha a kutatási tevékenység befejezéséhez az engedélyben meghatározott időtartam nem elegendő, a szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatási engedély legfeljebb két évvel meghosszabbítható, feltéve hogy a tevékenységet az engedélynek megfelelően végezték.

(5)¹ A bányafelügyelet véglegessé vált határozata alapján a szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatási tevékenység végzésére jogosított engedélyes helyébe jogutódja léphet.

A szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatási engedély
módosítása és átruházása²

42/D. §³ (1) Az engedélyes a szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatási engedélyben jóváhagyott tervekben bekövetkező előre látható és jelentős változásról a változás előtt legalább 30 nappal, az előre nem látható változásokról pedig haladéktalanul tájékoztatja a bányafelügyeletet.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott esetekben az engedélyesnek kérelmet kell benyújtania a szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatási engedély módosítására.

(3) A szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatási engedély átruházható, amelyhez a bányafelügyelet hozzájárulása szükséges. A kérelmet az átvevőnek kell benyújtania a bányafelügyelethez.

(4)⁴ A szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatási engedély átruházására irányuló szerződés a bányafelügyelet hozzájáruló határozatának véglegessé válásának napján válik hatályossá. A bányafelügyelet a hozzájáruló határozatának meghozatalával egyidejűleg módosítja a szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatási engedélyben az engedélyes személyét.

A tárolásra vonatkozó engedély⁵

42/E. §⁶ (1)⁷ A tárolási engedély akkor adható meg, ha a szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatás alapján a tárolóhely szén-dioxid geológiai tárolására alkalmas.

¹ Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 8.

² Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 28. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

³ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 28. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁴ Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 3.

⁵ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁶ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁷ Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 18.

(2)¹ A bányafelügyelet a szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatási engedély alapján folytatott kutatási tevékenység végzése alatt a kutatással érintett lehetséges tárolóhely területén másnak tárolási engedélyt nem ad.

(3) A bányafelügyelet a tárolóhelyre vonatkozó kutatási engedély jogosultját a tárolási engedély megadása során elsőbbségben részesíti, ha a kutatási engedélyben meghatározott feltételek teljesültek, és a tárolási engedély iránti kérelmet a kutatási engedély hatálya alatt nyújtotta be.

(4) A tárolóhelyet az üzemeltető csak a bányafelügyelet által kiadott tárolási engedély alapján üzemeltetheti.

(5) Szén-dioxid geológiai tárolása vízoszlopban, valamint ivó-, ásvány-, gyógy- és hévízcélú hasznosításra már igénybevett, valamint ivóvíz, ásványvíz, gyógyvízhasznosításra alkalmas rétegekben, vízadókbán, víztestekben nem engedélyezhető.

(5a)² A bányafelügyelet - nemzetközi szerződés eltérő rendelkezése hiányában - nem engedélyezheti a szén-dioxid tárolását olyan tárolókomplexummal rendelkező tárolóhelyen, amely legalább részben az Európai Unió tagállamának határán kívül esik.

(6)³ A (7) bekezdésben foglaltak kivételével a tárolási engedély hatályát veszti, ha a tárolási engedély engedélyese a szén-dioxid besajtolását a tárolási engedély véglegessé válásától számított két éven belül nem kezdi meg. A határidő az üzemeltető kérelmére legfeljebb egy évvel meghosszabbítható.

(7) A tárolási engedély nem veszti hatályát, ha az engedélyes bizonyítja, hogy a szén-dioxid besajtolását rajta kívülálló okból nem tudta megkezdeni a (6) bekezdésben megállapított határidőn belül.

(8) A bányafelügyelet a kiadott tárolási engedélyekről, valamint a bezárt tárolóhelyekről és az azokat övező tárolókomplexumokról nyilvántartást vezet.

(9) Az üzemeltető a szén-dioxid-besajtolási tevékenység megkezdését - legalább 15 nappal korábban - a bányafelügyeletnek köteles bejelenteni.

A tárolási engedélyhez nyújtandó pénzügyi biztosíték⁴

42/F. §⁵ (1) Az üzemeltetőnek az engedélyben foglalt követelmények, a bezárásra, a bezárást követő időszakra, valamint az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek kereskedelméről szóló törvényben meghatározott kibocsátási egység visszaadási kötelezettségre vonatkozó követelmények teljesítésének biztosítása céljából a bányafelügyelet által meghatározott pénzügyi biztosítékot kell adnia. A pénzügyi biztosíték nem lehet kevesebb, mint 200 millió forint.

(2) A pénzügyi biztosíték nyújtására vonatkozó kötelezettség teljesítése nélkül a besajtolási tevékenység nem kezdhető meg.

Felszíni ingatlantulajdon korlátozása, a tárolóhely és a szállítóhálózat biztonsági övezete⁶

¹ Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 19.

² Beiktatta: 2013. évi CCXXVII. törvény 1. § (13). Hatályos: 2014. I. 1-től.

³ Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 4.

⁴ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁶ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

42/G. §¹ (1)² A szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatás, a tárolóhely és a szállítóhálózat létesítményeinek idegen ingatlanon történő elhelyezésére és üzemeltetésére a 37. és 38. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) A tárolóhely és a szállítóhálózat, továbbá környezetük védelme érdekében biztonsági övezetet kell kijelölni a 32. § előírásai szerint.

A szén-dioxid szállítása³

42/H. §⁴ (1) A szén-dioxidot a tárolóhelyre szállítóhálózaton kell szállítani. Az üzemeltető és a szállítóhálózat üzemeltetőjének személye elválhat egymástól.

(2) A szén-dioxid-szállítóhálózat tervezésére, létesítésére, felújítására, üzemeltetésére és elbontására a 24. § (3) bekezdésének és a 31-32. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) A szállítóhálózat üzemeltetője köteles az általa üzemeltetett szállítóhálózat biztonságos, hatékony, zavartalan működtetéséről, karbantartásáról, fejlesztéséről, üzemeltetéséről, a havária elhárításáról az üzembiztonsági és a környezetvédelmi követelmények figyelembevételével gondoskodni.

A szállítóhálózathoz és a tárolóhelyhez való hozzáférés és az együttműködési megállapodás⁵

42/I. §⁶ (1) Az üzemeltető a tárolóhelyhez, a szállítóhálózat üzemeltetője pedig a szállítóhálózathoz való hozzáférést átláthatóan és megkülönböztetéstől mentesen köteles biztosítani harmadik személy részére, a szén-dioxid geológiai tárolása és a szén-dioxidnak a tárolóhelyre történő eljuttatása céljából.

(2) A hozzáférést kizárólag tároló - vagy szállítási kapacitás hiánya, vagy az összeköttetés hiánya miatt lehet megtagadni.

(3) A tároló - vagy szállítási kapacitás hiányára, vagy az összeköttetés hiányára hivatkozással hozzáférést megtagadó üzemeltető köteles a szükséges fejlesztéseket végrehajtani, amennyiben ezek a fejlesztések gazdaságosak, vagy a harmadik fél azok finanszírozását átvállalja.

(4) Ha az üzemeltető vagy a szállítóhálózat üzemeltetője a tárolóhelyhez vagy a szállítóhálózathoz való hozzáférést megtagadja, a harmadik fél kérelemmel fordulhat a bányafelügyelethez annak érdekében, hogy a hozzáférés megtagadásának jogszerűségét vizsgálja meg. Ha a bányafelügyelet megállapítja, hogy az üzemeltető vagy a szállítóhálózat üzemeltetője a hozzáférést jogosulatlanul tagadta meg, határozatban kötelezi az üzemeltetőt vagy a szállítóhálózat üzemeltetőjét a hozzáférés megadására.

1 Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

2 Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 18.

3 Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

4 Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

5 Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

6 Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

(5) Határon átnyúló jogvita esetében annak az államnak a vitarendezési mechanizmusát kell igénybe venni, amelynek joghatósága arra a szállítóhálózatra vagy tárolóhelyre kiterjed, amelyhez a hozzáférést megtagadták. Ha a határon átnyúló jogvita olyan szállítóhálózattal vagy tárolóhellyel kapcsolatos, amely felett több állam is rendelkezik joghatósággal, a bányafelügyelet az érintett államok hatóságaival egyeztetést kezdeményez.

42/J. §¹ (1) Az üzemeltető és a szállítóhálózat üzemeltetője, valamint a szén-dioxid kibocsátója (a továbbiakban együtt: a felek) a kötelezettségek és a felelősség megosztásáról együttműködési megállapodásban rendelkeznek.

(2) Megállapodás hiányában a kötelezettségek és felelősség megosztásáról a bányafelügyelet dönt.

(3) A megállapodást vagy a megállapodás hiányáról szóló tájékoztatást a bányafelügyelet részére meg kell küldeni.

Monitoring terv és éves jelentés²

42/K. §³ (1) Az üzemeltető a bányafelügyelet által jóváhagyott monitoringterv szerint köteles folyamatosan ellenőrizni a besajtolóberendezéseket, a szén-dioxid-csóvát, a tárolókomplexumot, a tárolóhelyet körülvevő környezetet és a tárolási engedélyben foglalt feltételek teljesülését.

(2) Az üzemeltető a tevékenységéről évente jelentést küld a bányafelügyeletnek. A bányafelügyelet a tárolási engedélyben ennél gyakoribb jelentéstételi kötelezettséget is megállapíthat.

Helyszíni ellenőrzés⁴

42/L. §⁵ (1) A bányafelügyelet a besajtoló- és monitoring berendezések, valamint a tárolókomplexum ellenőrzése érdekében a tárolóhely bezárásáig évente egy alkalommal helyszíni ellenőrzést tart.

(2) Rendszeres helyszíni ellenőrzést a bezárástól a bezárást követő három évig évente legalább egy alkalommal, ezt követően a bányafelügyelet részére történő felelősségátadás megtörténteig ötévente kell tartani.

Korrekciós intézkedés⁶

42/M. §⁷ (1) Az üzemeltető a jelentős változást annak bekövetkezésétől számított 24 órán belül köteles bejelenteni a bányafelügyeletnek.

¹ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

² Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

³ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁴ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁶ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁷ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

(2)¹ Szivárgás vagy jelentős rendellenesség esetén az üzemeltető köteles haladéktalanul értesíteni a bányafelügyeletet, a környezetvédelmi hatóságot, a vízvédelmi hatóságot és a hivatásos katasztrófavédelmi szervet, valamint megtenni a korrekciós intézkedési tervben meghatározott intézkedéseket.

(3) Ha az üzemeltető a (2) bekezdésben foglalt intézkedéseket nem teszi meg, a bányafelügyelet kötelezi az üzemeltetőt azok megtételére. A bányafelügyelet az üzemeltetőt szivárgás vagy jelentős rendellenesség esetén - azok megszüntetése érdekében - a korrekciós intézkedési tervben foglaltaktól eltérő intézkedések megtételére is kötelezheti.

(4) Ha a korrekciós intézkedési terv vagy a (3) bekezdés szerinti kötelezés ellenére az üzemeltető a teljesítési határidőre nem teszi meg a szükséges korrekciós intézkedéseket, a bányafelügyelet a korrekciós intézkedési terv alapján hivatalból intézkedik azok megtételéről.

A tárolási engedély felülvizsgálata, módosítása, visszavonása²

42/N. §³ (1) Az üzemeltető a tárolóhely üzemeltetésével kapcsolatban tervezett jelentős változást és az üzemeltetővel kapcsolatos változásokat köteles a bányafelügyeletnek bejelenteni. A bejelentés alapján a bányafelügyelet a tárolási engedélyt felülvizsgálja.

(2) A bányafelügyelet a tárolási engedélyt az engedély kiadását követő ötödik évben, majd azt követően a felelősségátadás időpontjáig tízévente hivatalból felülvizsgálja.

(3) A bányafelügyelet a (2) bekezdésben foglaltakon túlmenően felülvizsgálja a tárolási engedélyt, ha:

- a) szivárgásról vagy jelentős rendellenességről szerzett tudomást,
- b) az üzemeltető által benyújtott jelentés vagy a helyszíni ellenőrzés alapján fennáll a lehetősége annak, hogy az engedélyben foglalt feltételek nem teljesülnek, valamint ha szivárgás vagy jelentős rendellenesség kockázata áll fenn,
- c) az üzemeltető bármely más módon nem teljesíti az engedélyben foglalt követelményeket vagy
- d) azt a legutóbbi tudományos megállapítások és a technológia fejlődése alapján szükségesnek tartja.

42/O. §⁴ A bányafelügyelet módosítja a tárolási engedélyt:

- a) az üzemeltető jogutódlással történő megszűnése esetén a jogutód kérelmére, ha az e törvényben és a végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott feltételek fennállnak,
- b) jelentős változás esetén,
- c) harmadik személy hozzáféréséhez szükséges tároló- vagy szállítókapacitást bővítő vagy összeköttetést megteremtő fejlesztések esetén és
- d) a monitoringterv felülvizsgálata következtében a monitoringtervben bekövetkezett változás miatt, ha a bányafelügyelet a felülvizsgált monitoringtervvel egyetért.

42/P. §⁵ (1) A bányafelügyelet a tárolási engedélyt visszavonja, ha

¹ Megállapította: 2013. évi CCXXVII. törvény 1. § (14). Hatályos: 2014. I. 1-től.

² Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

³ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁴ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

- a) az éves jelentés, a rendszeres helyszíni ellenőrzés vagy az üzemeltető bejelentése alapján szivárgás vagy jelentős rendellenesség áll fenn,
 - b) a 42/N. § (3) bekezdés b) és c) pontja szerinti esetben, ha a hiányosság nem szüntethető meg, vagy az arra vonatkozó kötelezést az üzemeltető határidőre nem teljesíti,
 - c) a legutóbbi tudományos megállapítások és a technológia fejlődése alapján szükségesnek tartja, vagy
 - d) ha az üzemeltető jogutód nélkül megszűnt.
- (2) A bányafelügyelet a tárolási engedélyt visszavonhatja, ha az üzemeltető:
- a) a jelentős változás bejelentésére vonatkozó kötelezettségét elmulasztja,
 - b) a szén-dioxid-áram összetételére vonatkozó követelményeket nem tartja be,
 - c) ellenőrzési vagy éves jelentéstételi kötelezettségét megszegi,
 - d) a pénzügyi hozzájárulás fenntartásával vagy kiigazításával kapcsolatos kötelezettségét nem teljesíti,
 - e) a szivárgás vagy jelentős rendellenesség esetén az azonnali bejelentési és intézkedési kötelezettségét megszegi,
 - f) a bányafelügyelet helyszíni ellenőrzése alapján elrendelt kötelezéseket a megadott határidőig nem teljesíti,
 - g) a kutatási vagy a tárolási engedélyben foglaltaktól eltér, vagy az engedélyekben foglalt kötelezettségeket nem teljesíti vagy
 - h) ha az üzemeltető a felülvizsgált monitoringtervet felhívás ellenére nem módosítja.

42/Q. §¹ (1) Ha a tárolási engedély a 42/E. § (6) bekezdése alapján hatályát veszti, vagy ha a bányafelügyelet a tárolási engedély visszavonásáról dönt, gondoskodik a tárolóhely bezárásáról vagy új tárolási engedélyt ad ki.

(2) Az új tárolási engedély kiadásáig az e törvényben foglalt előírásoknak megfelelően a bányafelügyelet átvállalja a felelősséget az ellenőrzéssel és a korrekciós intézkedésekkel kapcsolatos valamennyi kötelezettség teljesítéséért, valamint szivárgás esetén gondoskodik az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek kereskedelméről szóló törvény szerinti kibocsátási egységek visszaadásáról, továbbá megteszi a környezeti károkozás megelőzése vagy a kár felszámolása érdekében szükséges intézkedéseket.

(3) A bányafelügyelet a (2) bekezdés szerinti tevékenységéből adódóan felmerült költségek fedezésére a korábbi üzemeltető által rendelkezésre bocsátott pénzügyi biztosítékot felhasználhatja. Ha a felmerült költségekre a pénzügyi biztosíték nem nyújt elegendő fedezetet, a bányafelügyelet a költségeit megtéríttetheti a korábbi üzemeltetővel.

42/R. §² (1) A bányafelügyelet az új tárolási engedély engedélyesét pályáztatást követően jelöli ki.

(2) A pályázatot a bányafelügyelet a honlapján és a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Hivatalos Értesítőben hirdeti meg.

(3) A pályázat eredménytelensége esetén a bányafelügyelet elrendeli a tárolóhely bezárását.

(4) A tárolóhely korábbi üzemeltetője tárolási engedély iránti új kérelmet akkor nyújthat be, ha a bányafelügyelet által a hiányosságok megszüntetése érdekében előírt intézkedéseket végrehajtotta.

1 Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

2 Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

A tárolóhely bezárása¹

42/S. §² (1) A tárolóhelyet az üzemeltető kérelmére be kell zárni, ha a tárolási engedélyben foglalt feltételek teljesültek és a bányafelügyelet a bezárási engedélyt megadja.

(2) Be kell zárni a tárolóhelyet, ha a bányafelügyelet új tárolási engedélyest nem jelölt ki.

(3) A tárolóhely bezárása csak a bányafelügyelet által a felülvizsgálat után jóváhagyott, a bezárást követő időszakra vonatkozó tervnek megfelelően kezdhető meg.

(4) Az üzemeltető a tárolóhelynek az (1) bekezdés alapján történő bezárását követően - a tárolóhellyel kapcsolatos felelősségének a bányafelügyelet részére történő átadásáig - felelős:

a) az ellenőrzésért, a jelentéstételért és a korrekciós intézkedések végrehajtásáért,

b) szivárgás esetén a környezeti károkozást megelőző kötelezettségek teljesítéséért,

c) a tárolóhely biztonságos műszaki lezárásáért, leplombálásáért és a besajtolóberendezések eltávolításáért,

d) szivárgás esetén az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek kereskedelméről szóló törvény szerinti kibocsátási egységek átadásáért, és

e) a kárfelszámolási intézkedésekkel kapcsolatos valamennyi kötelezettség teljesítéséért.

(5) Ha a bányafelügyelet a 42/Q. § (1) bekezdés alapján a tárolási engedély visszavonását követően a tárolóhely bezárásáról dönt, akkor az előzetes terv alapján:

a) elvégzi a 42/K. § szerinti folyamatos ellenőrzést,

b) végrehajtja a szükséges korrekciós intézkedéseket,

c) szivárgás esetén gondoskodik az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek kereskedelméről szóló törvény szerinti kibocsátási egységek visszaadásáról,

d) ha még nem következett be környezeti kár, de fennáll az ilyen kár bekövetkezésének közvetlen veszélye, haladéktalanul megteszi a szükséges megelőző intézkedéseket és

e) megteszi a kárfelszámolás érdekében szükséges intézkedéseket.

A felelősség átadása³

42/T. §⁴ (1)⁵ A bányafelügyelet a tárolóhely 42/S. § (1) bekezdése szerinti bezárását követően a tárolóhellyel kapcsolatos valamennyi kötelezettség teljesítéséért fennálló felelősséget - saját kezdeményezésére vagy üzemeltetői kérelemre - átveszi, ha a következő feltételek teljesülnek:

a) az üzemeltető által készített biztonságos tárolási jelentés igazolja, hogy a tárolt szén-dioxid teljes egészében és tartósan a tárolóhelyen belül marad,

¹ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

² Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

³ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁴ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵ Módosította: 2016. évi CXLIII. törvény 2. § b).

b) a bányafelügyelet által a tárolási engedélyben meghatározott, de a tárolóhely bezárásától számított legalább 20 éves időtartam eltelt, kivéve ha az a) pontban foglalt feltétel ezen időszak letelte előtti teljesülését a bányafelügyelet határozatában megállapította,

c) az üzemeltető a (3) bekezdés szerinti pénzügyi hozzájárulási kötelezettségének eleget tett és

d) a tárolóhelyet az üzemeltető műszakilag lezárta és a besajtolóberendezéseket eltávolította.

(2) Ha a tárolóhely bezárására a 42/S. § (2) bekezdése alapján került sor, a bányafelügyelet akkor veszi át a felelősséget, ha minden rendelkezésre álló adat arra utal, hogy a tárolt szén-dioxid teljes egészében és tartósan a tárolóhelyen belül marad.

(3) Az üzemeltető a tárolóhellyel kapcsolatos felelősség átvételét megelőzően köteles a felelősség átvételét követő időszakban a bányafelügyeletnél keletkező költségekhez pénzügyi hozzájárulást nyújtani.

(4) A pénzügyi hozzájárulás összegét a bányafelügyelet a tárolási engedélyben határozza meg.

(5) A pénzügyi hozzájárulást a felelősség átadását követően a bányafelügyelet a felelősségátadás után viselt költségek fedezetére használhatja fel, annak biztosítása érdekében, hogy a szén-dioxid a felelősségátadás után teljes egészében és tartósan a tárolóhelyen belül maradjon.

42/U. §¹ A bányafelügyelet a felelősség átadását követően felmerült költségeit abban az esetben téríttetheti meg az üzemeltetővel, ha azok az üzemeltető felróható hibája miatt merültek föl. Nem felróható hiba esetén - ha az üzemeltető a pénzügyi hozzájárulásra vonatkozó kötelezettségét teljesítette - a felelősség átadását követően további költségtérítésre kötelezésnek nincs helye.

Határon átnyúló együttműködés²

42/V. §³ (1) A bányafelügyelet a határokon átnyúló ügyekben a többi tagállam hatóságaival és szakmai szervezeteivel - a hatályos jogszabályok előírásainak figyelembevételével - együttműködik, a többi tagállam hatóságainak kérésére a 2009/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti feladataik ellátásához szükséges, személyes adatnak nem minősülő adatokat rendelkezésre bocsátja, és ezektől a szervezetektől a saját feladatai ellátásához szükséges adatokat, információkat kérhet.

(2) A miniszter a 2009/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv magyarországi végrehajtásáról és a bányafelügyelet által vezetett nyilvántartásról háromévente jelentést küld az Európai Bizottságnak.

Jogkövetkezmények⁴

¹ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

² Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

³ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁴ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

42/W. §¹ (1)² A bányafelügyelet azt a természetes vagy jogi személyt, amely a szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatási tevékenységet kutatási engedély nélkül folytatja, bírsággal sújtja és elrendeli az eredeti állapot helyreállítását. A bányafelügyelet az eredeti állapot helyreállítását elrendelő határozatát munkavédelmi, környezet- vagy természetvédelmi okból azonnal végrehajthatónak nyilváníthatja.

(2) Ha az üzemeltető a szén-dioxid geológiai tárolására irányuló tevékenységet tárolási engedély nélkül folytatja, a bányafelügyelet a tárolóhelyet haladéktalanul bezárja, és az üzemeltetőt bírság megfizetésére kötelezi.

(3) Az üzemeltetőt a bányafelügyelet bírság megfizetésére kötelezi, ha az üzemeltető

- a) a jelentős változás bejelentésére vonatkozó kötelezettségét elmulasztja,
- b) a szén-dioxid-áram összetételére vonatkozó követelményeket megszegi,
- c) az ellenőrzési vagy rendszeres jelentéstételi kötelezettségét nem teljesíti,
- d) a pénzügyi hozzájárulás fenntartásával vagy helyreállításával kapcsolatos kötelezettségét megszegi,
- e) szivárgás vagy jelentős rendellenesség esetén az azonnali bejelentési és intézkedési kötelezettségét megszegi,
- f) a bányafelügyelet helyszíni ellenőrzése alapján elrendelt kötelezést határidőben nem teljesíti,
- g) a kutatási vagy a tárolási engedélyben foglaltaktól eltér,
- h) a tárolóhelyhez való hozzáférést jogosulatlanul tagadta meg.

(4) Ha a szállítóhálózat üzemeltetője a szállítóhálózathoz való hozzáférést jogosulatlanul tagadta meg, a bányafelügyelet bírság megfizetésére kötelezi.

(5) Ha a kötelezettségek és felelőségek megosztásáról szóló együttműködési megállapodást vagy annak hiányáról szóló tájékoztatást a felek nem küldik meg a bányafelügyeletnek, a bírság megfizetésére a felek egyetemlegesen kötelesek.

(6) A bányafelügyelet a (3) bekezdés c) pontja szerinti jogsértés esetén az ellenőrzési vagy a rendszeres jelentéstételi kötelezettség teljesítéséig a besajtolási tevékenységet felfüggesztheti.

(7) Szivárgás esetén az üzemeltető köteles az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek kereskedelméről szóló törvény szerint a környezetbe jutó szén-dioxiddal egyenértékű kibocsátási egységet visszaadni a magyar állam részére.

IV. RÉSZ

A BÁNYÁSZAT ÁLLAMI FELÜGYELETE

A BÁNYAFELÜGYELET

43. § (1)³ A bányászattal kapcsolatos közigazgatási feladatokat a bányafelügyelet látja el.

¹ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

² Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 20., 2017. évi L. törvény 50. § 20.

³ Megállapította: 2006. évi CIX. törvény 96. § (2). Hatályos: 2007. I. 1-től.

(2)¹ A bányafelügyelet feladata, hogy a felügyelete alá tartozó tevékenységek (44-46. §) végzése során védje a dolgozók életét, testi épségét és egészségét, ellenőrizze az ásvány- és geotermikusenergia-vagyonnal való gazdálkodásra, a környezet-, a táj- és a természetvédelemre, valamint a műszaki biztonságra és a tűzvédelemre vonatkozó szabályok megtartását.

(3)² A bányafelügyelet a hatósági felügyelete keretében - az e törvényben és a külön jogszabályokban meghatározott - műszaki-biztonsági, munkavédelmi, építésügyi hatósági, építésfelügyeleti, ásványvagyon-gazdálkodási, piacfelügyeleti és földtani hatásköröket gyakorol. A bányafelügyelet tűzvédelmi hatósági jogköre a bányák föld alatti, valamint ezzel egy tekintet alá eső külszíni részére terjed ki.

(4)³ Hatósági ügyekben országos illetékességgel eljáró bányafelügyeleti és állami földtani feladatokat ellátó szerv döntéseit felügyeleti jogkörben megváltoztatni vagy megsemmisíteni nem lehet.

(5)-(6)⁴

(7)⁵ A bányafelügyelet készíti elő a miniszter ásványvagyon-gazdálkodással, valamint a koncessziós szerződésekkel kapcsolatos döntéseit, továbbá előkészíti a 34. § (2) bekezdésében foglalt bányászati, valamint gázipari biztonsági szabályzatokat, és ellenőrzi azok végrehajtását.

(8)⁶

(9)⁷ A bányafelügyelet működését saját bevételeiből és központi költségvetési támogatásból fedezi. A bányafelügyelet részére felügyeleti tevékenységéért a bányatelek vagy kutatási terület jogosítottja, a földgáztárolói, -szállítói és -elosztói, PB-gáz forgalmazói engedélyes, a határon átnyúló szolgáltatásként PB-gáz forgalmazást végző, valamint a bányászati hulladék kezelője, a szén-dioxid-tárolóhely üzemeltetője és a szén-dioxid-szállítóhálózat üzemeltetője felügyeleti díjat köteles fizetni.

(9a)⁸ A felügyeleti díj éves mértéke

a)⁹ a bányatelekből, a kutatási területből a tárgyévet megelőző évben kitermelt ásványi nyersanyag bányajáradék-köteles része értékének 0,4%-a,

b) az engedélyes tevékenység esetében a tárgyévet megelőző évi árbevétel 0,4%-a,

c) a határon átnyúló szolgáltatásként PB-gáz forgalmazást végző esetében a magyarországi, tárgyévet megelőző évi árbevétel 0,4%-a,

d) a bányászati hulladék kezelőjének esetében - ha tevékenysége tekintetében nem minősül bányavállalkozónak - a tevékenysége tárgyévet megelőző évi árbevételének 0,04%-a, valamint

e) a szén-dioxid-tárolóhely üzemeltetőjének, valamint a szén-dioxid-szállítóhálózat üzemeltetőjének tevékenységéből származó, a tárgyévet megelőző évi árbevétel 0,4%-a.

1 Megállapította: 2010. évi IV. törvény 15. §. Hatályos: 2010. II. 23-tól. Lásd: 2010. évi IV. törvény 20. § (2)-(5).

2 Megállapította: 2007. évi CXXXIII. törvény 15. § (1). Hatályos: 2008. I. 8-tól.

3 Megállapította: 2016. évi CIV. törvény 20. § (1). Hatályos: 2017. I. 1-től.

4 Hatályon kívül helyezte: 2006. évi CIX. törvény 97. § a). Hatálytalan: 2007. I. 1-től.

5 Megállapította: 2005. évi LXXXIII. törvény 78. § (1). Módosította: 2006. évi CIX. törvény 96. § (6) a), 2007. évi CXXXIII. törvény 22. § (4) a).

6 Hatályon kívül helyezte: 2004. évi CXXXVIII. törvény 26. § (3) a). Hatálytalan: 2005. II. 12-től.

7 Megállapította: 2018. évi XCIX. törvény 9. §. Hatályos: 2019. I. 15-től.

8 Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 28. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

9 Megállapította: 2018. évi XCIX. törvény 10. §. Hatályos: 2019. I. 15-től.

(9b)¹ A bányafelügyelet eljárásáért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

(9c)² A (9) bekezdés szerint felügyeleti díjat fizető bányavállalkozónak, illetve engedélyesnek a tárgyévben befizetendő felügyeleti díjból - a tárgyévre megállapított felügyeleti díj fizetési kötelezettség mértékéig - visszajár a tárgyévet megelőző évben az általa a bányafelügyelet eljárásaiért megfizetett igazgatási szolgáltatási díjak összege.

(10)³ A bányászati igazgatási feladatokat ellátó személyek részére igazolványt, a hatósági feladatokat ellátó személyek részére az igazolvánnyal azonos sorszámú szolgálati jelvényt kell biztosítani.

(11)⁴ A bányafelügyelet a piacfelügyeleti feladat- és hatáskörét e törvény, a termékek piacfelügyeletéről szóló törvény, valamint külön jogszabály alapján gyakorolja.

43/A. §⁵ (1) A bányafelügyeleti és az állami földtani feladatokat ellátó szerv a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat (a továbbiakban: MBFSZ), valamint a Baranya Megyei, Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei, Pest Megyei és Veszprém Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban együtt: kormányhivatal). A kormányhivatalok bányafelügyeleti és állami földtani hatósági feladatait érintően felügyeleti szerv az MBFSZ.

(2) A bányafelügyelet hatáskörébe tartozó közigazgatási hatósági ügyekben hatóságként - a (3) bekezdésben foglalt kivétellel - elsőfokon az (1) bekezdés szerinti kormányhivatal, másodfokon - országos illetékességgel - az MBFSZ jár el.

(3) Az MBFSZ elsőfokú bányafelügyeleti hatáskörébe tartozó hatósági ügyeket e törvény végrehajtására kiadott kormányrendelet határozza meg.

(4) A kormányhivatal bányászati szakigazgatási hatósági elsőfokú műszaki-biztonsági, építésügyi hatósági, építésfelügyeleti, munkaügyi, munkavédelmi, bányászati tevékenység engedélyezésével és felügyeletével kapcsolatos, piacfelügyeleti és földtani hatáskörében, valamint a 44. § (1) bekezdés b)-o), q), s) és t) pontjában meghatározott ügyekben hozott döntéseivel szemben fellebbezésnek van helye.

43/B. §⁶ (1) A szilárd ásványi nyersanyag esetében a bányatelek megállapítására indított eljárásban, a kutatási, kitermelési, szüneteltetési vagy bányabezárási, valamint mezőfelhagyási műszaki üzemi tervek jóváhagyására indult eljárásban, továbbá a bányafelügyelet építésügyi hatósági hatáskörébe tartozó engedélyezési eljárásokban a műszaki üzemi tervben tervezett bányászati tevékenységgel ténylegesen igénybe vett területekkel, valamint a létesítmény és biztonsági övezete területével érintett ingatlan tulajdonosa, továbbá az, akinek az ingatlanra vonatkozó jogát az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték, ügyfélnek minősül.

(2) A bányatelek megállapítására indított eljárásban a megyei területrendezési tervekkel való összhang vonatkozásában a megyei önkormányzat ügyfélnek minősül.

1 Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 28. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

2 Megállapította: 2015. évi CXCVI. törvény 1. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.

3 Beiktatta: 2004. évi CXXXVIII. törvény 19. § (2). Hatályos: 2005. II. 12-től.

4 Beiktatta: 2012. évi LXXXVIII. törvény 33. §. Hatályos: 2012. IX. 1-től. Ezt követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

5 Megállapította: 2017. évi L. törvény 49. § (1). Hatályos: 2018. I. 1-től.

6 Megállapította: 2017. évi L. törvény 49. § (2). Hatályos: 2018. I. 1-től.

(3) Az e törvényben vagy az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott hatásterületen lévő ingatlan tulajdonosa, és az, akinek az ingatlanra vonatkozó jogát az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték, ügyfélnek minősül.

(4)¹

(5) A bányafelügyelet hatósági eljárásaiban

a) az ügyfél nyilatkozatával a hiányzó bizonyíték nem pótolható,

b) az ügyfél köteles valamennyi olyan okiratot, amelynek benyújtására jogszabályi előírás kötelezi, eredetiben vagy hitelesített másolatban benyújtani, továbbá

c) a döntés szóban nem közölhető.

(6) A bányafelügyelet döntésének véglegessé válásától számított hat hónapos határidőn túl további ügyfél nem vehet részt az eljárásban.

(7) Ha a bányafelügyelet engedélyezési eljárásaiban - ellenérdekű ügyfél hiányában - a szakhatóság az előírt határidőn belül nem ad állásfoglalást, a szakhatósági hozzájárulást megadottnak kell tekinteni.

(8) Megállapítható, hogy nincs ellenérdekű ügyfél, ha a kérelmező ügyfél benyújtotta az ügyben érintett összes ismert ügyfélnek a kérelmezett tevékenység végzéséhez történő hozzájáruló nyilatkozatát vagy a tevékenység végzését lehetővé tevő megállapodást.

(9) A bányafelügyelet által adott engedély jogosítottjának polgári jog szerinti jogutódja az engedély alapján jogosított helyébe léphet, köteles azonban a jogutódlást - annak megfelelő igazolása mellett - az engedélyben meghatározott tevékenység megkezdése vagy folytatása előtt írásban a bányafelügyeletnek bejelenteni.

(10) A bányafelügyelet hatósági eljárása során a székhelyén lakcímmel nem rendelkező természetes személyt vagy a székhellyel nem rendelkező jogi személy törvényes képviselőjét is idézheti székhelyére.

(11)² Ha az eljárás a hatásterületen lévő ingatlan tulajdonosát, vagy azt, akinek a jogát az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték, illetve több mint ötven ügyfelet érint - az eljárás során a személyesen az ügyfélnek szóló végzések kivételével - a bányafelügyelet a döntéseit hirdetményi úton közli.

43/C. § (1) A bányafelügyelet eljárása során az ügyintézési határidő

a) a szén-dioxid geológiai tárolásával kapcsolatban:

aa) a tárolás engedélyezésére vonatkozó eljárás során 70 nap,

ab) a bezárást követő időszakra vonatkozó terv elbírálására 45 nap,

b) a bányatelek megállapítására indított eljárás során 60 nap,

c) a kutatás engedélyezésére vonatkozó eljárás során 25 nap.

(2) A bányafelügyelet

a) eljárásaiban a függő hatályú döntésben nem kell rendelkezni a kérelmezett jog gyakorlásáról,

b) eljárásaiban hiánypótlásra felhívásnak legfeljebb két ízben van helye.

(3) A bányafelügyelet

a) a 41. § (1) és (2), (4) és (5), valamint (7b) bekezdése szerinti tevékenység eltiltásáról szóló határozatát,

b) a bányászati létesítmény környezetet veszélyeztető állapotának megszüntetésére kötelező határozatát,

¹ Hatályon kívül helyezte: 2018. évi XCIX. törvény 15. § e). Hatálytalan: 2019. I. 15-től.

² Módosította: 2018. évi XCIX. törvény 15. § f).

³ Megállapította: 2017. évi L. törvény 49. § (3). Hatályos: 2018. I. 1-től.

c) a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó tevékenység során bekövetkezett súlyos üzemzavar és súlyos munkabaleset bejelentésének és vizsgálatának rendjéről szóló biztonsági szabályzat szerinti súlyos baleset és súlyos üzemzavar kivizsgálásáról szóló kötelezést tartalmazó határozatát,

d) a biztonsági övezet megsértésével kapcsolatban hozott, kötelezést tartalmazó határozatát

azonnal végrehajthatónak nyilváníthatja.

(4) A bányafelügyeleti eljárásokban hozott és végrehajthatóvá nyilvánított döntésekben meghatározott cselekmény végrehajtását az első fokon eljáró hatóság fogatosítja.

(5)¹ Adók módjára kell behajtani a meg nem fizetett

a) bányajáradékot,

b) a jogosulatlanul kitermelt ásványi nyersanyag értékét,

c) a kitermelés szüneteltetése esetén a kieső bányajáradék pótlására előírt díjat,

d) a felügyeleti díjat, valamint

e) ezek késedelmi kamatait.

(6)² A bíróság, bányajáradék és a jogosulatlanul kitermelt ásványi nyersanyag-érték esetében a bányafelügyelet kérelemre részletekben történő teljesítést vagy halasztott fizetést is engedélyezhet.

(7)³ A kötelezett a teljesítési határidő lejárta előtt előterjesztett kérelmében annak igazolásával kérheti az elsőfokú hatóságtól a pénzfizetési kötelezettség teljesítésére halasztás vagy a részletekben történő teljesítés engedélyezését, hogy rajta kívül álló ok lehetetlenné teszi a határidőre való teljesítést, vagy az számára aránytalan nehézséget jelentene.

(8)⁴ Késedelmes fizetés esetén a bányafelügyelet a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot számíthat fel.

(9)⁵ A teljesítés halasztását vagy a részletekben történő teljesítés engedélyezését, vagy elutasítását elrendelő végzés ellen önálló fellebbezésnek van helye.

43/D. §⁶ (1) Ha a bányafelügyelet a hatósági ellenőrzés során megállapítja, hogy az ügyfél a jogszabályban vagy hatósági döntésben foglalt előírásokat megsértette, és a jogszabály vagy hatósági döntés megsértése a jogellenes magatartás megszüntetésével vagy a jogszerű állapot helyreállításával orvosolható, a bányafelügyelet felhívja az ügyfél figyelmét a jogszabálysértés tényére, és megfelelő határidő tűzésével, valamint a jogkövetkezmények kilátásba helyezésével felhívja a jogszabálysértés megszüntetésére.

(2) Ha az (1) bekezdés szerinti határidő eredménytelenül telt el, vagy az (1) bekezdés nem alkalmazható, a bányafelügyelet hivatalból új eljárás keretében a törvényben meghatározott egyéb jogkövetkezményt alkalmaz.

(3) Nem alkalmazható az (1) bekezdés, ha

a) a jogszabályban vagy hatósági döntésben foglalt előírások megsértése kizárólag újabb hatósági eljárás keretében orvosolható,

b) azt jogszabály - a jogszabálysértés és a jogkövetkezmény alkalmazását megalapozó jogszabályi rendelkezés tételes megjelölésével - kizárja,

¹ Beiktatta: 2017. évi CLIX. törvény 35. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

² Beiktatta: 2018. évi XCIX. törvény 11. §. Hatályos: 2019. I. 15-től.

³ Beiktatta: 2018. évi XCIX. törvény 11. §. Hatályos: 2019. I. 15-től.

⁴ Beiktatta: 2018. évi XCIX. törvény 11. §. Hatályos: 2019. I. 15-től.

⁵ Beiktatta: 2018. évi XCIX. törvény 11. §. Hatályos: 2019. I. 15-től.

⁶ Beiktatta: 2017. évi L. törvény 49. § (4). Hatályos: 2018. I. 1-től.

c) a bányafelügyelet ugyanazon ügyféllel szemben az (1) bekezdés szerinti felhívás eredménytelensége miatt két évnél nem régebben végleges döntéssel jogkövetkezményt állapított meg,

d) a bányafelügyelet ugyanazon ügyféllel szemben ugyanazon ténybeli és jogi alapon két évnél nem régebben az (1) bekezdésben meghatározott felhívást bocsátott ki.

44. §¹ (1)² A bányafelügyelet hatáskörébe tartozik - figyelemmel a 43. § (3) bekezdésében foglaltakra -:³

a) az ásványi nyersanyagok bányászata,

b) a bányászati és földtani kutatási célt szolgáló föld alatti létesítmények, valamint az e cél érdekében végzett mélyfúrás,

c) a megszűnt föld alatti bányák nyitva maradó térségeinek fenntartása és felhagyása,

d) a geotermikus energia kutatása, energetikai célra történő kinyerése és hasznosítása, az ehhez szükséges létesítmények és berendezések építése, használatbavétele és üzemeltetése,

e)⁴ szénhidrogén-bányászatban használt technológiai létesítmény, csővezeték, a szénhidrogén-, a széndioxid-szállító, a földgázelosztó- és célvezeték, valamint az egyéb gáz- és gáztermékvezeték építése, használatbavétele, üzemeltetése, elbontása és felhagyása,

f)⁵ a szénhidrogén, valamint energetikai és ipari eredetű szén-dioxid tárolására alkalmas földtani szerkezetek kutatása, tárolásra történő kialakítása és hasznosítása, az ehhez szükséges létesítmények és berendezések építése, használatbavétele, üzemeltetése, bezárása,

g)⁶ a cseppfolyós propán-bután gázok és ezek elegyei tartályban vagy palackban történő forgalmazása, a cseppfolyós propán-bután gázok és ezek elegyeinek töltő és tároló létesítményei, a töltőüzemben lévő nyomáspróbázó és javító létesítményei, azok berendezései, valamint elosztóvezetékei építése, használatbavétele, üzemeltetése, elbontása és felhagyása,

h) a polgári célú robbantóanyag raktárainak építése, használatbavétele és üzemeltetése,

i) a meddőhányók létesítése, hasznosítása és megszüntetése,

j) a gyutaccsal nem indítható polgári célú robbanóanyagoknak a felhasználás és a forgalmazás helyszínén vagy telephelyén keveréssel történő előállítása,

k) a polgári robbantási tevékenység,

l) egyes nem bányászati célt szolgáló, bányászati módszerekkel végzett föld alatti tevékenységek (aknamélyítés, mélyfúrás, alagút- és vágathajtás) a mélyépítés kivételével,

m) a robbantástechnikai kutató tevékenység,

n)⁷ a bányászati hulladék kezelése, és az ehhez szükséges létesítmények és berendezések építése, használatbavétele és üzemeltetése, valamint bezárása és utógondozása,

1 Megállapította: 1997. évi XII. törvény 19. §. Hatályos: 1997. VI. 24-től.

2 Megállapította: 2004. évi CXXXVIII. törvény 20. § (1). Hatályos: 2005. II. 12-től.

3 Módosította: 2006. évi CIX. törvény 96. § (6) a).

4 Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 30. § (1). Hatályos: 2012. V. 30-tól.

5 Megállapította: 2011. évi XXIX. törvény 14. §. Hatályos: 2011. VI. 25-től.

6 Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 30. § (2). Hatályos: 2012. V. 30-tól.

7 Megállapította: 2010. évi CLXXXI. törvény 1. § (6). Hatályos: 2010. XII. 31-től.

o)¹ az a)-n) pontokban felsorolt tevékenységekhez és létesítményekhez alkalmazott nyomástartó berendezések és rendszerek létesítése, javítása, átalakítása, használatbavétele, üzemeltetése és elbontása,

p)² a földtani közeg és az ásványi nyersanyagok megkutatottsági szintjének növeléséhez és az adatok nyilvántartásához fűződő állami érdek érvényesítése,

q)³ a földtani közeg által okozott veszélyek és káros folyamatok elleni védelem és az ehhez szükséges intézkedések, kötelezések elrendelése,

r)⁴ a földtani közeg hasznosítási lehetőségeinek számbavétele, értékelése és a hasznosítás földtani feltételeinek meghatározása,

s)⁵ a földtani kutatás,

t)⁶ a vizek kártételei elleni védelem és védekezés célját szolgáló közcélú vízilétesítmények létesítéséhez szükséges ásványi nyersanyag-kinyerő helyek létesítése, üzemeltetése, megszüntetése.

(2)⁷ Polgári felhasználású robbanóanyag forgalmazását és polgári robbantási tevékenység végzését a bányafelügyelet annak a gazdálkodó szervezetnek, valamint e tevékenységet végző, irányító, felügyelő személynek engedélyezi, aki megfelel a jogszabályban meghatározott feltételeknek. A bányafelügyelet a tevékenység folytatására engedéllyel rendelkezőkről nyilvántartást vezet.

(2a)⁸ A gazdálkodó szervezetekre vonatkozó (2) bekezdés szerinti nyilvántartás tartalmazza az engedélyes megnevezését, székhelyét (telephelyét, fióktelepét), az engedély fajtáját és hatályát, a felelős személy nevét és lakcímét, valamint a forgalmazásra vagy felhasználásra engedélyezett robbanóanyag mennyiségét és a robbanóanyag kereskedelmi megnevezését.

(2b)⁹ A tevékenységet végző, irányító, felügyelő személyekre vonatkozó (2) bekezdés szerinti nyilvántartás tartalmazza a tevékenység folytatására engedéllyel rendelkező természetes személyazonosító adatait, az engedély típusát, nyilvántartási számát, kiadójának nevét, érvényességi körét, hatályát, az engedélyező határozat számát.

(2c)¹⁰ A (2) bekezdés szerinti nyilvántartás - a természetes személyazonosító adatok, valamint a forgalmazásra vagy felhasználásra engedélyezett robbanóanyag mennyiségére vonatkozó adatok kivételével - közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(3)¹¹ A szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerinti szabad szolgáltatásnyújtás jogával rendelkező szolgáltató határon átnyúló szolgáltatásnyújtás keretében történő polgári felhasználású robbanóanyag-forgalmazási tevékenység folytatására irányuló szándékát köteles a bányafelügyeletnek bejelenteni.

1 Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 31. § (1). Hatályos: 2015. I. 11-től.

2 Beiktatta: 2007. évi CXXXIII. törvény 17. §. Hatályos: 2008. I. 8-tól.

3 Beiktatta: 2007. évi CXXXIII. törvény 17. §. Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 22.

4 Beiktatta: 2007. évi CXXXIII. törvény 17. §. Hatályos: 2008. I. 8-tól.

5 Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 31. § (2). Hatályos: 2015. I. 11-től.

6 Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 31. § (2). Hatályos: 2015. I. 11-től.

7 Megállapította: 2013. évi LXXXIV. törvény 8. § (3). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

8 Beiktatta: 2013. évi LXXXIV. törvény 8. § (3). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

9 Beiktatta: 2013. évi LXXXIV. törvény 8. § (3). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

10 Beiktatta: 2013. évi LXXXIV. törvény 8. § (3). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

11 Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 68. § (8). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

(4)¹ A nyomástartó berendezést vizsgáló szakértői vagy felügyeleti tevékenységet az folytathat, aki büntetlen előéletű, rendelkezik a Kormány rendeletében meghatározott szakmai képesítéssel, gyakorlati idővel, megfelel az ott meghatározott egyéb feltételeknek, és a tevékenység folytatásáról a bányafelügyeletnél a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerint bejelentést tett. A tevékenységet folytató személyekről a bányafelügyelet által vezetett nyilvántartás tartalmazza a tevékenységet folytató személy természetes személyazonosító adatait, iskolai végzettségének megnevezését és oklevelének számát, bejelentésének sorsszámát, a bejelentett tevékenység megnevezését, valamint a nyilvántartásból törlés időpontját és iktatási számát.

(4a)² A (4) bekezdés szerinti nyilvántartás alapján a bányafelügyelet a honlapján naprakészen közzéteszi a tevékenységet folytató személyek jegyzékét, amely tartalmazza a tevékenységet folytató személy nevét és címét, a tevékenység folytatásáról szóló bejelentés számát, és a bejelentett tevékenység betűkódját.

(5)³ A bányafelügyelet - tudomására jutását követően - haladéktalanul köteles intézkedni a hatósági felügyelete alá tartozó tevékenységek gyakorlásával kapcsolatban a 2. §-ban meghatározott közérdek sérelmének megelőzésére, illetve megszüntetésére, továbbá a felügyelt tevékenység jogszerű folytatásának biztosítására.

(6)⁴ Az 1. § (7) bekezdése szerinti tevékenységek jogszerűségének vizsgálata a bányafelügyelet hatáskörébe tartozik.

(7)⁵ Polgári felhasználású robbanóanyag forgalmazását és polgári robbantási tevékenység végzését érintő eljárásokban az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény szerinti függő hatályú döntésben nem kell rendelkezni a kérelmezett jog gyakorlásáról.

44/A. § (1) Ha e törvény vagy a felhatalmazása alapján kiadott jogszabály földtani szakkérdésben szakértő igénybevételezt írja elő, vagy szakértő igénybevételehez jogkövetkezményt állapít meg, - az igazságügyi szakértőkről szóló törvény szerint igazságügyi szakértői tevékenység végzésére jogosult szakértő kivételével - szakértőként kizárólag az a személy vehető igénybe, valamint a jogszabályban meghatározott jogkövetkezmények csak annak a személynek az igénybevételehez fűződnek, aki a bányafelügyeletnél a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerint bejelentést tett.

(2) Az (1) bekezdés szerinti szakértői tevékenységet az a személy folytathat, aki büntetlen előéletű, rendelkezik az e törvény felhatalmazása alapján a miniszter rendeletében meghatározott szakmai képesítéssel, és megfelel az ott meghatározott egyéb feltételeknek.

1 Megállapította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 15. § (4). Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

2 Megállapította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 15. § (4). Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

3 Megállapította: 2004. évi CXXXVIII. törvény 20. § (2). Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 23.

4 Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 66. §. Hatályos: 2012. XII. 31-től.

5 Beiktatta: 2015. évi CLXXXVI. törvény 15. § (5). Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 21.

6 Megállapította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 15. § (6). Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

(3) A bányafelügyelet által a szakértői tevékenység folytatására jogosult személyekről vezetett nyilvántartás tartalmazza a szakértői tevékenység végzésére jogosult személy természetes személyazonosító adatait. A nyilvántartásból kizárólag a szakértői tevékenység végzésére való jogosultság igazolása céljából szolgáltatható adat.

44/B. §¹ (1) Aki hites bányamérői tevékenységet kíván folytatni, köteles az erre irányuló szándékát a bányafelügyeletnek a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerint bejelenteni. A bejelentésben meg kell jelölni a bejelentő természetes személyazonosító adatait.

(2) Hites bányamérői tevékenységet az folytathat, aki büntetlen előéletű, és megfelel az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletben meghatározott egyéb feltételeknek.

(3) A hites bányamérői tevékenységet folytató személyekről a bányafelügyelet által vezetett nyilvántartás tartalmazza a tevékenység végzésére jogosult személy természetes személyazonosító adatait. A nyilvántartásból kizárólag a hites bányamérői tevékenység végzésére való jogosultság igazolása céljából szolgáltatható adat.

44/C. §²

A mélységi vizek felszínre hozatalának bányahatósági felügyelete

45. § (1)³ A bányafelügyelet látja el a mélységi vizek felszínre hozatalára irányuló, bányászati technológiával végzett munkálatok hatósági biztonságtechnikai felügyeletét. A hatósági felügyelet keretében a bányafelügyelet a munkálatok és az üzemben tartás biztonságára és szakszerűségére vonatkozó kérdésekben közvetlenül intézkedik, a vízvagyon védelmére szolgáló intézkedések megtételét pedig a vízvédelmi hatóságnál kezdeményezi.

(2)⁴

(3) A bányafelügyelet hatáskörébe tartozik a szénhidrogénnel együtt felszínre hozott víz szénhidrogén tárolókban történő elhelyezésének hatósági felügyelete.

Föld alatti tároló térségek hatósági felügyelete

46. § (1)⁵ A bányafelügyelet műszaki-biztonsági, munkabiztonsági és munkaügyi felügyeletet gyakorol a 300 m²-nél nagyobb alapterületű, bányászati módszerekkel kialakított, természetes kőzetréteggel fedett, föld alatti térségek (föld alatti tároló térségek) létesítésére, használatbavételére és megszüntetésére irányuló tevékenységek felett.

(2)⁶ A föld alatti tároló térségekről a Kormány által rendeletben kijelölt szerv nyilvántartást vezet.

1 Megállapította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 15. § (7). Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

2 Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CLXXXVI. törvény 17. § c). Hatálytalan: 2016. I. 1-től.

3 Megállapította: 2013. évi CCXXVII. törvény 1. § (15). Hatályos: 2014. I. 1-től.

4 Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVI. törvény 70. §. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

5 Megállapította: 2010. évi IV. törvény 16. §. Hatályos: 2010. II. 23-tól. Lásd: 2010. évi IV. törvény 20. § (2)-(5).

6 Megállapította: 1997. évi XII. törvény 21. §. Módosította: 2009. évi CIX. törvény 54. § (1).

(3) A föld alatti tároló térségek állagának megóvásáról a tulajdonosa (kezelője) köteles gondoskodni.

IV/A. RÉSZ¹

A VIZEK KÁRTÉTELEI ELLENI VÉDELEM ÉS VÉDEKEZÉS CÉLJÁT SZOLGÁLÓ KÖZCÉLÚ VÍZILÉTESÍTMÉNYEK LÉTESÍTÉSÉHEZ SZÜKSÉGES ÁSVÁNYINYERSANYAG-KINYERŐ HELYEK LÉTESÍTÉSÉNEK, ÜZEMELTETÉSÉNEK, MEGSZÜNTETÉSÉNEK ÉS HATÓSÁGI FELÜGYELETÉNEK SZABÁLYAI²

47. §³ (1)⁴ A vizek kártételei elleni védelem és védekezés célját szolgáló közcélú vízilétesítmények (a továbbiakban: közcélú vízilétesítmény) megépítéséhez szükséges ásványi nyersanyag kitermelésére a közcélú vízilétesítmény 30 km-es környezetében ásványinyersanyag-kinyerő hely (a továbbiakban: anyagnyerő hely) létesíthető. Az anyagnyerő hely létesítési engedély iránti kérelmet a közcélú vízilétesítmény építésére véglegessé vált határozattal rendelkező (a továbbiakban: anyagnyerő hely engedélyese) nyújthatja be.

(2)⁵ Nem engedélyezhető anyagnyerő hely létesítése, ha a vízilétesítmény 30 km-es környezetében végleges döntéssel jóváhagyott kitermelési műszaki üzemi tervvel rendelkező bánya található, és a bánya ásványi nyersanyaga alkalmas a közcélú vízilétesítmény megépítésére, továbbá, ha a bányából kitermelt ásványi nyersanyag kedvezőbb vagy azonos költségen beszerezhető, mint az anyagnyerő helyről.

(3) A bánya ásványi nyersanyagának alkalmatlanságát és kedvezőtlenebb költségét az anyagnyerő hely létesítési engedély kérelmezőjének kell igazolnia.

(4) Ha bányából történő felhasználás esetén a rendelkezésre álló alkalmas ásványi nyersanyag mennyisége az építéshez szükséges mennyiségnek csak egy részét fedezi, a még szükséges ásványinyersanyag-mennyiségre anyagnyerő hely engedélyezhető.

(5)⁶ Az anyagnyerő hely létesítése nem engedélyezhető olyan ásványi nyersanyag kutatási területen, amely tekintetében a bányavállalkozó az anyagnyerőhelyből kitermelni tervezett ugyanazon ásványi nyersanyagra végleges döntéssel jóváhagyott kutatási műszaki üzemi tervvel rendelkezik, továbbá külszíni művelésre megállapított bányatelek területén, illetve vízbázisok védőterületén és védetté nyilvánított régészeti lelőhelyeken.

(6) Az anyagnyerő helyről kitermelt ásványi nyersanyag az állam tulajdonában marad - kivéve az önkormányzati tulajdonú vízilétesítménybe beépített ásványi nyersanyag -, felette az anyagnyerő hely engedélyese tulajdont nem szerez.

(7) Az anyagnyerő helyről kitermelt ásványi nyersanyag csak az (1) bekezdésben meghatározott célra használható fel, kereskedelmi forgalomba nem hozható.

¹ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 32. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

² Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 32. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

³ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 32. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁴ Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 2.

⁵ Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 22.

⁶ Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 22.

47/A. §¹ (1) Az anyagnyerő hely létesítéséhez és üzemeltetéséhez szükséges földterület igénybevételére annak tulajdonosával (vagyonkezelőjével) - az igénybevitelre, valamint az ezzel kapcsolatos előzetes vizsgálatokra is kiterjedő - megállapodást kell kötni.

(2) Az ingatlanon folytatott tevékenységgel összefüggésben okozott károk megtérítésére a 37. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(3) Az anyagnyerő hely engedélyesének a kitermelési tevékenységgel kapcsolatos kötelezettségei teljesítésének, és harmadik személynek okozott károk megtérítésének pénzügyi fedezetére biztosítékot kell adnia.

47/B. §² (1) Az anyagnyerő hely létesítését az anyagnyerő hely engedélyesének kérelmére a bányafelügyelet a kérelemhez mellékelt komplex műveleti terv jóváhagyásával - a (2) és (3) bekezdésben meghatározott szempontok figyelembevételével - engedélyezi.

(2) A komplex műveleti tervet úgy kell elkészíteni, hogy az biztosítsa az élet, az egészség, a felszíni és a felszín alatti létesítmények, a kulturális örökség, valamint a mező- és erdőgazdasági rendeltetésű termőföldek megóvását, a természeti környezet és értékek védelmét, a felszíni és felszín alatti vizek védelmét, a tevékenységgel okozható károk lehetséges megelőzését, illetve csökkentését.

(3) Az anyagnyerő hely létesítési engedély hivatalból vagy kérelemre módosítható. Hivatalból akkor módosítható a létesítési engedély, ha a kitermelési tevékenység során védendő érték válik ismertté. A létesítési engedély módosítására a létesítésre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

47/C. §³ (1) A bányafelügyelet az anyagnyerő helyről - közhitelesnek nem minősülő - nyilvántartást vezet, és azt a honlapján közzéteszi.

(2) Az (1) bekezdés szerinti nyilvántartás tartalmazza:

- a) az engedély nyilvántartási számát,
- b)⁴ az engedély iktatási számát, véglegessé válásának időpontját,
- c) az anyagnyerő hely engedélyesének megnevezését, székhelyét,
- d) az anyagnyerő hellyel érintett település megnevezését és az érintett ingatlanok helyrajzi számát,
- e) a kitermelt ásványi nyersanyag felhasználásának helyét,
- f) az anyagnyerő helyről kitermelhető ásványi nyersanyag mennyiségét m³-ben,
- g) a tevékenységet végző megnevezését, székhelyét,
- h)⁵ az engedélyező bányafelügyelet megnevezését.

47/D. §⁶ (1) Az anyagnyerő hely engedélyesének a 28. §-ban foglaltak szerint bányai üzemi felelős műszaki vezetőt és helyettesét kell megbíznia.

(2) Az anyagnyerő helyből történő ásványi nyersanyag-kitermelési tevékenység műszaki felügyeletét a bányászban műszaki biztonsági szempontból jelentős munkakörök betöltéséhez szükséges szakmai képesítésről és gyakorlatról szóló rendeletben meghatározott képesítéssel és gyakorlati idővel rendelkező személynek kell ellátnia, kivéve ha a bányai üzemi felelős műszaki vezető vagy helyettes látja el a műszaki felügyeletet is.

¹ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 32. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

² Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 32. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

³ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 32. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁴ Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 23.

⁵ Módosította: 2015. évi VI. törvény 6. § (4) b), 2016. évi CIV. törvény 20. § (3) b).

⁶ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 32. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

(3) Az anyagnyerő hely létesítése, üzemeltetése és megszüntetése során a biztonsági előírások tekintetében a külszíni bányászati tevékenységek Bányabiztonsági Szabályzata kiadásáról szóló rendelet előírásait kell megfelelően alkalmazni.

(4) Az anyagnyerő hely létesítése, üzemeltetése, megszüntetése során bekövetkezett súlyos üzemzavart vagy súlyos munkabalesetet az anyagnyerő hely engedélyese köteles haladéktalanul a bányafelügyeletnek bejelenteni. A súlyos üzemzavart vagy a súlyos munkabalesetet a bányafelügyelet a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó tevékenység során bekövetkezett súlyos üzemzavar és súlyos munkabaleset bejelentésének és vizsgálatának rendjéről szóló rendelet szabályai szerint vizsgálja ki.

(5) E § alkalmazásában súlyos üzemzavarnak minősül a rézsű, a homlok megcsúszása vagy a hányócsúszás, ha az idegen létesítményt, berendezést veszélyeztet vagy abban kárt okoz.

47/E. §¹ (1) Az anyagnyerő hely engedélyese köteles a kitermelési tevékenység befejezését követően a kitermeléssel igénybe vett ingatlanokat a végleges más célú hasznosítás befejezése után a természeti környezetbe illően kialakítani.

(2) Az anyagnyerő hely megszüntetésének elfogadásáról a bányafelügyelet dönt.

(3) Az anyagnyerő hely megszüntetésének elfogadása esetén a bányafelügyelet törli a nyilvántartásából az anyagnyerő helyet.

47/F. §² (1) Ha az anyagnyerő hely engedélyese vagy a megbízásából tevékenységet végző a tevékenységet az engedélyben foglaltaktól eltérő módon végzi, a bányafelügyelet az anyagnyerő hely engedélyesét bírsággal sújtja, és kötelezi a szabályellenes állapot megszüntetésére. Ismételt esetben a bányafelügyelet az engedélyt visszavonhatja és elrendelheti az eredeti állapot helyreállítását, vagy ha ez már nem lehetséges, a tájrendezést.

(2) Ha az anyagnyerő hely engedélyese vagy a tevékenységet végző tevékenységével a 47/D. § (3) bekezdésében foglalt biztonsági szabályokat megsérti, a bányafelügyelet az anyagnyerő hely engedélyesét vagy a tevékenységet végzőt bírsággal sújtja, és a tevékenység folytatását - ha a kialakult biztonságellenes állapot közvetlen veszélyhelyzetet okozott - felfüggeszti. A bányafelügyelet a biztonságellenes állapot megszüntetése esetén a tevékenység folytatását engedélyezi.

48. §³

V. RÉSZ

FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

49. §⁴ E törvény alkalmazásában:

1.5 Ásványi nyersanyag: olyan ásványi anyag, amely a fennálló tudományos-technikai fejlettségi szinten hasznosítható; nem minősül ásványi nyersanyagnak

1 Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 32. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

2 Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 32. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

3 A korábbi alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 2006. évi CXI. törvény 97. § a). Hatálytalan: 2007. I. 1-től.

4 Módosította: 2009. évi LVI. törvény 69. §.

5 Megállapította: 2018. évi XCIX. törvény 12. §. Hatályos: 2019. I. 15-től.

a) a talajvédelmi terv készítésének részletes szabályairól szóló rendelet hatálya alá tartozó talaj talajvédelmi szempontból mentendő humuszos rétege, és

b) halmazállapotától függetlenül a víz.

2. „Ásványvagyon” az ásványi nyersanyagoknak azon része, amelynek mennyiségét és minőségét földtani, valamint bányaműszaki és -gazdasági szempontok alapján becsléssel vagy számítással határozzák meg.

3.1 „Ásványvagyon-gazdálkodás”: a bányafelügyelet azon döntéseinek és intézkedéseinek összessége, amely biztosítja

a) az ásványi nyersanyagok mennyiségének, minőségének és lelőhelyeinek nyilvántartását, valamint a nyilvántartás vezetéséhez szükséges adatszolgáltatást,

b) a megismert és nyilvántartott ásványvagyon megőrzését, védelmét, valamint az indokolatlan ásványi nyersanyag-kitermelések és -igénybevételek megakadályozását,

c) az ásványi nyersanyagok kitermelése során a veszteségek csökkentését és

d) a kitermelt ásványi nyersanyagokkal történő elszámolást, valamint a visszahagyott ásványvagyon további kitermelhetőségét.

4.2 „Bányászat (bányászati tevékenység)”: ásványi nyersanyagok kutatása, feltárása és kitermelése, az e tevékenységek során keletkező hulladékok kezelése, valamint az ásványvagyon-gazdálkodás. Bányászati tevékenységnek minősül:

a)³ a kitermelt ásványi nyersanyag helyben végzett feldolgozása, a szénhidrogén-bányászatban az ásványi nyersanyag továbbfeldolgozásra vagy továbbfelhasználásra való alkalmassá tétele, különösen a propán-bután kinyerés, a gázolin feldolgozás vagy brikettgyártás,

b) a haszonanyagok helyben végzett készletezése,

c) a bánya szüneteltetése, bezárása, a szénhidrogénmező felhagyása,

d) a bányászati tevékenység befejezését követő tájrendezés,

e)⁴ a szénhidrogén tárolására alkalmas földtani szerkezetek kutatása, tárolásra történő kialakítása, igénybevétele és bezárása,

f) a geotermikus energia kutatása, kinyerése és hasznosítása, továbbá

g) az a)-f) pontokban meghatározott tevékenységek során keletkezett hulladék kezelése.

5.5 „Bányavállalkozó” a bányászati tevékenység végzésére jogosult jogi vagy természetes személy (a továbbiakban együtt: személy).

Bányavállalkozónak minősül e törvény

a)⁶

b)⁷ 2. §-ának, 18. §-ának, 21. § (1) bekezdésének, 24. § (1) bekezdésének, 28. § (1) bekezdésének, 31-35. §-ainak, 37-38. §-ainak, 41. §-ának szabályai alkalmazásában, a szénhidrogén szállítóvezetékek létesítésére és üzemben tartására, valamint

c) 2. §-ának, 21. § (1) bekezdésének, 28. § (1) bekezdésének, 31-34. §-ainak, 41-42. §-ainak szabályai, alkalmazásában a megszűnt föld alatti bánya nyitva maradó térségének fenntartására, hasznosítására jogosult személy is.

1 Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 31. § (1). Hatályos: 2012. V. 30-tól.

2 Megállapította: 2011. évi XXIX. törvény 15. § (1). Hatályos: 2011. VI. 25-től.

3 Megállapította: 2011. évi CLXXXII. törvény 24. § (1). Hatályos: 2012. I. 1-től.

4 Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 31. § (2). Hatályos: 2012. V. 30-tól.

5 Megállapította: 1997. évi XII. törvény 23. § (1). Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 24. § (2) g).

6 Hatályon kívül helyezte: 2010. évi IV. törvény 20. § (6). Hatálytalan: 2010. II. 23-tól.

7 Módosította: 2012. évi XLVII. törvény 37. §.

6.1 „*Feldolgozás*”: az ásványi nyersanyagokon - beleértve a külfejtéses bányák működése során - végrehajtott mechanikai, fizikai, biológiai, termikus vagy kémiai eljárás, vagy eljárások összessége, beleértve a méret megváltoztatását, szétválasztását és a kioldást, továbbá az előzőleg elhagyott bányászati hulladék újrafeldolgozását, de nem beleértve az olvasztást, a mészkőégetéstől eltérő termikus gyártási folyamatokat és kohászati eljárásokat.

7. „*Elő kutatás*” az ásványi nyersanyag lelőhely meglétének kimutatására, valamint az ásványi nyersanyag megközelítő elterjedésének, mennyiségének meghatározására irányuló kutatás.

8.2 „*Ásványi nyersanyag-kitermelő ipar*”: minden bányászati tevékenységet és ásványi nyersanyag feldolgozást folytató vállalkozás, vagy ahhoz kapcsolódó létesítmény.

9.3 „*Feltárás*” az ásványi nyersanyag kitermelésének megkezdésére irányuló bányászati tevékenység.

E törvény alkalmazásában feltárás

- a mélyműveléses bányászatban a bányanyitás (főfeltárás), a mezőfeltárás és a fejtéselőkészítés,
- a külfejtéses bányászatban a meddőréteg eltávolítása (letakarás) és a nyitóárok kialakítása,
- a szénhidrogén-bányászatban és a geotermikus energiahordozó hasznosításában a mező fejlesztése.

10.4 „*Földtani kutatás*”: a talaj felszínének megbontásával járó vagy geofizikai, geokémiai módszerekkel végzett, különösen a földkéreg anyagi, szerkezeti és fejlődéstörténeti sajátosságainak megismerésére irányuló műszaki-tudományos tevékenység, kivéve a védett és védelemre érdemes természeti értékek kutatását.

11.5 „*Geotermikus energia*”: a földkéreg belső hőenergiája.

12. „*Geotermikus energiahordozók*” e törvény alkalmazásában azok a különböző halmazállapotú anyagok (pl. felszín alatti vizek, gőzök), melyek a földkéreg belső energiájának hőenergetikai célú hasznosítását kitermeléssel vagy más technológia alkalmazásával lehetővé teszik.

13.6 „*Próbatermelés*”: a szénhidrogén-bányászatban a kutatási időszak vagy a feltárás alatt végzett ásványi nyersanyag kitermelés.

14. „*Ipari vagyon*” a földtani vagyonnak az a része, amely az adott időpontban gazdaságosan kitermelhető.

15.7 „*Kitermelés*” az ásványi nyersanyag természetes előfordulási helyéről történő lefejtése, elválasztása, felszínre hozatala. E törvény alkalmazásában kitermelésnek minősül az elhagyott meddőhányókból történő ásványi nyersanyag kitermelése és a szén föld alatti elgázosítása is.

1 Megállapította: 2011. évi CLXXXII. törvény 24. § (2). Hatályos: 2012. I. 1-től.

2 Megállapította: 2011. évi CLXXXII. törvény 24. § (3). Hatályos: 2012. I. 1-től.

3 Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 24.

4 Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 33. § (1). Hatályos: 2015. I. 11-től.

5 Megállapította: 2007. évi CXXXIII. törvény 18. § (3). Hatályos: 2008. I. 8-tól.

6 Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 33. § (2). Hatályos: 2015. I. 11-től.

7 Módosította: 2013. évi CCXXVII. törvény 2. § e).

16.1 „Kivett hely”: ahol bányászati tevékenységet a kivettség tárgya szerint hatáskörrel rendelkező illetékes hatóság hozzájárulásával, az általa előírt külön feltételek megtartásával szabad folytatni. Kivett helynek minősül a belterület, a külterület beépítésre szánt része, a közlekedési célt szolgáló terület, temető, vízfolyás vagy állóvíz medre, függőpálya vagy vezeték biztonsági, illetve védő övezete, vízi létesítmény, ivóvíz, ásvány-, gyógyvíz, bármely forrás és kijelölt védőterülete, védőerdő, gyógy- és üdülőhely védőövezete, a védett természeti terület, a műemléki, illetve régészeti védelem alatt álló ingatlan, továbbá a honvédelmi létesítmények területe, a külfejtés vonatkozásában a termőföld, valamint amit jogszabály a bányászati tevékenység tekintetében annak minősít.

17.2 „Kutatás”: olyan földtani (geológiai, geofizikai, geokémiai) és mérnöki módszerekkel végzett bányászati tevékenység, amelynek célja:

- a) az ásványi nyersanyagok lelőhelyének felfedezése,
- b) a felfedezett ásványi nyersanyag lelőhely lehatárolása és mennyiségi, minőségi megismerése, továbbá
- c) a geotermikus energia földkéregbeli viszonyainak megismerése, valamint
- d)³ a földtani szerkezetek megismerése szénhidrogén felszín alatti tárolására való alkalmasság szempontjából.

18.4 „Kutató terület”: a koncessziós szerződésben vagy a kutatást engedélyező határozatban meghatározott ásványi nyersanyag, vagy geotermikus energia kutatására körülhatárolt terület.

19. „Leőhely” az ásványi nyersanyagok természetes előfordulásának helye (pl. réteg, telep, lerakódás).

20. „Nyílt terület” minden olyan terület, amely meghatározott ásványi nyersanyag vonatkozásában nem minősül zárt területnek.

21.5 „Meddőhányó”: az ásványi nyersanyag kitermelése során vagy azzal együtt kitermelt és attól leválasztott szilárd meddőanyagok felhalmozott tömege.

22.6 „Szénhidrogén-szállítóvezeték” (távvezeték): tartozékaival és alkotórészeivel együtt az a csővezeték, amely a földgázt, kőolajat vagy ezek termékeit a termelés (előkészítés, gyártás, tárolás) kiadó pontjától (kőolaj, földgáz-előkészítő üzem, kőolaj-finomító, gázfeldolgozó üzem), indító állomásától, illetve az országhatár átlépésétől a felhasználás (lakótelepülés, ipari létesítmény), feldolgozás átadó állomásáig, illetve az országhatárig szállítja.

A szállítóvezeték alkotórészei:

- indító- és átadóállomás,
- a szállítóvezeték üzemeltetését szolgáló technológiai létesítmények (nyomásfokozó, töltő, lefejtő, lefúvató, szakaszoló, tisztító állomások) és a nyomvonal jelzésére szolgáló berendezés,
- a szállítóvezeték üzemeltetését, irányítását, ellenőrzését szolgáló létesítmények és berendezések (távfelügyeleti, hírközlési, korrózióvédelem) a távadat átvitelt biztosító szolgáltatás hozzáférési pontjáig.

A bányavállalkozó tulajdonában lévő távadat-átviteli eszközök a szállítóvezeték tartozékai.

1 Megállapította: 2004. évi CXXXVIII. törvény 22. § (1). Hatályos: 2005. II. 12-től.

2 Megállapította: 2011. évi XXIX. törvény 15. § (2). Hatályos: 2011. VI. 25-től.

3 Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 31. § (3). Hatályos: 2012. V. 30-tól.

4 Megállapította: 2010. évi IV. törvény 18. §. Módosította: 2012. évi CCXVII. törvény 72. § q).

5 Megállapította: 2007. évi CXXXIII. törvény 18. § (4). Hatályos: 2008. I. 8-tól.

6 Megállapította: 2004. évi CXXXVIII. törvény 22. § (1). Hatályos: 2005. II. 12-től.

23.1 „Energetikai és ipari eredetű szén-dioxid”: a fosszilis ásványi nyersanyagok termikus bomlása és fosszilis energiahordozók elégetése során keletkező szén-dioxid.

24.2 „Zárt terület”: meghatározott ásványi nyersanyag kutatása, feltárása, kitermelése céljából lehatárolt, koncessziós pályázatra kijelölhető terület. Zárt területnek kell tekinteni a már megállapított bányászati joggal fedett területeket az adott ásványi nyersanyag vonatkozásában a jogosultság fennállása alatt. A geotermikus energia vonatkozásában zárt területnek minősül az ország egész területén a természetes felszíntől mért 2500 m alatti földkéregregrész.

25.3 „Növelt hatékonyságú művelési eljárás”: olyan végső többlétszénhidrogén-kihozatali eljárás, amely megnöveli az elsődleges és másodlagos művelési eljárásokkal kitermelhető szénhidrogén mennyiséget.

26.4 „Szolgáltatásra köteles földtani adat”: azok a földtani adatok, amelyeket a földtani kutatás, a geotermikusenergia-kutatás, az ásványi nyersanyagkutatás vagy a kitermelés során a földtani kutatásra jogosult vagy a bányavállalkozó közvetlenül vagy a földtani alapadatok feldolgozásával közvetett módon megismer.

27.5 „Termőföld”: e törvény alkalmazásában a település külterületén elhelyezkedő földrészlet, amelyet a ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert művelési ágban tartanak nyilván és az 1-4. minőségi osztályba tartozik.

28.6 „Ásványi anyagok”: a földkéregben előforduló, természetes eredetű, szilárd, folyékony vagy gáznemű, szerves vagy szervetlen vegyületek, valamint kémiai elemek (együttesen: ásványok), illetve ezek térben összefüggő testet alkotó, azonos genetikájú társulásai (kőzetek).

29.7 „Haszonanyag”: az az ásványi nyersanyag, amelyre a bányatelek megállapítása elsődlegesen irányul, amely olyan értéket képvisel, ami az adott földtani-teleptani, műszaki és gazdasági viszonyok között indokoltá teszi kitermelését. Egy bányatelken belül több haszonanyag is lehet.

30.8 „Földtani ásványvagyon”: az ásványi nyersanyag kutatási adatokkal igazolt teljes mennyisége, amelyet az adott ásványi nyersanyagra jellemző paraméterekkel (számbavételi kondíciókkal) - műszaki és gazdasági korlátok alkalmazása nélkül - határoznak meg.

31.9 „Kitermelhető ásványvagyon”: a bányatelek-térben a földtani ásványvagyonnak a pillérekben (határpillér, védőpillér) lekötött vagyonnal csökkentett, a fennálló tudományos-technikai fejlettségi szinten kitermelhető része.

32.10 „Meddőanyag”: egy adott ásványi nyersanyag-kitermelőhely vonatkozásában az olyan ásványi anyag,

- amely a haszonanyag alkotta telep (kőzettest) fölött, alatt, mellett vagy azon belül, de elkülönült kőzettestben fordul elő, és

1 Megállapította: 2011. évi XXIX. törvény 15. § (3). Hatályos: 2011. VI. 25-től.

2 Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 31. § (4). Hatályos: 2012. V. 30-tól.

3 Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 33. § (3). Hatályos: 2015. I. 11-től.

4 Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 33. § (3). Hatályos: 2015. I. 11-től.

5 Beiktatta: 2000. évi CXXXIII. törvény 86. § (4). Hatályos: 2001. I. 1-től.

6 Beiktatta: 2004. évi CXXXVIII. törvény 22. § (2). Hatályos: 2005. II. 12-től.

7 Beiktatta: 2004. évi CXXXVIII. törvény 22. § (2). Hatályos: 2005. II. 12-től.

8 Beiktatta: 2004. évi CXXXVIII. törvény 22. § (2). Hatályos: 2005. II. 12-től.

9 Beiktatta: 2004. évi CXXXVIII. törvény 22. § (2). Hatályos: 2005. II. 12-től.

10 Megállapította: 2007. évi CXXXIII. törvény 18. § (6). Hatályos: 2008. I. 8-tól.

- amelynek bizonyos mértékű kitermelését a haszonanyag leművelése szükségessé teszi, és

- amelynek meddővé minősítését a bányafelügyelet engedélyezte.

33.1 „*Mélyépítés*”: e törvény alkalmazásában az a felszín alatti építési tevékenység, ahol az építmény felett nem marad természetes állapotú közetréteg, azaz a felszín alatti létesítmény építése a felszínig történő kitakarással történik meg.

34.2 „*Mélyfúrás*”: azon technológiai folyamat eredménye, amelynek során a lyukkiképzéssel, megtartással és szerelvényezéssel együtt földtani vagy bányászati célból, gépi úton a földkéregben olyan lyukat (henger alakú bányatérseget) hoznak létre, amelynek meghatározott, viszonylag kis átmérőjéhez képest kialakítási hossza (mélysége) nagy. A mélyfúrás lehet függőleges, irányított ferdeségű, illetőleg a lyukkiképzés befejező szakaszában vízszintes.

35.3 „*Polgári robbantási tevékenység*”: a polgári felhasználású robbanóanyag gyártása, megszerzése, tárolása, felhasználása, megsemmisítése.

36.4 „*Célkitermelőhely*” a külön törvény hatálya alá tartozó gyorsforgalmi utak és a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségűvé nyilvánított közlekedésfejlesztési projektek földművei (töltései) megépítéséhez szükséges homok, kavics és agyag ásványi nyersanyag (ideértve ezek változatait és keverékeit is) felszín alatti vizet nem érintő kitermelésére létesített kitermelő hely.

37.5 „*Magas inertgáz tartalmú földgáz*”: az olyan földgáz, amelyben a nem éghető gázok (joghatású méréssel meghatározott) aránya eléri vagy meghaladja a 30(térfogat)%-ot.

38.6 „*Nem hagyományos eredetű és különleges eljárással kitermelhető szénhidrogén*”: az olyan szénhidrogén, amelyet a szénhidrogén-képződés feltételeit biztosító üledékes anyakőzet pórusaiban létrejött szénhidrogén felhalmozódásból, rendkívül gyenge áteresztőképességű tároló rétegekből, valamely egyedi eljárással, többnyire rétegserkentési vagy a szilárdásvány-bányászatban alkalmazott bányászati technológia alkalmazásával lehet csak kitermelni.

39.7 „*Egyéb gázok és gáztermékek vezetéke*”: tartozékaival és alkotórészeivel együtt az a csővezeték, amely a földgázon kívüli egyéb gázt, fluidumot vagy gázterméket a termelés (előkészítés, gyártás, tárolás) kiadó pontjától (előkészítő üzem, feldolgozóüzem), indító állomásától, vagy az országhatár átlépésétől a felhasználás (lakótelepülés, ipari létesítmény), feldolgozás átadó állomásáig, az együttműködő földgáz rendszerhez történő csatlakozási pontig, vagy az országhatárig szállítja.

A vezetékek alkotórészei:

- indító- és átadóállomás,
- a vezeték üzemeltetését szolgáló technológiai létesítmények (nyomásfokozó, töltő, lefejtő, lefúvató, szakaszoló, tisztító állomások) és a nyomvonal jelzésére szolgáló berendezés,

1 Beiktatta: 2004. évi CXXXVIII. törvény 22. § (2). Hatályos: 2005. II. 12-től.

2 Beiktatta: 2004. évi CXXXVIII. törvény 22. § (2). Hatályos: 2005. II. 12-től.

3 Beiktatta: 2004. évi CXXXVIII. törvény 22. § (2). Hatályos: 2005. II. 12-től.

4 Beiktatta: 2005. évi XII. törvény 8. §. Módosította: 2018. évi XCIX. törvény 14. § c).

5 Beiktatta: 2007. évi CXXXIII. törvény 18. § (7). Hatályos: 2008. I. 8-tól.

6 Beiktatta: 2007. évi CXXXIII. törvény 18. § (7). Hatályos: 2008. I. 8-tól.

7 Megállapította: 2011. évi CLXXXII. törvény 24. § (4). Hatályos: 2012. I. 1-től.

- a vezeték üzemeltetését, irányítását, ellenőrzését szolgáló létesítmények és berendezések (távfelügyeleti, hírközlési, korrózióvédelem) a távadat átvitelt biztosító szolgáltatás hozzáférési pontjáig.

40.1 „Szénhidrogén mező”: egy vagy több, szakmailag igazolható módon ugyanazon földtani szerkezethez vagy szerkezetileg összefüggő, közös hidrodinamikai rendszerű, jól lehatárolható rétegtani képződményhez tartozó szénhidrogén telepből álló szénhidrogén előfordulás.

41.2 „Kinyerés”: a geotermikus energiának a geotermikus energiahordozóból történő hő ellátási vagy villamos energia előállítás célú elvonása.

42.3 „Geotermikus energia hasznosítása”: azon tevékenység, amely során a kinyert geotermikus energia felhasználásra kerül.

43.4 „Bányászati hulladék”: az ásványi nyersanyagok bányászata, tárolása és feldolgozása során keletkező hulladék, a nem közvetlenül ezen tevékenységekből származó hulladékok kivételével.

44.5 „Gázüzemi tevékenység”: a földgázzszállító-, elosztó vezeték és föld alatti földgáztároló tervezése, építése, üzembe helyezése, üzemeltetése ennek során ellenőrzése, karbantartása, üzemzavar elhárítása, javítása, valamint felhagyása és elbontása, és ezek engedélyes általi felügyelete.

45.6 „energetikai és ipari eredetű szén-dioxid föld alatti tárolóhely”: egy földtani szerkezetnek az energetikai és ipari eredetű szén-dioxid föld alatti tárolására használt, meghatározott kiterjedésű térrésze, az ehhez kapcsolódó felszíni és besajtoló berendezésekkel együtt.

46.7

46.8

47.9 „Bányászati hulladékkezelés”: az ásványi nyersanyagok bányászata, tárolása és feldolgozása során keletkező hulladék - kivéve a nem közvetlenül e tevékenységekből származó hulladék - hulladékkezelő létesítményben történő gyűjtése és tárolása, valamint a hulladék keletkezési helyétől a hulladékkezelő létesítményig történő szállítása.

48.10

49.11 „Üzemszerű kitermelés”: az ásványi nyersanyag olyan kitermelése, ahol a tényleges kitermelési mennyiség a bányatelek megállapításától számított 5 éven, közös államhatár mentén lévő szénhidrogén-előfordulás esetében 10 éven belül, a tevékenységre vonatkozó, első, módosítás nélküli műszaki üzemi tervben jóváhagyott legnagyobb kitermelési mennyiségnek legalább a negyedét eléri.

1 Beiktatta: 2007. évi CXXXIII. törvény 18. § (7). Hatályos: 2008. I. 8-tól.

2 Beiktatta: 2010. évi IV. törvény 18. §. Hatályos: 2010. II. 23-tól. Lásd: 2010. évi IV. törvény 20. § (2)-(5).

3 Beiktatta: 2010. évi IV. törvény 18. §. Hatályos: 2010. II. 23-tól. Lásd: 2010. évi IV. törvény 20. § (2)-(5).

4 Megállapította: 2011. évi CLXXXII. törvény 24. § (5). Hatályos: 2012. I. 1-től.

5 Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 31. § (5). Hatályos: 2012. V. 30-tól.

6 Beiktatta: 2011. évi XXIX. törvény 15. § (6). Hatályos: 2011. VI. 25-től.

7 Hatályon kívül helyezte: 2018. évi XL. törvény 11. § 1. Hatálytalan: 2018. VII. 26-tól.

8 Hatályon kívül helyezte: 2012. évi XLVII. törvény 37. §. Hatálytalan: 2012. V. 30-tól.

9 Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 31. § (6). Hatályos: 2012. V. 30-tól.

10 Hatályon kívül helyezte: 2018. évi XL. törvény 11. § 1. Hatálytalan: 2018. VII. 26-tól.

11 Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 31. § (6). Módosította: 2017. évi LXXV. törvény 8. § b).

50.1 *Használaton kívüli bányászati célú mélyfúrás, kút:* a meddő szénhidrogén kutatófúrás, kút, illetve a termelésből kivont, a mező termeltetéséhez már nem szükséges vagy műszakilag alkalmatlanná vált szénhidrogénkút.

51.2 *Meddő szénhidrogén kutatófúrás, kút:* olyan kutatófúrás (kút), amely szénhidrogén-indikációt nem eredményezett vagy olyan mértékben eredményezett, amely alapján a szénhidrogén nem termelhető ki gazdaságosan.

52.3 *„Föld alatti szénelgázosítás”:* olyan bányaművelési technológia, amely a felszín alatt feltárt széntelep fúrólyukon keresztül végzett részleges oxidációja során képződő szintézisgáz fúrólyukon való, szabályozott kitermelésével történik.

53.4 *„Kitermelés szüneteltetése”:* amikor a bányában 12 hónapot meghaladóan nem folytatnak kitermelést.

54.5 *„Együttes művelési terv”:* az a műszaki dokumentáció, amelyet akkor kell készíteni, ha a szénhidrogén-lelőhely feltárására és kitermelésére több, a kitermeléshez szükséges feltételekkel rendelkező bányavállalkozó jogosult.

VI. RÉSZ⁶

A BÁNYÁSZOK ERKÖLCSI ÉS ANYAGI MEGBECSÜLÉSE⁷

49/A. §⁸ (1) A szakmai hagyományoknak megfelelően minden év szeptemberének első vasárnapját „Bányásznapi” és december 4-ikét „Borbála-napi” címen ünneplik meg az ország bányászai.

(2) A bányászok egyedülálló szakmai hagyományaik és megkülönböztetett munkájuk elismeréseként jogosultak a bányász díszegyenruha viselésére és saját himnuszuk használatára.

(3) A magyar bányászélet és a szakma kulturális emlékeinek gyűjtéséről, feldolgozásáról és bemutatásáról a soproni Központi Bányászati Múzeum és a Magyar Olajipari Múzeum, illetve az általuk koordinált bányászati múzeumi hálózat gondoskodik.

(4)⁹

49/B. §¹⁰ (1) Átmeneti bányászjáradékra jogosult az a személy, aki

a)¹¹ Magyarországon bányavállalkozónál föld alatti munkakörben

aa) legalább huszonöt év, a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény szerint figyelembe vehető szolgálati időt szerzett, vagy

1 Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 68. §. Hatályos: 2012. XII. 31-től.

2 Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 68. §. Hatályos: 2012. XII. 31-től.

3 Beiktatta: 2013. évi CCXXVII. törvény 1. § (16). Hatályos: 2014. I. 1-től.

4 Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 33. § (4). Módosította: 2016. évi CXLIII. törvény 2. § c).

5 Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 33. § (4). Hatályos: 2015. I. 11-től.

6 Beiktatta: 1997. évi XII. törvény 24. §. Hatályos: 1997. VI. 24-től. A Magyar Közlönyben a „VI. Rész” megjelölés tévesen „IV. Részként” jelent meg.

7 Beiktatta: 1997. évi XII. törvény 24. §. Hatályos: 1997. VI. 24-től.

8 Beiktatta: 1997. évi XII. törvény 24. §. Hatályos: 1997. VI. 24-től.

9 Hatályon kívül helyezte: 2004. évi CXXXVIII. törvény 26. § (3) a). Hatálytalan: 2005. II. 12-től.

10 Beiktatta: 2011. évi CLXVII. törvény 40. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.

11 Módosította: 2012. évi CXII. törvény 16. § a).

ab) legalább 5000 - a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény szerint szolgálati időként figyelembe vehető - műszakot töltött el azzal, hogy a mecseki ércbányászatban elért műszakszámnak az 1,67-szeresét, a mecseki szénbányászatban elért műszakszámnak pedig az 1,25-szörösét kell a műszakszám meghatározása során figyelembe venni,

b)¹ az öregségi nyugdíjkorhatárt nem töltötte be, és

c)²

d) azon a napon, amelytől kezdődően az átmeneti bányászjáradékot megállapítják, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1) bekezdés i) pontja szerinti rendszeres pénzellátásban - az özvegyi nyugdíj, a baleseti hozzátartozói nyugellátások, a hadigondozottak és nemzeti gondozottak pénzbeli ellátásai, a nemzeti helytállásért elnevezésű pótlék, valamint az uniós rendeletek alapján külföldi szerv által folyósított, ezekkel azonos típusú ellátások kivételével - nem részesül.

(2) 2012. január 1-jétől - a 2012. januári nyugdíjemelés mértékével növelt összegben - átmeneti bányászjáradékként kell továbbfolyósítani annak az 1950. évben vagy azt követően született, bányásznyugdíjban részesülő, a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény 3. § (2) bekezdés c) pontjának hatálya alá nem tartozó személynek a bányásznyugdíját, aki 2011. december 31-én rendelkezik az (1) bekezdésben meghatározott szolgálati idővel vagy műszakszámmal, az átmeneti bányászjáradék szüneteltetésére vonatkozó szabályok figyelembevételével.³

(3) Az átmeneti bányászjáradékot a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 62. §-ában foglaltak szerint kell emelni.

49/C. §4 (1)⁵ Ha e törvény vagy a végrehajtására kiadott kormányrendelet másként nem rendelkezik, az igényérvényesítésre, az átmeneti bányászjáradék megállapítására, folyósítására, a szolgálati idő meghatározására és számítására, az átmeneti bányászjáradékra jogosító idő megállapítására és igazolására, a jogorvoslatra, az eljárási költségek viselésére, a jogalap nélküli ellátás visszafizetésére és megtérítésére, a késedelmi kamat megtérítésére, az adatszolgáltatási és bejelentési kötelezettségre, a mulasztási bírságra, a tartozás elengedésére, mérséklésére és fizetési kedvezmény engedélyezésére, a végrehajtásra, valamint az adatkezelésre az öregségi nyugdíjra vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy ahol az öregségi nyugdíjra vonatkozó szabály nyugellátást vagy nyugdíjat említ, azon átmeneti bányászjáradékot kell érteni.

(2) Ha e törvény vagy a végrehajtására kiadott kormányrendelet másként nem rendelkezik, az átmeneti bányászjáradék szüneteltetésére, megszűnésére és fedezetére, a megszűnéssel kapcsolatos jogkövetkezményekre, valamint az átmeneti bányászjáradékban részesülő személyek öregségi nyugdíjára a korhatár előtti ellátásra vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy ahol a korhatár előtti ellátásra vonatkozó szabály korhatár előtti ellátást említ, azon átmeneti bányászjáradékot kell érteni.

1 Módosította: 2018. évi XL. törvény 10. § 2.

2 Hatályon kívül helyezte: 2018. évi XL. törvény 11. § 2. Hatálytalan: 2018. VII. 26-tól.

3 Lásd: 335/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (2) a).

4 Beiktatta: 2011. évi CLXVII. törvény 40. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.

5 Módosította: 2012. évi CXII. törvény 16. § b).

(3)¹ Különös méltánylást érdemlő körülmények fennállása esetén a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv az átmeneti bányászjáradék folyósításának a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 83/B. §-a alapján történő szüneteltetése alól kérelemre, méltányosságból mentesítést adhat.

49/D. §² A szénjárandóságra jogosult nyugdíjas bányász kérheti szénjárandóságának pénzbeli megváltását.

49/E. §³ (1) A kormányrendeletben meghatározott bányászati keresetkiegészítés megállapítása és felülvizsgálata iránti elsőfokú eljárásban az ügyintézési határidő negyven nap, ha az eljárásban a kérelmező egészségkárosodásának mértékét és a föld alatti bányamunkára való alkalmatlanságát szakkérdésként vizsgálni kell.

(2) A bányászok - kormányrendeletben meghatározott - egészségkárosodási járadékának megállapítása és felülvizsgálata iránti elsőfokú eljárásban az ügyintézési határidő harmincöt munkanap, ha az eljárásban a kérelmező egészségkárosodásának mértékét szakkérdésként vizsgálni kell. Az ügyintézési határidő tizenhét munkanap

a) az elsőfokú eljárásban, ha a kérelmező egészségkárosodásának mértékét nem kell megvizsgálni, és

b) a másodfokú eljárásban.

VII. RÉSZ⁴

HATÁLYBALÉPTETŐ ÉS ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

50. § (1) E törvény a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.

(2)⁵ Az e törvény hatálybalépése előtt állami költségvetésből finanszírozott kutatás vagy állami bányavállalatok tevékenysége során létrejött földtani adatokat, továbbá ásványvagyon számításokat és nyilvántartásokat az állami földtani feladatokat ellátó szerv rendelkezésére kell bocsátani.

(3)⁶

(4)⁷ A törvény 9. §-a szerinti zárt területté történő kijelölés a folyamatban lévő eljárásokat nem érinti.

(5)⁸ A törvény 9. §-ában megjelölt területek minősítéséről, a minősítések ötévenként történő felülvizsgálatáról és a koncesszióra jelölhető zárt területek közzétételéről a bányafelügyelet gondoskodik.

(6)⁹ E törvény hatálybalépésekor bányászati joggal rendelkező gazdálkodó szervezetek és természetes személyek

a) a bányászati tevékenységet a művelés alatt álló bányáikban tovább folytathatják; valamint

¹ Beiktatta: 2018. évi CXXIX. törvény 1. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.

² Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 69. §. Hatályos: 2012. XII. 31-től.

³ Beiktatta: 2015. évi CLXXXVI. törvény 15. § (8). Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁴ Számozását módosította: 1997. évi XII. törvény 24. §.

⁵ Módosította: 2006. évi CIX. törvény 96. § (6) a).

⁶ Hatályon kívül helyezte: 2004. évi CXL. törvény 189. § 11. Hatálytalan: 2005. XI. 1-től.

⁷ Megállapította: 2011. évi XXIX. törvény 16. §. Hatályos: 2011. VI. 25-től.

⁸ Megállapította: 2007. évi CXXXIII. törvény 19. §. Hatályos: 2008. I. 8-tól.

⁹ Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 24. § (1) h), 2017. évi CXXX. törvény 18. §.

b) kitermelési jogot szereznek az általuk már megkutatott és bányatelekkel lefedett azon területekre, amelyek feltárását a 15. §-ban meghatározott feltételek megfelelő alkalmazása mellett vállalják; továbbá

c) a kiadott és érvényes kutatási engedélyükben meghatározott nyersanyagra a folyamatban lévő kutatásaikat, az engedélyükben meghatározott határidőre, legfeljebb azonban 4 éven belül befejezhetik és a bányatelek megállapítását követően munkaprogram benyújtásával a feltárássra és a kitermelésre koncessziós szerződés megkötését kezdeményezhetik a miniszternél, illetőleg az 5. §-ban, valamint a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 2. §-ának a) pontjában meghatározott esetekben a bányafelügyeletről az engedély megadását (23. §) kérhetik.

(7) A különleges módszerrel végzett kutatás esetében a kutató kérelmére a miniszter a (6) bekezdés c) pontjában meghatározott határidőnél legfeljebb 2 évvel hosszabb határidőt megállapíthat.

(8) A bányászati tevékenységet folytató gazdálkodó szervezetek és természetes személyek e törvény hatálybalépésétől számított 3 hónapon belül kötelesek a miniszternek megküldeni a (6) bekezdésben foglalt rendelkezések alapján elkészített területkimutatásaikat. A határidőre megküldött területkimutatásokba fel nem vett, illetőleg a (6) bekezdés b) és c) pontjaiban foglalt rendelkezések alapján a felszabadult területekre a miniszter nyilvános pályázatot írhat ki.

(9)¹ A 24. § (3) bekezdése szerinti műszaki-biztonsági irányítási rendszert 2013. december 31-éig kell kidolgozni.

(10) Ha a bányatelek jogosítottja a (8) bekezdésben meghatározott kötelezettségét nem teljesíti, a bányafelügyelet hivatalból intézkedik a mulasztó bányászati jogának törléséről és a földtani adatok beszolgáltatásáról.

(11)² E törvénynek az egyes energetikai témájú törvények valamint az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény módosításáról szóló 2010. évi CLXXXI. törvény 1. § (4) bekezdésével megállapított 43. § (9) bekezdésében meghatározott bányavállalkozónak nem minősülő bányászati hulladék kezelő felügyeleti díj fizetési kötelezettsége első alkalommal 2012. január 1. napján keletkezik.

(12)³ Az 1991. október 1-je előtt mélyített használaton kívüli bányászati célú mélyfúrások, illetve kutak - ha az üvegházhatású gázok közösségi kereskedelmi rendszerében és az erőfeszítés-megosztási határozat végrehajtásában történő részvételről szóló 2012. évi CCXVII. törvény (a továbbiakban: Módtv1.) hatálybalépését megelőzően azokon más tulajdonjogot nem szerzett - tulajdonjoga az államot illeti meg. E rendelkezés nem zárja ki azt, hogy az állam e rendelkezés hatálybalépése után 1991. október 1-je előtt mélyített használaton kívüli bányászati célú mélyfúrást vagy kutat elidegenítsen.

(13)⁴ E törvény Módtv1.-vel megállapított 14. § (1) bekezdését a hatálybalépését követően adományozott kutatási jogokra vagy kiadott kutatási engedélyekre kell alkalmazni.

¹ Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 70. § (1). Hatályos: 2012. XII. 31-től.

² Megállapította: 2010. évi CLXXXI. törvény 3. §. Hatályos: 2010. XII. 31-től.

³ Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 70. § (2). Hatályos: 2012. XII. 31-től.

⁴ Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 70. § (2). Hatályos: 2012. XII. 31-től.

(14)¹ Az e törvény 22/A. § (13) bekezdése a Módtv1. hatálybalépését megelőzően kiadott kutatási engedélyek hatályát nem érinti, de az abban foglalt területi korlátozást az újonnan megszerezni kívánt kutatási jog vagy kutatási engedély tekintetében az új kutatási engedély vagy kutatási jog megszerzésének időpontjában alkalmazni kell.

(15)² A Módtv1.-vel megállapított 22/C. § szerinti, 2003. január 1-je előtt megállapított bányatelken lehatárolt szénhidrogén mezőre vonatkozóan a 22/C. § szerinti kutatási műszaki üzemi tervet a Módtv1. hatálybalépését követő 2 éven belül kell benyújtani. Nem vonatkozik ez a kötelezettség a Módtv1. hatálybalépésekor jóváhagyott szüneteltetési műszaki üzemi terv alapján szüneteltetett szénhidrogén mezőkre.

(16)³ A Módtv1. hatálybalépése előtt a bányafelügyelet által nyilvántartásba vett felelős műszaki vezető vagy helyettes abban a nyilvántartás szerinti bányüzemben, amelyre kijelölése szól a felelős műszaki vezetői vagy helyettesi tevékenységet a Módtv1. hatálybalépése előtt hatályos szabályok szerint továbbfolytathatja. A Módtv1. hatálybalépését követően felelős műszaki vezetői vagy helyettesi megbízás csak az e törvény Módtv1.-vel módosított 28. §-a szerinti engedéllyel rendelkező részére adható.

(17)⁴ A használaton kívüli bányászati célú mélyfúrásoknak, kutaknak a 36. §-t módosító Módtv1. hatálybalépése előtt engedélyezett nem bányászati célú hasznosítása esetében a hasznosítást a Módtv1. hatálybalépésétől számított egy éven belül kell megkezdeni. Ennek elmaradása esetén a használaton kívüli bányászati célú mélyfúrás kút tájrendezését el kell végezni.

(18)⁵ A Módtv1. hatálybalépését követően a 36. § (8) bekezdése szerinti nyilvántartást 2013. szeptember 30-ig kell létrehozni, amelyhez a használaton kívüli bányászati célú mélyfúrások tulajdonosa 2013. július 31-ig köteles adatot szolgáltatni.

(19)⁶ E törvénynek a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény és a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény módosításáról szóló 2014. évi LXXXVI. törvénnyel (a továbbiakban: Módtv2.) módosított 38. § (11) bekezdését, 38/A. § (5b) bekezdését, megállapított 39. § (4) és (5) bekezdését és 43/B. § (6) bekezdés g) pontját a folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.

(20)⁷ E törvénynek a Módtv2.-vel módosított 25. § (3) bekezdését a már szolgáltatott adatok esetében is alkalmazni kell az adatszolgáltatás időpontjának megfelelően.

(21)⁸ E törvénynek a Módtv2.-vel megállapított 26/A. § (6a) és (6b) bekezdését a hatálybalépése előtt kijelölt új jogosítottak esetében is alkalmazni kell. Amennyiben a Módtv2.-vel megállapított 26/A. § (6a) bekezdés hatálybalépésének időpontjában a kijelölt új jogosított bányászati joga tekintetében a kitermelés megkezdésére előírt ötéves határidő már eltelt, úgy az új jogosított a hatálybalépéstől számított hat hónapon belül kérheti a határidő meghosszabbítását. A hat hónapos határidő elmulasztása esetén a bányászati jogot törölni kell.

1 Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 70. § (2). Hatályos: 2012. XII. 31-től.

2 Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 70. § (2). Hatályos: 2012. XII. 31-től.

3 Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 70. § (2). Hatályos: 2012. XII. 31-től.

4 Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 70. § (2). Hatályos: 2012. XII. 31-től.

5 Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 70. § (2). Hatályos: 2012. XII. 31-től.

6 Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 34. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

7 Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 34. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

8 Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 34. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

(22)¹ E törvénynek a Módtv2.-vel megállapított 26/A. § (6b) bekezdése szerinti egyéves határidőt a Módtv2. hatálybalépése előtt kijelölt új jogosítottak esetében a Módtv2. hatálybalépésének napját követő naptól kell számítani.

(23)² Az egyes energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXCVI. törvénnyel megállapított 43. § (9c) bekezdése szerinti visszafizetést a Hivatal elsőként 2017. január 1-jét követően alkalmazza.

(24)³ E törvénynek az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény és a közigazgatási perrendtartásról szóló törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2017. évi L. törvénnyel (a továbbiakban: Ákr.-Kp. Módtv.) megállapított rendelkezéseit az Ákr.-Kp. Módtv. hatálybalépését követően indult és a megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

50/A. §⁴ (1)⁵ Felhatalmazást kap a Kormány

1. a földtani kutatásra és a bejelentés alapján végezhető felszíni előkutatásra,

2. e törvény hatálya alá tartozó, hatósági engedély vagy koncessziós szerződés alapján végezhető tevékenységekre,

3. a koncessziós pályázatok értékelését végző minősítő bizottság létrehozására és összetételére,

4.6 a bányajáradékra, annak befizetésére, továbbá a szabálytalanul végzett bányászati tevékenység miatt kiesett bányajáradék pótlására szolgáló térítésre, illetve díjfizetésre,

5.⁷ a kutatás engedélyezésére és a kutatási munkaprogram alapvető tartalmi követelményeire, a kutatási jogadományhoz, illetve a kutatási engedélyhez tartozó pénzügyi biztosítéokra, valamint a kutatási terület kialakítására és mértékére, valamint kutatási jogadománnyal vagy kutatási engedéllyel érintett olyan részben vagy egészben fedő vagy magában foglaló földtani szerkezetek esetében, amelyekre más bányavállalkozó bányászati jogát már megállapították, a kötendő megállapodás hatósági jóváhagyásának feltételeire vagy a megállapodás hiányában az együttműködés szükségességének és tartalmának megállapítására,

6. a biztonsági övezetre és a védőpillérre,

7. a bányatérképekre,

8. a bányászati és gázipari tevékenység biztonságára és üzemi felügyeletére,

9. a felszíni ingatlantulajdon korlátozására,

10. az intézkedésekre, biztosítékokra, a bírság felső határára, a bírság mértéke megállapításánál mérlegelendő szempontokra,

1 Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 34. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

2 Beiktatta: 2015. évi CXCVI. törvény 2. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.

3 Beiktatta: 2017. évi L. törvény 49. § (5). Hatályos: 2018. I. 1-től.

4 Beiktatta: 2004. évi CXXXVIII. törvény 23. §. Hatályos: 2005. II. 12-től.

5 Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 32. § (1). Hatályos: 2012. V. 30-tól.

6 Módosította: 2012. évi CCXVII. törvény 73. § (2).

7 Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 71. § (1). Módosította: 2013. évi CCXXVII. törvény 2. § f).

11.1 az e törvény szerinti polgári robbantási, polgári felhasználású robbanóanyag forgalmazási, a nyomástartó berendezést vizsgáló szakértői és felügyeleti tevékenységek folytatásának részletes feltételeire, az e tevékenységekre jogosító eljárás rendjére, az e tevékenységeket végzőkről vezetett nyilvántartás személyes adatot nem tartalmazó adattartalmára, valamint a nyilvántartás vezetésére, továbbá a tevékenységekre jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartásának esetén alkalmazandó jogkövetkezményekre, a robbanóanyag forgalmazására és e tevékenységek hatósági felügyeletére,²

12. az ásványi nyersanyagok és a geotermikus energia fajlagos értékének, valamint az értékszámítás módjának meghatározására,

13. az ásványvagyon-gazdálkodás részletes követelményeire,

14. a vízgazdálkodásról szóló törvény rendelkezéseinek figyelembevételével a bányászat befejezését követően fennmaradó vagy keletkező, a felszín alatti vízkészletet érintő túlvá kapcsolatos jogokra és kötelezettségekre,

15.3 az állami földtani feladatokat ellátó szerv vagy szervek és a bányafelügyelet vagy bányafelügyeletek kijelölésére, valamint a felügyeleti díj megosztására,⁴

16. a szolgáltatásra köteles földtani adatok körére és az adatszolgáltatás rendjére,

17.5 a bányászati jog új jogosítottjának kijelölésére vonatkozó hatósági pályázati eljárásra

18.6 a geotermikus védőidom meghatározására és kijelölésére, valamint a geotermikusenergia-hasznosító létesítmények, a kitermelt és hasznosított geotermikus energia mennyiségének, és a megállapított geotermikus védőidomok nyilvántartására,

19.7 az ásványi nyersanyag és a geotermikus energia természetes előfordulási területén elvégzendő érzékenységi és terhelhetőségi vizsgálat lefolytatására, valamint a vizsgálatban részt vevő közigazgatási és egyéb szervek közreműködésére,

20.8 a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes nyomástartó berendezések engedélyezésére, hatósági felügyeletére és a szabálytalan építési tevékenység esetén alkalmazandó bírság mértékére,

21. az energetikai és ipari eredetű szén-dioxid tárolására alkalmas földtani szerkezetek vonatkozásában⁹

a) a potenciális tárolóhely felmérésére,

b)¹⁰ a szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatás és a tárolás engedélyezésére,

c) a kutatási engedély átruházására,

d) szén-dioxid-áram besajtolására,

e) az üzemeltető és a bányafelügyelet ellenőrzésére,

f) a pénzügyi biztosítékra és pénzügyi hozzájárulásra,

g) a tárolóhely bezárására és a felelősség átvételére,

1 Módosította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 16. § a).

2 Lásd: 121/2016. (VI. 7.) Korm. rendelet.

3 Módosította: 2015. évi LIII. törvény 3. § (2).

4 Lásd: 161/2017. (VI. 28.) Korm. rendelet 2. cím, 2. melléklet.

5 Megállapította: 2017. évi LXXV. törvény 6. § (1). Hatályos: 2017. VI. 24-től.

6 Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 35. § (1). Hatályos: 2015. I. 11-től.

7 Módosította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 16. § b).

8 Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 35. § (2). Hatályos: 2015. I. 11-től.

9 Lásd: 145/2012. (VII. 3.) Korm. rendelet 1-38. §.

10 Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 18.

h) a bányafelügyelet által vezetett nyilvántartás személyes adatot nem tartalmazó tartalmi követelményeire,

i) a korrekciós intézkedések elvégzésére,

j) a szállítóhálózathoz való hozzáférésre és az együttműködési megállapodásra,

k) a bírságok mértékére és kiszabására,

l) az új tárolási engedélyes kijelölésére,

m) az Európai Bizottság számára megküldendő jelentés előkészítésére és benyújtására,

22.1 az átmeneti bányászjáradék megállapításának, folyósításának, szüneteltetésének, szüneteltetés alóli mentesítésének és megszüntetésének eljárására,

23.2 a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó sajátos építményekre vonatkozó építésügyi hatósági eljárás, az építési tevékenységek körére, az eljárás megindítására irányuló kérelemhez csatolandó műszaki dokumentáció tartalmára, és a szabálytalan építési tevékenység esetén alkalmazandó bírság mértékére,

24.3 az ásványi nyersanyag és geotermikus energiavagyon nyilvántartására,

25.4 a 26/A. § (4) bekezdése szerinti kitermelési határidő meghosszabbítása esetén fizetendő térítés mértékének és a megfizetés módjának megállapítására,

26. a kőolaj- és földgázbányászati létesítmények, a szénhidrogén szállító-, elosztó-, célvezetékek és tároló létesítmények tekintetében az európai és a nemzeti kritikus infrastruktúrák azonosításának kritériumrendszerére, kijelölésére, az érzékeny információ védelmére, a kapcsolattartásra és a jelentéstételi kötelezettségekre, valamint az európai kritikus infrastruktúra kijelölése esetén annak védelmére, ellenőrzésének rendjére, az előírások megsértése esetén alkalmazható jogkövetkezményekre,

27.5 a használaton kívüli bányászati célú mélyfúrások nyilvántartására,

28.6 a koncessziós pályázatra kijelölhető zárt területek listájának kiegészítésére tehető javaslatra, a kijelölhető területek közzétételére,

29.7 a nyugdíjas bányászok szénjárandóságának pénzbeli megváltására,

30.8 a vizek kártételei elleni védelem és védekezés célját szolgáló közcélú vízilétesítmények létesítéséhez szükséges anyagnyerő hely engedélyezésére, az engedély iránti kérelem tartalmi követelményeire, a komplex műveleti terv tartalmára, az anyagnyerő hely létesítéséhez szükséges biztosítékokra, az anyagnyerő hely megszüntetésére irányuló kérelem tartalmi követelményeire, a bírság mértékére,

31.9 a bányászati hatósági feladatokat ellátó szervek által - közigazgatási hatósági hatáskörében eljárva - alkalmazandó kiegészítő eljárási szabályokra vonatkozó részletes szabályok rendeletben történő megállapítására.

(2) Felhatalmazást kap a miniszter

1 Módosította: 2018. évi CXXIX. törvény 2. §.

2 Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 35. § (3). Hatályos: 2015. I. 11-től.

3 Módosította: 2013. évi LXXXIV. törvény 8. § (5).

4 Módosította: 2013. évi CCXXVII. törvény 2. § h).

5 Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 71. § (2). Hatályos: 2012. XII. 31-től.

6 Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 71. § (2). Hatályos: 2012. XII. 31-től.

7 Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 71. § (2). Hatályos: 2012. XII. 31-től.

8 Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 35. § (4). Hatályos: 2015. I. 11-től.

9 Beiktatta: 2017. évi CLXXXII. törvény 15. § (3). Hatályos: 2018. I. 1-től.

a)¹ a műszaki-biztonsági szempontból jelentős munkakörök betöltéséhez szükséges szakmai képesítés és gyakorlat, valamint az ilyen munkakörben foglalkoztatottak alaptanfolyami és időszakos továbbképzésével kapcsolatos szabályok,

b)² egyes munkabiztonsági szaktevékenységnek minősülő feladatok ellátásához szükséges szakmai képesítésre és gyakorlatra vonatkozó rendelkezések,³

c) a hites bányamérőre vonatkozó szabályoknak,

d) a bányatérképek méretarányának és tartalmi követelményeinek,⁴

e) a bányászati hűségjutalomra vonatkozó szabályoknak,

f) a polgári robbantási tevékenység műszaki-biztonsági követelményeit tartalmazó szabályzatnak,

g) a bányászok erkölcsi és anyagi megbecsülésére, így különösen a szakmai utánpótlásra, a hagyományörzésre és az egyéb sajátos juttatásokra vonatkozó rendelkezéseknek, a juttatások körének, jogosultjainak és mértékének, valamint

h)⁵ a bányászati és gázipari biztonsági szabályzatoknak, a létesítmények tervezésének, létesítésének, üzembe helyezésének, üzemeltetésének és megszüntetésének műszaki biztonsági követelményeit, és egyéb feltételeit tartalmazó biztonsági szabályzatoknak, a műszaki-biztonsági irányítási rendszerek alkalmazási szabályainak, a szakági műszaki bizottságok létesítésére, feladataik és működésük rendjének,⁶

i)⁷ az Európai Unió irányelveiben előírt, az ásványi nyersanyagkutatásról, feltárásról és termelésről szóló, valamint az ásványvagyon-gazdálkodással, továbbá a bányászati tevékenység során keletkező hulladékkal kapcsolatos jelentés elkészítésének, az Európai Bizottsághoz történő továbbítás és a közzététel rendjének,⁸

j)⁹ az e törvény szerinti földtani szakértői tevékenység folytatásának részletes feltételei, az e tevékenységre jogosító eljárás rendje, a szakértők nyilvántartásának személyes adatot nem tartalmazó adattartalma, valamint a nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályok, továbbá a szakértői tevékenységre jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartásának esetén alkalmazandó jogkövetkezmények,¹⁰

k)¹¹ a bányászati és gázipari biztonságtechnikai és munkabiztonsági vizsgák tematikájára és rendjére vonatkozó szabályok,

l)¹² a hites bányamérői tevékenység folytatásának részletes feltételei, az e tevékenységre jogosító eljárás rendje, a nyilvántartás személyes adatot nem tartalmazó adattartalma, valamint a nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályok, továbbá a tevékenységre jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartásának esetén alkalmazandó jogkövetkezmények,

1 Megállapította: 2018. évi XCIX. törvény 13. §. Hatályos: 2019. I. 15-től.

2 Módosította: 2013. évi CCXXVII. törvény 2. § i).

3 Lásd: 54/2009. (X. 9.) KHEM rendelet.

4 Lásd: 10/2010. (II. 26.) KHEM rendelet.

5 Megállapította: 2017. évi LXXV. törvény 6. § (2). Hatályos: 2017. VI. 24-től.

6 Lásd: 20/2018. (IX. 27.) ITM rendelet, 21/2018. (IX. 27.) ITM rendelet.

7 Megállapította: 2007. évi CXXXIII. törvény 20. § (2). Hatályos: 2008. I. 8-tól.

8 Lásd: 14/2008. (IV. 3.) GKM rendelet, 62/2009. (XI. 10.) KHEM rendelet.

9 Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 68. § (14). Módosította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 16. § a).

10 Lásd: 40/2010. (V. 12.) KHEM rendelet.

11 Beiktatta: 2009. évi LVI. törvény 68. § (14). Hatályos: 2009. X. 1-től.

12 Beiktatta: 2009. évi LVI. törvény 68. § (14). Módosította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 16. § a).

m)¹ a bányászati hulladékok kezelésére vonatkozó részletes szabályok,
n)² a szén-dioxid-szállítóvezetékek biztonsági követelményeit és a szén-dioxid szállítóvezetékek biztonsági szabályzatára vonatkozó rendelkezések,

o)³ a koncessziós pályázat kiírásával, elbírálásával, lebonyolításával, és a koncessziós pályázaton való részvétel díjával kapcsolatos eljárási és a minősítő bizottság működésére vonatkozó részletes szabályok,⁴

p)⁵ a bányauzemi felelős műszaki vezetői tevékenység folytatásának részletes feltételei, az e tevékenységre jogosító eljárás rendje, a nyilvántartás személyes adatot nem tartalmazó adattartalma, valamint a nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályok, továbbá a tevékenységre jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartásának esetén alkalmazandó jogkövetkezmények⁶,

q)⁷ a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó tevékenység során bekövetkezett súlyos üzemzavarok és súlyos balesetek körének, az arról szóló jelentéstételi kötelezettségnek és vizsgálati rendjének
rendeletben történő megállapítására.

(3)⁸ Felhatalmazást kap

a)⁹ a miniszter, hogy az adópolitikaért felelős miniszterrel egyetértésben a felügyeleti díj fizetésének, beszedésének, kezelésének és nyilvántartásának szabályait, az igazgatási szolgáltatási díjak körét, mértékét és beszedésének, kezelésének, megosztásának, nyilvántartásának szabályait rendeletben állapítsa meg,¹⁰

b)¹¹ a miniszter, hogy a nyomvonalas létesítmény, folyó, vízfolyás, tó, csatorna és építmény az engedélyes, illetőleg az elosztóvezeték tulajdonosa által, a vezetékjog alapján történő megközelítését, keresztezését a vízgazdálkodásért felelős miniszter és az elektronikus hírközlésért felelős miniszter egyetértésével kiadott rendeletben szabályozza.

(4)¹²

(5)¹³

(6)¹⁴

1 Beiktatta: 2010. évi CLXXXI. törvény 1. § (8). Hatályos: 2010. XII. 31-től.

2 Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 32. § (2). Hatályos: 2012. V. 30-tól.

3 Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 32. § (2). Hatályos: 2012. V. 30-tól.

4 Lásd: 81/2012. (XII. 28.) NFM rendelet, 8/2014. (II. 18.) NFM rendelet.

5 Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 71. § (3). Módosította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 16. § a).

6 Lásd: 16/2013. (IV. 19.) NFM rendelet.

7 Beiktatta: 2017. évi LXXV. törvény 6. § (3). Hatályos: 2017. VI. 24-től.

8 Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 68. § (15). Hatályos: 2009. X. 1-től.

9 Megállapította: 2015. évi VI. törvény 6. § (3). Módosította: 2015. évi LIII. törvény 3. § (4), 2017. évi L. törvény 51. §.

10 Lásd: 78/2015. (XII. 30.) NFM rendelet.

11 Módosította: 2010. évi CXXX. törvény 44. § (46), 52. § 11.

12 Hatályon kívül helyezte: 2012. évi XLVII. törvény 37. §. Hatálytalan: 2012. V. 30-tól.

13 Hatályon kívül helyezte: 2013. évi CCXXVII. törvény 3. § g). Hatálytalan: 2014. I. 1-től.

14 Hatályon kívül helyezte: 2012. évi XLVII. törvény 37. §. Hatálytalan: 2012. V. 30-tól.

50/B. §¹ (1) A már megállapított külfejtéses bányaművelésre szolgáló bányatelek jogosultja e rendelkezés hatálybalépését követő két éven belül köteles a bányatelek még igénybe nem vett részére vonatkozóan ütemtervet készíteni, és azt a bányafelügyeletnek megküldeni. Az ütemtervnek tartalmaznia kell az egyes ingatlanok bányászati célra történő igénybevételének módját és várható időbeli ütemezését. A bányafelügyelet az ütemtervet 30 napos határidő tűzésével, nyilatkozattételi felhívással megküldi az érintett ingatlanok tulajdonosai részére. Az ütemterv elfogadásáról a bányafelügyelet határozatban dönt. A bányafelügyelet az érintett ingatlantulajdonos ingatlanának használati, hasznosítási, illetve rendelkezési joga szempontjából lényeges, a várható igénybevételi időponttal kapcsolatos nyilatkozatát köteles a döntéshozatal előtt érdemben vizsgálni.

(2)² Az e rendelkezés hatálybalépése előtt megállapított olyan bányatelek esetében, amelyre vonatkozóan a bányavállalkozó még nem rendelkezik környezetvédelmi, illetve amennyiben azt a külön jogszabály elrendeli, az egységes környezethasználati engedéllyel, a bányavállalkozó a feltárássra vagy kitermelésre szóló első műszaki üzemi tervét jóváhagyásra csak a bányatelekre vonatkozó jogerős környezetvédelmi, illetve amennyiben azt a külön jogszabály elrendeli, az egységes környezethasználati engedéllyel együtt nyújthatja be a bányafelügyelethez.

(3) E rendelkezés hatálybalépésekor a bányatelekre vonatkozóan a bányafelügyelet által jogerős határozatban már jóváhagyott tájrendezési műszaki tervet a műszaki üzemi terv elkészítésekor, illetve annak jóváhagyási eljárásában érvényesként figyelembe kell venni.

(4)³ Az e törvény 3. § (1) bekezdése szerint a bányavállalkozó tulajdonába került, föld alatti gáztárolóban lévő, ki nem termelt szénhidrogén állományba vételekor a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 50. §-ának (4) bekezdésében foglalt szabályokat kell alkalmazni. A 3. § (1) bekezdés alapján tulajdonba adott szénhidrogén árszabályozással elismert értéke és a tulajdonba adással összefüggésben a bányavállalkozó által fizetendő bányajáradék alapját képező érték az ásványi nyersanyagok értékének meghatározására vonatkozó külön jogszabály alapján meghatározott érték.

50/C. §⁴ (1)⁵ A 2004. január 1-jét megelőzően idegen ingatlanon megépült és üzembe helyezett földgázelosztó-vezetékek tekintetében, amennyiben azok elhelyezésére a szolgalmi jog alapítását követően, annak az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzése nem történt meg, a bejegyzésre a bányafelügyelet gázelosztó-vezetésekre kiadott jogerős és végrehajtható használatbavételi engedélye alapján kerülhet sor. Amennyiben a szolgalom nem az egész földrészletet érinti, akkor a határozathoz mellékelni kell az ingatlan érintett részét ábrázoló, az ingatlanügyi hatóság által záradékolt változási vázrajzot is.

1 Beiktatta: 2004. évi CXXXVIII. törvény 24. §. Hatályos: 2005. II. 12-től.

2 Módosította: 2006. évi CIX. törvény 96. § (6) a).

3 Módosította: 2005. évi LXIII. törvény 30. § (2). A korábbi első mondatot hatályon kívül helyezte: 2007. évi LXXXII. törvény 2. § 128. Hatálytalan: 2007. VII. 1-től.

4 Megállapította: 2011. évi XXIX. törvény 19. § (1). Hatályos: 2011. III. 30-tól.

5 Módosította: 2012. évi XLVII. törvény 36. §.

(2) A 2004. január 1-jét megelőzően idegen ingatlanon megépült és üzembe helyezett földgázelosztó-vezetékek tekintetében, amennyiben azok elhelyezésére a szolgalmi jog alapítása nem történt meg, vagy az (1) bekezdésben meghatározott használatbavételi engedély nem lelhető fel, a bányafelügyelet az érintett földgázelosztó-vezetékek tekintetében az engedélyes 2012. december 31. napjáig benyújtott kérelmére vezetékJogot állapít meg. A jogerős és végrehajtható határozattal a bányafelügyelet megkeresi az ingatlanügyi hatóságot a vezetékJog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése iránt.

(3) A 2004. január 1-je előtt idegen ingatlanon megépült és üzembe helyezett olyan gázelosztó-vezetékek tekintetében, amelyek korábban egybefüggő telephelyen belül csatlakozó-, illetve fogyasztói vezetékként működtek, és azok elhelyezésére vonatkozó szolgalmi jog alapítása nem történt meg, vagy a szolgalmi jogra vonatkozó engedély nem lelhető fel, vagy az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzése nem történt meg, az engedélyes 2012. december 31. napjáig benyújtott kérelmére a bányafelügyelet az érintett vezetékek tekintetében vezetékJogot állapít meg. A jogerős és végrehajtható határozattal a bányafelügyelet megkeresi az ingatlanügyi hatóságot a vezetékJog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése iránt.

(4) A bányafelügyelet műszaki-biztonsági okokból jogosult a (3) bekezdésben meghatározott gázelosztó-vezetékek tekintetében átalakítási kötelezettséget előírni.

(5) A szolgalmi jog utólagos bejegyzése, vagy a vezetékJog utólagos megállapítása és bejegyzése az ingatlannal kapcsolatban többlet jogokat és kötelezettségeket nem keletkeztethet, így nem teremt jogalapot kártalanítási igény érvényesítésére sem.

(6)¹ Az (1), (2) és (5) bekezdés rendelkezéseit az elosztóvezetékekhez tartozó gázfogadó és nyomásszabályozó állomásokra is alkalmazni kell, azzal, hogy a bányafelügyelet a (2) bekezdés szerinti eljárásban használati jogot állapít meg.

50/D. §² (1) 2004. január 1-je előtt idegen ingatlanon megépült és üzembe helyezett, az 50/C. § szabályozási körén kívüli, a törvény hatálya alá tartozó létesítmények tekintetében, amennyiben azok üzemeltetésére a szolgalmi jog alapítását követően, annak az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzése nem történt meg, a bejegyzésre a bányafelügyelet által kiadott jogerős és végrehajtható használatbavételi engedély alapján kerülhet sor. Amennyiben a szolgalmi jog nem az egész földrészletet érinti, akkor a határozathoz mellékelni kell az ingatlan érintett részét ábrázoló, az ingatlanügyi hatóság által záradékolt változási vázrajzot is.

(2)³ 2004. január 1-je előtt idegen ingatlanon megépült és üzembe helyezett, az 50/C. § szabályozási körén kívüli, a törvény hatálya alá tartozó létesítmények tekintetében, amennyiben azok üzemeltetésére a szolgalmi jog alapítása nem történt meg, vagy az (1) bekezdésben meghatározott használatbavételi engedély nem lelhető fel, a kisajátítási hatóság az érintett létesítmények tekintetében a bányavállalkozó 2016. december 31. napjáig benyújtott kérelmére szolgalmi jogot állapít meg. A jogerős és végrehajtható határozattal a kisajátítási hatóság megkeresi az ingatlanügyi hatóságot a szolgalmi jog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése iránt.

¹ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 33. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

² Beiktatta: 2011. évi XXIX. törvény 19. § (2). Hatályos: 2011. III. 30-tól.

³ Módosította: 2012. évi XLVII. törvény 36. §, 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 25., 2016. évi CIV. törvény 20. § (3) a).

(3)¹ A szolgalmi jog (1) bekezdés szerinti utólagos bejegyzése az ingatlannal kapcsolatban többlet jogokat és kötelezettségeket nem keletkeztethet, így nem teremt jogalapot kártalanítási igény érvényesítésére sem.

(4)² A (2) bekezdés szerinti eljárásban a kisajátításról szóló törvény eljárási szabályait kell alkalmazni.

(5)³ A Módtv2.-vel megállapított (4) bekezdést a Módtv2. hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

50/E. §⁴ Ha a bányafelügyelet a kitermelés vagy üzemszerű föld alatti szénhidrogén-tárolás megkezdésére vonatkozó határidő meghosszabbítását a bányavállalkozó részére a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény és egyes energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló 2012. évi XLVII. törvénnyel megállapított 26/A. § (5) bekezdés hatálybalépése előtt engedélyezte, a bányavállalkozó a meghosszabbítás időtartama alatt a kitermelés megkezdéséig a miniszterrel kötött szerződés szerinti térítést fizeti.

50/F. §⁵ A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény módosításáról szóló 2010. évi IV. törvény hatálybalépésekor vízjogi vagy bányafelügyelet által kiadott engedély alapján geotermikus energiát kutatók, kinyerők és hasznosítók az engedély alapján, az abban meghatározott ideig és feltételek szerint a tevékenységüket tovább folytathatják, illetve kutatási engedély esetén a kutatási zárójelentés elfogadását követően kezdeményezhetik a bányafelügyeletnél a geotermikus védőidom megállapítását.

50/G. §⁶ A 26/A. §-nak az energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló 2017. évi LXXV. törvénnyel megállapított módosításait a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

51. §⁷ Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) az Európai Parlament és a Tanács 1994. május 30-i 94/22/EK irányelve a szénhidrogének kutatására, feltárására és kitermelésére vonatkozó engedélyek megadásának és felhasználásának feltételeiről;

b)⁸ az Európai Parlament és a Tanács 2009. július 13-i 2009/73/EK irányelve a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/55/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről;

c)⁹ az Európai Parlament és a Tanács 2006. március 15-i 2006/21/EK irányelve az ásványinyersanyag-kitermelő iparban keletkező hulladék kezeléséről és a 2004/35/EK irányelv módosításáról (3. cikk 3., 6. és 8. pontja, 7. cikk, 11-12. cikk, 14. és 19. cikk), a törvény 1. §-a, 2. §-a, 16. §-a, 19. §-a, valamint a 41. § (1) bekezdés d) pontja, 43/B. § (6) bekezdés e) pontja, 44. § (1) bekezdés n) pontja, 49. § 4., 6., 8. és 43. pontja, 50/A. § (2) bekezdés m) pontja;

1 Megállapította: 2011. évi CLXXXII. törvény 26. §. Az „illetve a (2) bekezdés szerinti megállapítása” szövegrészt megsemmisítette: 34/2015. (XII. 9.) AB határozat 1. Hatálytalan: 2015. XII. 10-től.

2 Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 36. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

3 Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 36. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

4 Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 34. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

5 Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 37. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

6 Beiktatta: 2017. évi LXXV. törvény 7. §. Hatályos: 2017. VI. 24-től.

7 Megállapította: 2007. évi CXXXIII. törvény 21. §. Hatályos: 2008. I. 8-tól.

8 Módosította: 2018. évi XCIX. törvény 14. § d).

9 Megállapította: 2011. évi CLXXXII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.

d)¹ a szén-dioxid geológiai tárolásáról, valamint a 85/337/EGK tanácsi irányelv, a 2000/60/EK, a 2001/80/EK, a 2004/35/EK, a 2006/12/EK és a 2008/1/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint az 1013/2006/EK rendelet módosításáról szóló, 2009. április 23-i 2009/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv.

¹ Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 35. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

TARTALOMJEGYZÉK

1993. évi XLVIII. törvény	1
a bányászatról	1
I. RÉSZ	1
Általános Rendelkezők	1
A törvény hatálya	1
A tevékenység gyakorlása	3
Az állam joga	3
Bejelentés alapján végezhető felszíni előkutatás	4
A bányafelügyelet engedélye alapján végezhető tevékenységek	5
II. RÉSZ	7
A KONCESSZIÓ	7
A koncessziós területek kijelölése	7
A koncessziós pályázat	8
A pályázatok elbírálása	8
A koncessziós szerződés	9
A koncessziós társaság	10
A BÁNYÁSZATI KONCESSZIÓK	10
A kutatás, feltárás és kitermelés	10
Szénhidrogének szállítása és föld alatti tárolása	10
A koncesszió átruházása	11
A bányászati koncessziós tevékenység gyakorlása	11
III. RÉSZ	11
A BÁNYÁSZATI TEVÉKENYSÉG GYAKORLÁSÁNAK ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI	11
A bányajáradék	11
A bányászati tevékenység engedélyezése	15
A kutatás engedélyezése	15
A szénhidrogén-kutatás, -feltárás és -kitermelés engedélyezésének sajátos szabályai	17
A szénhidrogén mezők ismételt kutatása	20
A földtani kutatás	21
A feltárás, kitermelés és a meddőhányó hasznosításának engedélyezése	22
A szénhidrogén-szállítóvezeték, a földgázelosztó és -célvezeték, valamint -tároló létesítmény, egyéb gáz- és gáztermékvezeték létesítése és üzemeltetése	23
Földtani adatszolgáltatás és az adatok kezelése	24
Bányatelek	25
Műszaki üzemi terv	30
Üzemeltetési szabályok	31
Együttes kitermelés	32

A kitermelés szüneteltetése	32
Létesítési előírások	34
Biztonsági övezet és védőpillér	34
Bányatérkép	35
A bányászati és a gázipari tevékenység biztonsága és üzemi felügyelete	35
Súlyos balesetek és súlyos üzemzavarok	36
Tájrendezés	36
Bányakárok	37
Felszíni ingatlantulajdon korlátozása	38
Előmunkálati jog	42
Vezetékjog	42
Használati jog	44
A földgáz célvezetékekkel kapcsolatos jogok	44
Építési tilalom és korlátozások	44
Bírság, intézkedések és biztosítékok	45
Bányabezárás, mező felhagyás	49
III/A. RÉSZ	50
AZ ENERGETIKAI ÉS IPARI EREDETŰ SZÉN-DIOXID GEOLOGIAI TÁROLÁSÁRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK	50
Tárolókapacitás felmérése	51
A szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatási engedély	51
A szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatási engedély módosítása és átruházása	52
A tárolásra vonatkozó engedély	52
A tárolási engedélyhez nyújtandó pénzügyi biztosíték	53
Felszíni ingatlantulajdon korlátozása, a tárolóhely és a szállítóhálózat biztonsági övezete	53
A szén-dioxid szállítása	54
A szállítóhálózathoz és a tárolóhelyhez való hozzáférés és az együttműködési megállapodás	54
Monitoring terv és éves jelentés	55
Helyszíni ellenőrzés	55
Korrekciós intézkedés	55
A tárolási engedély felülvizsgálata, módosítása, visszavonása	56
A tárolóhely bezárása	58
A felelősség átadása	58
Határon átnyúló együttműködés	59
Jogkövetkezmények	59
IV. RÉSZ	60
A BANYÁSZAT ÁLLAMI FELÜGYELETE	60
A BANYAFELÜGYELET	60
A mélységi vizek felszínre hozatalának bányahatósági felügyelete	68

Föld alatti tároló térségek hatósági felügyelete	68
IV/A. RÉSZ	69
A VIZEK KÁRTÉTELEI ELLENI VÉDELEM ÉS VÉDEKEZÉS CÉLJÁT SZOLGÁLÓ KÖZCÉLÚ VÍZILÉTESÍTMÉNYEK LÉTESÍTÉSÉHEZ SZÜKSÉGES ÁSVÁNYINYERSANYAG-KINYERŐ HELYEK LÉTESÍTÉSÉNEK, ÜZEMELTETÉSÉNEK, MEGSZÜNTETÉSÉNEK ÉS HATÓSÁGI FELÜGYELETÉNEK SZABÁLYAI	69
V. RÉSZ	71
FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK	71
VI. RÉSZ, „ „ „	78
A BÁNYÁSZOK ERKÖLCSI ÉS ANYAGI MEGBECSÜLÉSE	78
VII. RÉSZ	80
HATÁLYBALÉPTETŐ ÉS ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK	80